

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

3(99)'93

ЖУРНАЛ
ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ

Редакція

Головний редактор	пл.сен. Любомир Онишкевич
Співредактори	пл.сен. Григорій Бурбеза пл.сен. Володимир Соханівський пл.сен. Лариса Онишкевич
Представник Булави УСП	пл.сен. Андріян Геврик
Представник Булави УПС	пл.сен. Тоня Горохович
Представники країв	
США	ст.пл. Галя Кузишин
УКРАЇНА	пл.сен. Григорій Бурбеза
ПОЛЬЩА	ст.пл. Петро Баран
БРАЗИЛІЯ	ст.пл. Корнелій Шмулик
АВСТРАЛІЯ	пл.сен. Роман Павлишин
ЛИТВА	пл.прих. Адамас Новіцкас
НІМЕЧЧИНА	пл.сен. Іван Волянський
Діловод видань ГПБ	пл.сен. Орест Джулинський
Адміністратор	пл.сен. Мирослав Павловський
Мовні редактори-коректори	Надія Олейнюк, Оксана Бурбеза
Художнє оформлення, макет і верстка	пл.сен. Григорій Бурбеза

Адреса Редакції Любомир С. Онишкевич
9 Dogwood Dr., Lawrenceville
NJ 08648, USA
(609) 883-2488
fax (609) 883-2470

Адреса Адміністрації Україна-Ukraine
в Україні 282001, Тернопіль,
вул. Ю.Федьковича, 11
тел. (03522) 20158
факс (03522) 20740

в Канаді 2199 Bloor St.W.
Toronto, Ontario, M6S 1N2 CANADA
(416) 769-2855

Статті підписані прізвищем, псевдонімом або ініціалами автора, висловлюють погляди автора, які не завжди збігаються з думками редакції чи пластового проводу і не конечно є офіційним становищем Організації ПЛАСТ. Редакція застерігає собі право виправляти мову, стиль, а теж часом скорочувати надіслані статті та відсилати авторам до заміни ті листи, які, на думку редакції, могли б бути для когось образливі.

Просимо своєчасно повідомляти про зміни адреси. Журнали, які повернулися не з вини адміністрації, висилатимемо вдруге на нову адресу тільки за додаткову оплату.

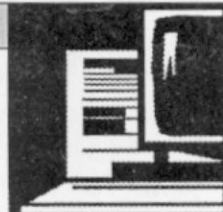

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЖУРНАЛ
ПЛАСТОВОЇ ДУМКИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ

ч.3 (99) - 1993

ВІД РЕДАКЦІЇ

Дорогі Читачки й Читачі!

Вітайте з третім вже числом нашого відновленого журналу!

Деякі люди пророкували, що журнал «Пластовий шлях» ніколи не побачить вже світла денного... Коли ж появилoся перше наше число, то ті люди казали, що мовляв, одне число вийшло, але й на цьому буде кінець...

Але ті песимісти розчарувались: вийшло друге число, а тепер вже й третє, а четверте теж вже в підготовці... - одним словом, виглядає так, що журнал таки буде виходити, ба - ще більше: він буде цікавим, добрим, пластовим журналом! Він буде успішний!

Бо ж видають його пластуни. А пластуни - якщо за якесь діло візьмуться, то допровадять вже його до кінця, до успіху.

В тім то й ціла суть Пласту й пластування.

Не одна річ в сьогоднішній Україні або зовсім не працює, або ж ледве «клинає»... Але Пластова Організація то таки діє і робить свою роботу, як слід. І має членів, і має успіх. По-пластовому... Хоч які труднощі й не були і хоч як «наші воріженьки» нам ногу підкладали - але ми вижили, ми виграли, ми ростемо і розвиваємось.

І так мусить бути - бо ж Пласт - це надія України. Він виховує молодих людей на таких, які можуть сказати: «все буде зроблено і все буде працювати, як слід». І воно буде зроблене, і воно буде наладане як слід, і воно вийде на користь і добро рідної країни, рідного народу, й рідної держави.

Це й є «Пластовий шлях».

Редакція

В яких умовах виходить наш журнал

Дорогі Читачки й Читачі!

Як бачите це число нашого журналу, яке мало вийти ще в грудні 1993-го року, появляється на світ щойно тепер, із декілька-місячним опізненням. Багато з Вас — зрештою досить слушно — нарікає за це на нас. За ці спізнєння бажаємо у Вас вибачення.

Щоб Ви знали чому це так сталося, хочемо подати коротеньке вияснення:

Два роки тому Пластові Збори КУПО і Головна Пластова Старшина вирішили, що нам треба розвинути пластова видавництво в Україні — бо саме там сьогодні існує найбільша потреба на пластову пресу, підручники й інші видання. Ми вирішили тоді, що саме в цьому видавництві, на рідних землях, має появлятися журнал «Пластовий Шлях».

Причин на таке рішення було багато. Поперше — в Україні є сьогодні набагато дешевше друкувати книжки й пресу. Подруге — видання в Україні журналу «Пластовий Шлях» уможливило також випуск там передрукованих журналів «Юнак», «Готуйсь», а теж різних пластових книжок. Потрете, найважливіше, ми мусимо розбудувати пластова видавництво в Україні, бо там є майбутнє розросту Пласту. Будь-що-будь, ціла мета існування Пласту в діаспорі була скерована на це, щоб колись відновити Пласт на наших Рідних Землях, на Україні.

І тому ми почали видавати наш журнал в Україні. Ми знали, що це не буде легко, що будуть різні труднощі одначе, не сподівались, як страшенно важко це буде.

Спершу все пішло не найгірше. Ми створили пластова видавництво «Лілея» в Тернополі, вивінували його як слід і розбудували там видавничий апарат.

Але тоді почалися різні проблеми: брак паперу, брак вишкolenих до цієї праці людей, всілякі практичні і легальні труднощі... А вже підчас зими 1993-94 наші труднощі —

як труднощі цілої України — стали несамовиті: були перебої з електропостачанням і електрику або замикали, або обнижували вольтаж, так що наші машини не хотіли працювати, не було транспорту або пального до транспорту щоб завести папір та інші матеріали до друкарні, банк в якому «Лілея» мала свої гроші, почав затримувати платежі, що унеможливило нормальну господарську діяльність, виникали великі труднощі з телефонним зв'язком між редакцією в Америці і Україні, були серйозні поламки обладнання — і так далі, і так далі... Все це вимагало великих зусиль до полагождення, а щонайголовніше — часу.

Але ми не здавались. Ми почали випускати три гарні й цікаві числа нашого журналу і всі справи почали якось налагодуватись. Ми побороли!

Правда, — Ви, дорогі Читачі й Читачки, одержуєте це число із запізненням. Але це запізнення вже менше, як попередніх чисел. Ми є певні, що в цьому році не лиш випустимо 4 числа журналу за 1994-ий рік, але ще вневдовзі пішлемо Вам і 4-е число за 1993, так, що Ви одержите повні річники, по 4 числа, за 1993-ий і за 1994-ий рік. А в майбутньому маємо надію налагодити появу нашого журналу так, що він буде появлятися точно, терміново, на час.

Наші проблеми — це проблеми цілої України, яка бореться за своє існування, і хоч не легко це приходить, але ми перемагаємо. Ми живемо і ми будемо жити!

То ж не зневірюйтесь, дорогі Читачі і разом з Вами ми перемаємо!

З нами — наш пластовий дух, який не дасть нам загинути.

Любомир Онишкевич
Відповідальний Редактор

ЧОТИРНАДЦЯТА ТОЧКА ПЛАСТОВОГО ЗАКОНУ І МИ СЬОГОДНІ

або: потреба "Корпусу Доброї Гадки"!

ПЛАСТУН ЗАВЖДИ ДОБРОЇ ГАДКИ—це чотирнадцята точка пластового закону, одначе в градації вартостей вона зовсім не поступається другим точкам. Всі вони важливі, бо щойно сума їх визначає якість справжнього пластуна. В Пластовому підручнику др. Олександра Тисовського «Життя в Пласті» інтерпретація цієї точки звучить:

«Він не розгублюється і не попадає в розпач навіть у найважчих умовах. Він завжди погідний, схильний до веселости, а в небезпеці відважний».

Йдеться тут про життєвий оптимізм, який полегшує людині поборювати труднощі життя, а також робить її приємною, бажаною для спілкування. Оптимістичне світонаставлення важливе для успішного життя одиниці, як рівно ж і в діях групи. Само наставлення групи до нею намічених цілей впливає позитивно або негативно на висліди їх. Є також багато прикладів з історії, коли не одну битву виграла ненайчисленніша армія, але та, якої військо від генерала до рядовика свято вірило в перемогу. І противно, низька мораль одиниць ставала причиною початку програшу—упадку цілості.

А тепер віднесемо сказане до невідрадної ситуації в Україні сьогодні. Економічна криза, неефективність державного апарату, невдоволене населення до тої міри, що забуває за всі жахіття сталінської доби, — мовляв, було краще, бо було що їсти. Є багато скептиків, які сумніваються в спроможності України вдержати свою незалежність. А неприхильні сили півночі поглиблюють їхню недовіру, а перебільшенням негативних аспектів відбудови молодій держави творять атмосферу безнадії. До ворожих сил слід додати своїх власних «малоросів» і «хахлів», яким байдуже, яка держава, щоб тільки ковбаса була.

Заходить питання: як цьому злу зарадити? Хто і якою дорогою? І що можемо зробити ми - пластуни?

Багато!

Очевидно, між пластунами є одиниці, що можуть мати вплив на політичні чи економічні справи України, але це

одиниці, як, наприклад, радник др. Богдан Гаврилишин, який заодно заявляє, що вірить в позитивний оборот труднощів молодій українській державі.

А що може робити кожний старший юнак чи юначка, старший пластун чи пластунка, сеніор чи сеніорка в Україні і в діяспорі? Відповідь: своїм прикладом та словом впливати на других людей в Україні, злагіднювати розчарування сьогоднішніми труднощами, розвівати сумніви, а впливати довіру в краще майбутнє, почуття безнадії трансформувати в почуття оптимізму. Слід повернути людині захитані сподівання в добро й красу, «заражувати» других своєю доброю гадкою. В розмові з кожною принагідною людиною підкреслювати позитиви вільної України - здобуття волі, кінець довголітнього ярма, страху перед арештами, розстрілами. Пригадаймо скептикам Великий Голод, мільйонні жертви сталінського терору, протиставляючи можливості розвитку всіх галузей державного життя.

Не один з вас, пластунів, скаже — Україна велика, а нас ще небагато для такої праці. Тоді пригадаймо собі початки християнства — апостолів було тільки дванадцять, а Христова віра поширилась на весь світ. Будьмо ж і ми такими неофітами нової української правди, а дороговказом нехай будуть нам слова пластового обіту:

"Я працю й невдачі, всі злидні й недолю

Приму як завдання великої гри..."

Свою працю поширю по всій Україні:

"Промірю тернисті шляхи України",

щоб повести свою Вітчизну до щастя. Пластовий обіт продуманий був для перших пластунів, а як актуальний він сьогодні!

Говориться тут ясно про наше відношення до цілої України, яку повинна охопити наша «велика гра». Як реалізувати її, — питаєте. Відповідь проста: різно, в міру можливостей та залежно від віку пластунів.

У виховній праці звертати увагу на постаті з нашої

ЧОТИРНАДЦЯТА ТОЧКА ПЛАСТОВОГО ЗАКОНУ І МИ СЬОГОДНІ

літератури й історії, які саме визначалися прикметами життєвого оптимізму, не попадаючи в розпач за навіть дуже важких умов. Паралельно з тим використовувати потенціал дорослих пластунів для організування свого рода «КОРПУСІВ ДОБРОЇ ГАДКИ».

Для всіх відсталих в Пласті розкрилося велике поле дії. Вже основник Пласту, Дрот, давно передбачив для дорослих пластунів (думаю про старшопластунство,

сеніорат та пластові проводи) специфічну роль в суспільстві, — роль, яка так потрібна саме сьогодні — впливати позитивно на суспільство України у всіх аспектах його трудного життя.

В такій ситуації, яка сьогодні в Україні, переважливим є йти в довкілля і наповнювати його позитивною настановою. В людей, розтерзаних сумнівами та розчаруваннями, своїм прикладом та словом підсилювати ДОБРУ ГАДКУ. Згадаймо тільки, яку велику роль відіграла у 1991 році, ініційована й очолювана пластуном Борисом Вжесневським акція «Дзвін». Таких і подібних акцій потребує від нас Україна. Це тема для

застанови й плянування діяльності кожного старшопластунського й сеньйорського куреня та пластових проводів.

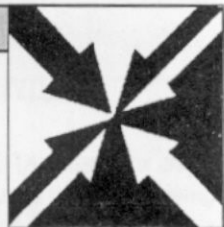
Нещодавно, при нагоді 6-го Конгресу СКУ в Канаді, пластуни, приявні на своєму Конгресі, обговорювали проект організування пластової і сумівської молоді

весною 1994 з ціллю передвиборчої акції. В цьому відношенні переважливим аспектом є піддержка української людини, щоб вона мала бажання видержати та піддержати молоду нашу державу, і щоб мала віру і надію в неї, бо як пише в своєму новому творі «Блудні Сини України» Євген Сверстюк - «НАДІЙНІСТЬ - це передумова життєвої гри». ... А ми ж, пластуни, за життєву ВЕЛИКУ ГРУ!

Любомира Крупа, ПС

РОЗДУМИ З ПРИВОДУ КУПО

І знову перед нами чергова зупинка біля верстового стовпа. Чи не варто задуматися над сьогоднішнім Пластом, який вже відзначив своє 80-ліття? Хай декілька фактів стануть вихідними даними для роздумів.

1. У своєму рефераті на тему Пласт сеніорату в дні 17.У.1930 р. Основоположник висловив надію, що «Пластовий сеніорат» — це можливий «зав'язок цього ж таки нового громадянства, свідомого напрямків і цілей свого розвитку, громадянства...» Чи пластуни здійснили згадану ідею Дрота? Тверджу - ні! Пластуни зійшли з визначеного ним шляху. Саме тепер у часі незалежності України нам цього нового люду дуже бракує. Ми прогаяли час! Пора цей недолік виправити!

2. Визначення пластової організації: «Пласт — це організація української молоді для патріотичного і всебічного виховання» — чи є доречне? Наяву ні! Чому? Поняття «молодь» означає молоде підростаюче покоління або юнацтво. Новацтво чи пластовий сеніорат — це не молодь. Дефініція Пласту обмежується до юнацтва, вікової групи адолесцентів. А згідно із статутом КУПО: «Пласт гуртує в своїх рядах новацтво, юнацтво, ст.пластунство і сеніорат. Членство в цих чотирьох вікових групах дає змогу продовжувати безперервно життя в Пласті» (ст.11, §7). Перша частина тексту про членство суперечить визначенню Пласту, друга є правильною. Чи це безладне формулювання понять, які для вихованців мусять бути ясні, а не двозначні, сприяє здоровому формуванню характерів, пластової ідентичності? Коли в США ще далше є мова про Пласт як організацію молоді, в Україні, на мою думку, правильну дали назву «Пласт — Українська скавтська організація». Слід і цю справу упорядкувати.

Друга частина дефініції стосується мети Пласту. Чи справді «самовиховання» є метою Пласту? Воно ж є засобом — для чого? Значить бракує тут виразного подання мети. Чинне логічним було б доповнити ідеєю про нове громадянство, побудову могутньої держави? Цікаво, що коли самовиховання

так сильно наголошене в Пласті, немає докладнішої праці на цю тему, а лише деякі головні призначені для юнацтва вказівки. Не дивно, що загал пластунів його не практикує.

3. Структура Пластової Організації незадовільно розв'язана. Пласт — це мініатюрна Україна. У Пласті є тіла законодавче, виконавче, а як із судейським? Завели таке, що цю функцію полагоджує контрольне тіло КПР, а незалежного Пластового суду так і немає. Чи може КПР це завдання виконати? Як правило — ні! Тому в Пласті не можна добитися справедливого судочинства, а 5-те правило Пластового закону недвозначне: «Пластун справедливий». Пора й цей недолік виправити!

Друга структурна неадаптивність — це фрагментарність уладів. Кожний з них діє виключно для себе, без уваги на інші. Немає виразно з'ясованої лінії у суттєвих виховних питаннях, яка проходила б педагогічною ниткою від УПН до УПС. Для прикладу в релігійно-моральному, патріотичному вихованні, самовихованні і т.ін.

Хіба наведені приклади вказують на те, що вимогою сьогодні є потреба поробити устроєві зміни, щоб довести Пласт до структурної ефективної діяльності. Які ж результати теперішнього пластового ладу для прикладу в США? Відповідь дають інформації, подані у звітах на XXI КПЗ, 1993.

Крайова комендантка пластунок, ст.пл. Х.Санторе стверджує факт, що «молоді виховниці самі мають слабкі поняття ідей та цілей Пласту, не дуже розуміють мету новакування та новацької праці.» (ст.23). Крайовий комендант пластунів, ст.пл. Л.Голубець висловив думку, що «організація завжди повинна шукати нові підходи і засоби, щоб постійно поправлятися». Він успішно користувався напрямними, «які склалися із комунікації... виявилось, що цей підхід є дуже корисний, бо тоді, коли КПС представляє собою допоміжне тіло виховникам,... замість тіла військового авторитарного стилю, тоді усі частини готові співпрацювати.» (ст.32). Над думками, згаданих старших пластунів, варто задуматися. Коли перша заувага стверджує результат невідрадного стану пластової діяльності, друга ж підкреслює, що авторитарний

РОЗДУМИ З ПРИВОДУ КУПО

стиль керування КПС знеохочує пластунів до співпраці, що й виявилось в поганому звітуванні. ККП-ів наголосив потребу комунікації, а це важливий крок у процесах переходу від поіндустріальної до інформаційної спільноти.

Звичним у Пласті є виправдовувати занепад якості пластування негативним впливом поселення. Це один із зовнішніх факторів. Але керівні пластуни замикають очі на внутрішні фактори, а це невпорядкована система виховання в невпорядкованій структурі Пласту. Провід сприймає критику як образ. Чи в такій ситуації Пласт може успішно розвиватися?

Де шукати причини невідрадного стану пластової організації? Як і кожна людина, так і кожна організація проходить етапи свого розвитку. Як було з Пластом? Він почав своє існування з юнацького гуртка в 1911 р. Творилися курені, які для їх поповнення гуртували «новаків». І так у 1924 р. було вже три улади: основний УПЮ, УПН і УСП, а в 1930 р. створено УПС. Загал ст. пластунів, які юнакували з своїми гуртками, з віком мусили перейти до «Пластсеніорату». І тут виникло але... у своєму мисленні й поведінці багато з них не позбулося юнацького мислення, з тугою на серці за ним. І тепер насувається запитання, чи вони не зупинилися в розвитку свого пластування і стали зафіксованими адолесцентами? Звідси й походять далі дії, як поширення Пластового закону, створеного для юнаків, на сеніорат, який повинен мати свій кодекс, як назва: Пласт-організація молоді, включення УПН до молоді і т.ін. Але треба було 15 років боротьби за те, щоб новак мав статус пластуна, а не причетного члена до Пласту; А боротьба за місце сеніорів у Пласті тривала чверть сторіччя поки він став уладом. Ці конфлікти забрали чимало часу й енергії й причинилися до занепаду Пласту.

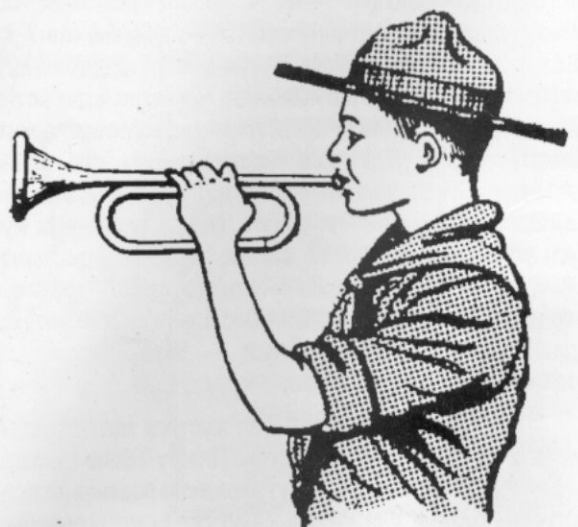
Були ще й інші внутрішні фактори, а це непрактикування самовиховання загалом сеніорів, але з сильним бажанням стояти біля керма влади в Пласті. Забули вони керівну вказівку Дрота — «бути пластуном без пози» та й інші. І так пластові сеніори на поселенні закопали даний їм один талант десь під дубом, а відкопали його тоді, як повстала українська державність. І понесли в Україну цей один талант з недодуманим до кінця статутом КУПО, правильником УПС, вишколом новацьких виховників за програмою з 1974р., а до того всього ще й недоліками, як неоправдані амбіції керівників, бюрократів, всезнайство, поширювання своїх власних ідей і т.ін. Хіба незрозумілим є факт, що, коли в родині немає єдиної системи виховання або батьки суворо придержуються «параграфів», діти ростуть з проблемами. Подібна ситуація склалася в Україні, виникли конфлікти. Пластовий провід не взяв до уваги ситуації в Україні, в якій ще домінує «гомо советікус», а керувався поселенчим мисленням. Інформація про «інтернаціональний Пласт» бомбою розірвалася над пластовим товариством в Україні і на поселенні, і спричинила незадоволення і конфлікт. Рік уже пройшов, а практичних вказівок, як здійснювати це

складне діло, немає. Навіть не погодилося ГПБ на покликання Комісії пластової проблематики для її студійної діяльності. Чи спроможна сама розв'язати всі складні проблеми? А конфлікт продовжується, ускладнюється розвиток Пласту в той час, коли треба покласти цеглини в побудову української державности.

І ще про одну керівну вказівку Дрота: «Тільки Пласт взяв у свою програму виховання для майбутнього». Що ГПБ зробила в цій справі? Для прикладу, працю із історичним змістом, яку компетентні педагоги оцінили як позитивну, ГПБ відмовилася друкувати, бо, мовляв, матеріал зтяжкий, хоч автор двічі перевірів їх з дітьми. Педагоги в Україні дали також позитивну оцінку цій праці і схарактеризували її як «цікаву, потрібну... у вихованні українців сьогодення і майбутнього». Так ГПБ здійснює пластове виховання для нового століття.

Пора вже на КУПО поробити остаточні зміни, щоб Пласт став на шлях підвищеної виховної якості, прогресивного розвитку з прицілом на створення нового суспільства і побудови та закріплення нашої державности. Пласт — прекрасна організація, яку знову треба піднести до висот шляхом важкої праці над усучасненим вихованням молодого покоління, шляхом постійного самовиховання, якого вершина неможна досягти без самокритики, самооцінки, самопізнання. Коли це станеться, тоді зможуть пластуни сказати — ми не малі вже нащадки наших преславних предків.

пл.сен. Теодосій Сомотулка

ЯК ПОВИННА ВИГЛЯДАТИ ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАСТ У МАЙБУТНЬОМУ

Надходить час на нові збори Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО) — які мають відбутися в осені 1994-го року. Це будуть дуже важливі збори, бо за останніх кілька років ситуація в Пласті радикально змінилась і є потреба передумати цілу концепцію Організації Пласт. На цих зборах нам треба буде застановитись, як найкраще було б Пласт переорганізувати, щоб його нова організаційна побудова відповідала потребам часу.

Теперішня форма нашої Організації була зформована в 1950-их роках, себто вневдовзі по масовому переїзді пластунів з Європи (з таборів в Німеччині й Австрії) на нові терени поселення: Америки, Канади, Австралії, Аргентини і т.д. Тоді Пласт стояв перед дилемою: чи задержати дотеперішню централізовану організаційну побудову, чи замість неї створити ряд краєвих пластових організацій, які повинні бути якоюсь з'єднані в одну цілість.

Біда була в тому, що — з практичних і політичних причин — кожна краєва організація мусіла бути якоюсь окремо легально оформлена. Льокальні закони держав, в яких ми жили (наприклад, США), не дозволяли, щоб Краєва Організація Пласт в даній державі підлягала якомусь інтернаціональному тілові з-поза Америки. Тоді ми мусіли б реєструватись як «заграничні агенти», тощо. Крім цього, в тих повоєнних часах люди «боялись власної тіні» і не хотіли, щоб на нас падало якась підозріння «нелюдяльності» до країни поселення... В Америці, до речі, цей страх виявився безпідставний, але в інших країнах — не зовсім. Зокрема наші брати в Австралії мали поважні легальні проблеми.

Тому ми тоді створили таку організацію, яку маємо до сьогодні: в кожній країні діє окрема Краєва Організація Пласт, яка є легально там зареєстрована. Всі краєві пластові організації з'їздяться що кілька років на збори КУПО, які вирішують підставові питання Пласту: його ідеологію, символіку, однострої, правильники, методологію, тощо. Крім того, КУПО видає загальні пластові журнали: «Юнак», «Готуйсь», «Пластовий Шлях», тощо.. Одним словом, КУПО дбає про це, щоб була пластова єдність і одність.

Для переводження в життя цієї праці, КУПО вибирає Головну Пластову Булаву (ГПБ) і Головну Пластову Раду (ГПР).

Ця система досить добре служила пластовій організації — аж дотепер. Правда, були в нас час-до-часу деякі розбіжності думок, але це не довело до ніякого розколу в Пласті, чи якихось поважніших суперечок.

Тепер же справа ускладнилась, з двох причин:

По-перше, тепер існує Пласт в Україні, офіційно затверджений урядом України. Вневдовзі цей Пласт правдоподібно стане членом Міжнародного Скавтського Союзу. Він не буде міг (офіційно) «підлягати» якійсь іншій організації, такій як КУПО, чи ГПБ. Зате, Пласт в країнах діаспори й надалі не зможе належати до міжнародного скавтіну, бо скавтська організація допускає в свої члени лиш державні скавтські організації.

По-друге, ми хотіли б зорганізувати пластові відділення в різних нових країнах. Вже існують Краєві Пластові Організації в Польщі й Словаччині, а також пластові групи в Балтицьких краях і Казахстані. Ми дуже хотіли б зорганізувати українських дітей і молодь також і в Російській Федерації: на Кубані, на Зеленому Клині, в Сибірі, в самій Москві, Петербургу, тощо. Хотілось би зорганізувати Пласт також в Румунії, може колись і в країнах колишньої Югославії.

Як будуть задивляться на Пласт ті держави, які не конечно то приязні до України й українців? Чи вони не будуть вважати Пласт якоюсь «п'ятою колоною» і будуть їх гнобити? Чи було б добре, якщо б ті організації належали до якоїсь пластової централі, так як КУПО?

Тому сьогодні багато людей думає, що цілу структуру КУПО-ГПБ-ГПР треба б було якоюсь переробити, змінити, щоб вона не була на заваді, але щоб вона і надалі допомагала держати єдність пластової ідеології й методології, допомагала пластовому братерству поміж нашою молоддю, обмінювати думок, спільним починам (видання, Зустрічі, журнали, ідеологічні Конгреси), тощо.

ЯК ПОВИННА ВИГЛЯДАТИ ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАСТ У МАЙБУТНЬОМУ

Але, як це зробити?

Є вже декілька концепцій такої нової організації. Наприклад, існує один проект, який іде дуже далеко в напрямку ліквідації КУПО і його органів (ГПБ і ГПР). Після цього проекту, пластова структура виглядала б так: вибирали б Начального Пластуна, який був би одинокою «спільною» особою для всіх пластунів в світі, своєрідним символом Пласту. Що якийсь час Начальний Пластун скликав би спільні наради голів Кравчих Пластових Старшин і Груп, які спільно обговорювали б ідеологічні справи і приймали відповідні рекомендації. Ці рекомендації не мали би ніякого вирішального значення; краї або підпорядковувались би їм, або ні. Також не було б ніякої спільної пластової преси, чи видань: деякі краї видавали б собі свої видання і продавали їх іншим країм — якщо їм припало б це до вподоби. Не було б ніяких спільних дій, таких як: ЮМПЗ, Конгресів, тощо. Будь-яка співпраця була б добровільна. Начальний Пластун не диспонував би ніякими фондами.

На нашу думку, така концепція була б катастрофічна для Пласту і довела б дуже скоро до його кінця. Існував би тоді скавтінг в Україні, а пластові організації в країнах діаспори дуже скоро загинули б.

Ми не сміємо до цього допустити. Ми не маємо права в цей спосіб самі «закопати» Пласт. Така запропонована структура є деструктивна для цілості нашої організації і нам слід її відкинути.

Бо ж українським громадам в діяспорі потрібно Пласт. Зокрема дуже корисним буде Пласт в країнах Східньої Діяспори.

Я думаю, що якась, добре обдуманна зміна в організаційній побудові Пласту є сьогодні конечно потрібна — але ж це мусить бути конструктивна, добре обдуманна, позитивна зміна.

Різні особи сьогодні працюють тепер над іншими концепціями таких змін. Всі пропозиції на такі зміни слід посилати до Статуткової Комісії КУПО, яка вже працює.

ЯК ПОВИННА ВИГЛЯДАТИ ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАСТ У МАЙБУТНЬОМУ

На нашу думку, головні положення пропонованої нової структури Пластової Організації повинні б бути такі:

1 Треба здати собі справу з цього, що не є можливо створити одну-єдину структуру, яка б надавалася для всіх пластових краєвих організацій. Пласт в Україні, в країнах західної діаспори і в країнах Східної діаспори мусить мати іншу організаційну структуру і приналежність.

2 Для країн західної діаспори могла б і на дальше служити дотеперішня структура КУПО. Ті країни мають спільні, або дуже подібні умови й проблеми і тісна співпраця їм буде дуже корисна.

3 Країни Східної діаспори повинні належати до спільної організаційної структури лиш, як «споріднені», чи то «братські» організації, яким треба буде допомагати, але які не повинні бути повними членами — задля їхньої власної безпеки. Виняток можуть створити організації в таких

«безпечних» країнах, як наприклад Литва, де їм нічого не загрожує.

4 Окремий випадок — це Пласт в Україні. Ми думаємо, що не було б ніякої проблеми зі світовим скавтігом, якщо б осідок КУПО був — хоч номінально — в Україні. На це ще сьогодні не прийшов час, бо в Україні покищо немає на це людей; але скоріше, чи пізніше це повинно статися.

5 Побудова ГПБ /ГПР/ Начальний Пластун сьогодні нас вже «не влаштує». Краще було б, якби замість цього існувала стала Пластова Рада, із представників всіх членів-країн. Ті представники повинні стало між собою співпрацювати — телефоном, листовно, факсом, Е-поштою — не потрібно їм часто з'їздитись. Для конкретних справ вони можуть підбирати й назначувати окремі комісії, які були б географічно в одному місці. І так їм підлягали б: Ідеологічна Комісія, Комісія Пластових Правильників, Комісія Пластових Відзнак й Одностроїв, Пластове Видавництво (-а), тощо.

6 Для обговорення ідеологічних справ, повинна стало працювати Пластова Ідеологічна Комісія, під наглядом Пластової Ради. Ця комісія сповняла б ту саму функцію, яку сповняли дотепер Пластові ідеологічні Конгреси.

7 Що якийсь час також варто переводити світові Ювілейні Міжкраєві Пластові Зустрічі (ЮМПЗ) — для вдержання світової пластової дружби поміж українським юнацтвом і старшим пластуномством.

Михайло Мохнатий

ЄДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

Дорогі Подруги й Друзі!

Приблизно вісімдесят-три роки тому український народ — один з перших в світі — створив свою національну вітку світового скавтіngu, під назвою «Український Пласт». Протягом останніх 80 років ця унікальна організація служила Україні й Українській Нації, виховуючи українську молодь на добрих синів і дочок свого народу, на чесних і характерних людей, на практичних і зарадних працівників, на провідників в усіх ділянках людського життя.

Пласт перейшов жакливі часи й труднощі: він був заборонений, виклятий, а члени його йшли на смерть, чи на ув'язнення — за те тільки, що були вони членами цієї організації. Бо ж вороги наші завжди знали, яка сила Пласту, як багато може він допомогти українському народові вдержатись, не загинути, а завжди стреміти «до сонця, до волі».

Але помимо цього всего, протягом тих всіх довгих років, Пласт існував і робив свою роботу, виховуючи кадри української молоді на службу Україні. І хоч число пластунів завжди було малесеньке, то ефект тих пластунів завжди був величезний: вони були і в проводі УПА, і в усіх військових і політичних з'єднаннях, які боролись за вільну Україну. Вони були в проводі українських церков, культурних і наукових організацій, працівників мистецтва й літератури, громадських і суспільних організацій — всіх ділянок життя народу. І завдяки тим пластунам український народ вдержався і не піддався, не зник в інтернаціональному морю.

І протягом тих всіх довгих років був лиш один, єдиний Пласт. І в цьому була його сила.

Хоч ми й мали часто розходження внутрі Пласту щодо різних справ — головно, щодо тактики, як підходити до різних проблем, все ж таки «пластовий шлях» був завжди один, бо пластоє виховання дало нам почуття толеранції для думок других людей, а що найважливіше — дало нам скромність не бути арогантним у своїй власній непомилності... «Я думаю, що так було б найкраще, але я вірю і в твій розум, і в твою чесність, і — якщо більшість вирішить по-твойому, а не по-мойому — то я буду робити все, щоб перевести це рішення в життя, для добра нашої спільної справи, бо ж ми всі — пластуни...»

Ця толеранція, це виrozumіння до думок других, ця солідарність для спільного добра — це одна із найважливіших моральних вартостей, які виховує Пластова метода, які прищеплює нам пластова життя й пластова виховання.

Ця єдність Пласту вперше була захитана аж в 1990-их роках, коли Україна виборолала собі незалежність і коли потреба на пластунів-провідників стала найбільшою, найпекучішою за цілу нашу історію.

На жаль, в цей критичний час з'явилися люди, які вважали, що тільки вони, а ніхто інший, «має істину», і що всі мусять робити по-їхньому, а хтось вважає інакше, то він є «зрадник» справі, «зрадник» Пластові...

І ті люди старались Пласт розколоти, створити свій власний «справжній», «істинний» Пласт, бо ж прецінь тільки вони є «наділені Божою правдою»...

Очевидно, ті члени, які пішли на такий шлях, це на справді не є ніякі пластуни. Вони взагалі не зрозуміли суті Пласту й Пластової ідеї — ідеї толеранції, виrozumіння, християнської любові до ближнього, ідеї спільного змагання до добра, до краси, до правди, до волі свого народу....

Бо ж незгоди й сварки завжди були головною причиною, чому наш нарід так довго не мав своєї волі: чи то були княжі міжусобиці, чи непорозуміння за часів гетьманської держави, чи сварні під час світових воєн, ми раз-за-разом тратили можливість на незалежність через брак національної єдності.

А Пласт сказав: «тому мусить бути кінець». Якщо ми маємо бути вільні, то це може статись лиш шляхом єдності, бо ж «в єдності сила народу»... І тому гасло «Один світ — один Пласт» є таким важливим в схемі нашої ідеології. Без єдності Пласт не може сповнити своєї функції супроти свого народу.

І тому будь-який розкол в нашій організації був таким болючим: бо ж вдаряє він в найважливіше «серце» Пласту.

Чи свідомі були ці люди, які старались спричинити цей розкол, в тому, що вони роблять? Чи діяли вони лиш із незнання, невіжества — але в добрій вірі? Чи були це ворожі агенти, які дуже добре знали, що вони чинять, яку шкоду вони завдають Пластові й цілій Україні, і тому робили це свідомо, щоб раз на завжди повалити, знищити Пласт?

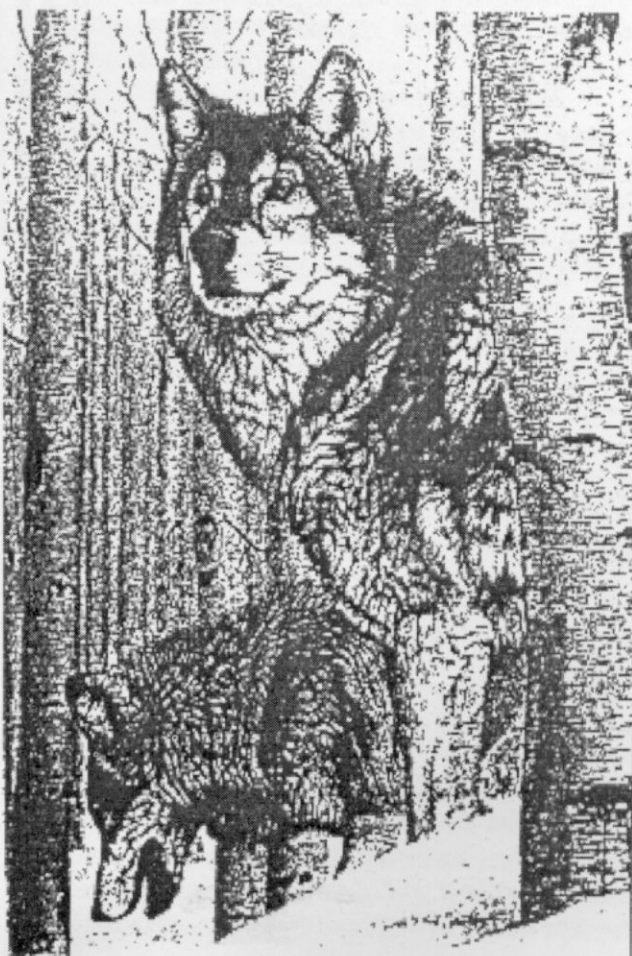
Не знаємо відповіді на це питання, це покаже історія.

Ми знаємо лиш одне: що намагання розколоти Пласт тим людям не вдалися. Їх не піддержали маси пластунів, бо їм такий підхід був осоружним, і навіть ті, які, через незрозуміння справи пішли були спершу за цими «проводирями хаосу», вкінці зрозуміли, що діється і повернулись до одного, єдиного Пласту.

І так, помимо цієї провокації, Пласт переборов ще одну кризу в своїй довгій історії і вплив на тихі води єдності й співпраці для добра своєї країни, свого народу, своєї держави.

І сьогодні, з'єднані світлою Пластовою ідеєю ми можемо знову сказати: «Один Світ — один Пласт».

Ваш Старий Вовк

Володимир Соханівський

СУТЬ ДЕМОКРАТІЇ

Здавалося, що пересічна людина знає все, що треба знати про демократію. З досвіду життя видно, що так воно не є. Навіть тепер, кинувши поглядом на перший рік життя нашої молоденької держави, хотілося б заглянути докладніше, власне, у суть тої демократії. Чи розуміє і покористується нею правильно загал населення 52-ох мільонів громадян України?

Без особлившої надумки можна відповісти, що ні, не цілком. Тиранічне насилля понад 70 літ та й взагалі понад 300 літня неволя зробили своє, залишили незагоєні рани душі і мислення нашого народу. Справжня демократія, до якої привикла вже діаспорна Україна, в Україні ще не існує. А до того навіть на Заході, в традиційно демократичних країнах як Канада, ЗСА ширші круги громадян є розчаровані сучасними політичними лідерами при владі як і в опозиції. Тому загал суспільства і вільна преса по демократичному дають про це знати урядові чи партії при владі і опозиції в досить дошкульний спосіб, але без насилля. Заклопотані уряди чи лідери пробують серйозніше все направити.

Навіть у старинній Греції, Атенах, де старинні філософи створили концепт демократії, вони одне говорили, а друге робили. Коли вони говорили про демократію, то думали про себе, про «свою» владу і «своїх» громадян, а не про всіх жителів країни. Тоді їхня місто-державка складалася з великої більшості негромадян і невільників, — тому справа влади була справою влади меншості, а не справжньої демократичної більшості. Але це були тільки початки цивілізації. Сьогодні кожен знає, що совіська комуністична система на папері була «найдемократичнішою»

державою у світі. Тому тут поняття і практика демократії були злобно фальшиві у самому корені та брехнею в історії світу і людства. Тому то варто ще й ще раз питати: що ж це таке демократія?

Хоч це є дещо стереотипне повторювання, але все ж таки варто приглянутися навіть змістові самого слова «демократія». Грецьке слово «демос» означає народ, а «кратія» влада (сила), себто народоправство, влада народу як цілості, всього народу, взгледно більшості народу, а не якоїсь частинки, самовибранців, не якоїсь «еліти» чи «луччих людей», кляси чи партії або «назначених» людей, але всіх людей, що живуть і працюють на даній спільній території, користуються багатствами надр рідної землі і продукту праці всіх здібних до праці, що переймаються турботами й обороною та взагалі будучиною даного краю.

Старинні греки опрацювали демократичну доктрину, принцип, що закони повинні бути опрацьовані колективно тими, хто мусить тим законам підлягати і повинуватися, не тільки одиницями чи малими групами діючими тільки в їх власному імені чи інтересі понад чи поза законами. Тобто у праці над конституцією повинен брати участь чи бодай бути зацікавленим кожен громадянин країни. Цей принцип був, наприклад потверджений в 1215 р., коли то англійські барони змусили свого короля Джона підписати «Магну Карту», де він, король, визнав, що громадяни його країни мають також певні права, які він і взагалі корона — уряд мусить визнати. Це дуже допомогло розвиткові демократичної влади в Англії і світі.

СУТЬ ДЕМОКРАТІЇ

давен демократичний процес полягав у КОМПРОМІСІ І ВИМІНІ (торгуванні). Це не "як не я - то ніхто" або "як не мое - то нічیه", "як не таке як моя партія хоче - то хай не буде жадне". А це те гасло, яким користується Пласт: "НЕ Я, НЕ ТИ, А МИ". Вибрані народом репрезентанти, представники чи депутати знають, що вони мусять репрезентувати інтереси виборців, бо якщо вони того не зроблять то шанси бути вибраним знову є дуже малі.

Вже в 17-тому столітті були встановлені 3 основні елементи модерної демократичної суті. Ними є: узгіднення підвладних, виборний репрезентативний уряд та свобода слова з імунітетом від арешту за висказання опінії в парламенті. Подібна форма урядування є також в Канаді та інших вільних країнах. Завжди у демократіях рішає БІЛЬШІСТЬ під умовою чесного поступування супроти меншин. Про демократію говориться також, що вона є базована на "суспільному контракті", в якому одиниця віддає частину своїх свобод в ім'я добра спільноти, а спільнота охороняє свободу одиниць. Небезпекою демократії є також те, коли всі поголовно є згідні на одну політику, мету, пропозицію тощо. Це навіть не є природне. Дебати в демократії і різниці поглядів є природні і важливі як і також свобода преси. Без цього демократія не може жити

Пілярами сили в демократіях таки є партії. Без них демократія не є демократією. Їхнє існування справді повинно базуватися на суттєвих політичних, етичних та інших державницьких мотивах і не нагадувати анархію. Найбільше гріхів партій приписують такі речі як патронацтво, протегування прихильників на різні добрі пости та схильність партій у скрутній ситуації робити все можливе, щоб тільки дана партія залишилася при владі. Тому, коли членство завважує, що в партії є щось недобре чи неетичне, то члени повинні про це говорити, виправляти голосуванням та іншими чесними

засобами. Журналісти тут додають, що демократія це одинока система правління що може бути приємністю, грою, "фан". Зрозуміла річ, що політичний чи дипломатичний хист, бистрість ума, уміння володіти словом, приємна і притягаюча особистість, харизма, моральна відвага, характер, довір'я і суспільний розсудок, прихильність преси відіграють величезну роль. Демагогів скоро впізнають і їх уникають. В демократичній системі треба також вміти бути терпеливим, врозумілим і толерантним. Віліям Годвін між іншим писав: «Демократія відновлює у людині свідомість її вартості, вчить її, у несприятливості авторитету і гніту, прислухуватися голосові розуму, додає йому довір'я трактувати інших людей як його співгромадян людських істот, спонукає його не вважати їх більше за ворогів, проти яких треба бути на сторожі, але братами, яким личить помагати».

Демократична система припускає, що від пересічного громадянина треба сподіватися певних обов'язків, як наприклад голосувати та служити, якщо дана людина буде вибраною виборцями на виборні пости, брати участь

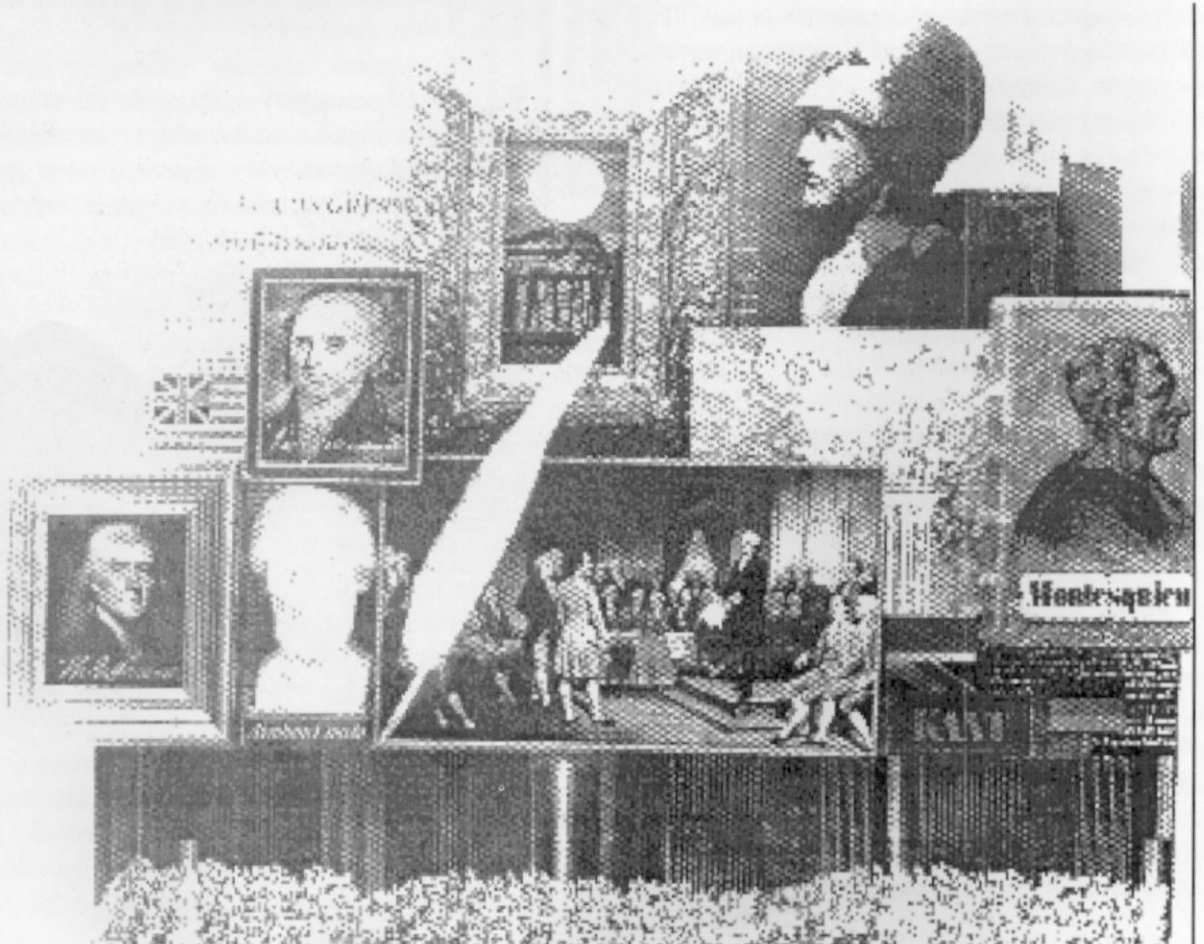

Magna Charta Libertatum 1215 року

СУТЬ ДЕМОКРАТІЇ

у політичному житті тощо. Також відомо, що демократія не є перфектною системою. Не названий автор на кінці згаданого журналу навіть каже, що: "Небезпекою новодемократизованих країн сьогодні є це, що люди повірять, що демократія є справді ідеальним політичним інструментом, який буде здібний полагодити всі суспільні і економічні проблеми. Коли це неминуче не вдасться зробити вчасно, вони тоді можуть звернутися доступніших радикальніших засобів робити речі, які обіцятимуть скорші, заключні і вирішальні результати". Вінстон Черчіль мав сказати, що демократія є видуманою найгіршою політичною системою, - за винятком всіх інших. Це видно і люди говорять, що в Україні йде змаг, явний чи скритий, проти справжніх демократичних ідеалів і реформ покращити життя для всіх. Тому сильна і широка освідмлююча праця всіми середниками мас-медія, товариствами, навіть церквою, контактами родинними та іншими, що справжня демократія і добробут для всіх гарантуватимуть перемогу над тиранією минулого та безпекою у будучому.

Є абсурдом сподіватися що політична система сама себе направить без помочі і впливу виховання і освідмлення мас народу. Віднову чи переродження демократії не можна залишити самозацікавленим професійним політикам. Це може зробити тільки більшість народу, яка має ультимативну силу і контролю над власною будучиною. Самий циніцизм, апатія, пасивізм, нарікання нічого нам не дадуть і не допоможуть. Якщо громадяни бажають мати свою систему правління сильною, успішною і демократичною- то всі громадяни, або бодай велика більшість мусить взяти активну участь у будованні рідної держави. Стаючи активними у процесі творення власної демократії, ми зможемо також допомогти, щоб Україна пережила труднощі сьогодення та дала добробут всім жителям власної держави.

Головна Пластова Булава

ОБ'ЯВА **Головної Пластової Булави** **з 10-го жовтня 1993 року** **про організування української молоді.**

У зв'язку з одержаними запитами щодо відношення Українського Пласту до інших молодечих організацій в Україні, Головна Пластова Булава вияснює:

1. Український Пласт вітає поставання інших організацій, метою яких є патріотичне виховання молоді й бажає співпрацювати з ними для добра української держави.

2. Пласт ніколи не мав і не має на меті охопити всю молодь України в своїх рядах. Пластова програма виключає масове членство. Залишається велике число молоді, з поміж якої можуть черпати членів інші молодечі організації. Пласт завжди заохочував і на дальше буде заохочувати українську молодь, щоб вписувалася у члени українських молодечих організацій та щоб вибирала таку організацію, яка своїм змістом і програмою вповні задовольняла б її зацікавлення.

3. Зовсім природно, були і можуть бути одиниці, яким членство в Пласті не припадає до вподоби і вони після певного часу виходять з Пласту. Вони можуть організувати молодь неохоплену Пластом в інші організації на своїх, більше їм сприємливих, засадах. Однак вони не можуть називати таких організацій Пластом, ані вживати пластову символіку. В Україні право на вживання назви «Пласт» і традиційної пластової символіки прислуговує виключно Українській Скавтській Організації «Пласт», зареєстрованій у Міністерстві юстиції України.

4. Всі члени Пласту в Україні, складаючи пластову присягу, підписують «Пластове Слово Чести», в якому сказано: «Навіть після виступлення чи викреслення з Українського Пластового Уладу... не створюю без порозуміння і згоди Крайової Пластової Старшини ніякої іншої пластової організації, ані не прикладу рук до творення такої організації, яка в будь-який спосіб діяла б на шкоду первісній основній Пластовій Ідеї й Українському Пластовому Уладові». «Про наслідки недотримання Пластового Слова Чести знаю і признаю їх справедливими».

СКОБ!

пл. сен. Орест Гаврилюк
голова ГПБ

пл. сен. Вячеслав Вишневський
генеральний секретар

Тоня Горохович

РОЛЯ ЕМОЦІЙ У РОЗВИТКУ ОСОБОВОСТІ

ЯК
ПЛЕКАТИ
КУЛЬТУРУ
ЕМОЦІЙ ?

*Світе мій гучний...
Сонцем душу жадібну налий!*

Василь Симоненко

*Симоненкове багатство емоцій,
його жадібність сонця, добра, простору
і любови виникли з обставин,
серед яких він народився і зростав.
Вчитуймося у його поезії, - скільки там
краси, прагнень, хвилювань!... Як він
радів листом, у якому матір написала,
що «наш садок вишневий - забілів,»
як глибоко співчував всім жертвам війни
та місцевого уряду.
Дітвора Симоненкового покоління
була багата світом ідей і почуттів,
що підносили її на висоти.*

РОЛЯ ЕМОЦІЙ У РОЗВИТКУ ОСОБОВОСТІ

Щоденне життя й емоції
в духовному житті

Емоційний стан підлітка залежить від того, що є змістом його думок, емоцій, чи дають вони вислів активності духовних сил, самопізнання й самоутвердження вихованка. Емоційний стан залежить від ставлення до самого себе, від оцінки самого себе у навколишньому багатогранному і складному світі.

Коли хтось жаліє самого себе і переконує сам себе в тому, що йому не під силу якесь завдання, коли не вірить, що йому буде допомога, тоді той хтось рідко береться за виконання завдання. Так і учень буде мати тоді снагу поконувати труднощі в здобуванні знання, коли він відчуває, що його інтелект повноцінний, що він здібний до зусиль, що вірить у себе, а реалізуючи ідею переживає повноту духовного життя.

Завданням виховника є щоб підліток набув знання, його перемогу себе самого, він належно оцінив.

Новак Ярکو, що мав перейти вже до юнацтва, пережив великий конфлікт з братчиком і за кару не міг дістати проби разом з усіма товаришами. А поведінка його в таборі була без закиду. Після призначення проби усім його товаришам в таборі Ярکو звернувся до коменданта: «Братчику коменданте, дайте мені пробу швидше, бо я вже довше не витримаю бути добрим». У нашій виховній практиці такі явища не рідкі. Подія автентична і саме цим цікава. Виховник заборонив йому бути таборовиком (мама самітня - мусіла працювати, батько загинув у війні - був дивізійником) комендантка взяла на себе відповідальність за перебування Яркі у таборі «нелегально». Була тоненька ниточка витримки в дисципліні табору в Яркі. І треба було її підтримати.

Духове життя дитини неможливе без переживання успіхів, без позитивних емоцій. Життєрадісні переживання в дитини впливають на його впевненість у свої сили. Краще розвивається думка, пам'ять, кмітливість, вона піддатливішою стає на заохоту ставати кращим, зміцнюючи свої моральні вартості.

Шістьрічна Ганнуся добре опанувала в родинному середовищі українську мову. Але пішовши до двох шкіл на сьомому році життя, почала з братом часто в домашньому житті переходити на англійську мову. Уваги батьків не помагали, але дальша опіка над процесом розвитку української мови в Ганнусі мала свої успіхи. Сьогодні вона працює у громадському житті, де користується саме українською мовою. В дитинстві після звернення уваги дома на перехід державної мови дома, Ганнуся почала любитися українською дитячою літературою, багато читає

і тепер. Явище складне і дуже багатогранне. Та над цим нам треба зрозуміти в яких складних обставинах живуть наші підлітки, а як нам необхідною є молодь для плекання релігійності, патріотизму, гуманізму, культури, щоб молодь розуміла й цінила суть світоглядних істин та ідей, згідно з ними унапрямувала своє життя.

Треба подавати світоглядні істини, принципи, ідеї у таких обставинах, коли можливо викликати у молоді відповідне емоційне наставлення до того. «Бляшані фрази» тоді, коли і сам бесідник виголошує їх без внутрішнього переконання, не щиро, але й тоді, коли слухачі не наставлені слухати їх у повазі. Треба викликувати переживання, знайомлючи з ідеєю, принципом, істиною, які були змістом події, коли був справжній подив величчю особи, краса її вчинку. Тому таке важливе, що у творі й в розповіді події були подавані із знанням психології, обставин і закономірності фактів.

Леся прийшла до мене за допомогою їй підготуватися до занять в таборі новачок з ділянки землярства. Ця вмільсть вимагає знання лікувальних рослин, традиції в нашому народі, які в'яжуться з цими рослинами, знайти літературний матеріал на цю тему для розповідей. Леся багато чула про цю вмільсть і знала, що для підготовки її на табір треба 3-4 години. Ми розмовляли про свято Купала, Іллі, Маккавеїв, Спаса, про вінкоплетення, свячення свічок, квітів, овочів, китиць колосся, розмова тривала до півночі. Ми обидві захопились красою цих традицій, умовились на черговий день. В нас обох було емоційне сприймання - юначка реагувала на морально-етичні елементи краси в нашій культурі, а в мене до цього ще й додано Лесиного щирого глибокого зацікавлення функцією інструкторки в таборі.

Коли Михайло, спізнаючись до української школи, оправдувався тим, що він, мовляв, не збудився, то вироблення справжньої причини спізнання і засоромлення учня я осягнула не криком і не моралізуванням, але рядом запитань: а якби твій тато не збудився до праці, молочар не привіз молока, пекарі не спекли хліба, трамварі не повезли людей до праці, а вчителі на час не приходили до школи, - як би тоді виглядало життя і твоє також Михайле? Кляса підсміхнулася, а Михайло по лекції прийшов на довшу розмову зі мною.

Отож пізнавання життєвих істин, ідеалів світу неможливе без емоційного наставлення. Плекання таких почуттів - як релігійність, дружба, добро, патріотизм, зичливість, пошана й бажання розуміти духові потреби інших - це основні ознаки культурних потреб людини. Наша сучасна молодь, часто боронячи свободи індивідуальності, а з тим і почувань свободи, не усвідомляє того, що вартість може стати справжнім злом, якщо у взаєминах людей джерелом цієї особистої свободи не буде велика внутрішня

РОЛЯ ЕМОЦІЙ У РОЗВИТКУ ОСОБОВОСТИ

емоційна дисципліна. Дітвора і молодь повинні знати, що виховувати свободу почувань треба через дисципліну емоцій, шляхом самовиховання і самообмеження, тобто бути володарем своїх бажань. Нема труднішого завдання, як виховувати дітей, підлітків і юнаків і могли направляти їхнє духове життя та емоції у відповідному напрямі при одночасному володінні своїми емоціями та бажаннями.

Релігійність і духовна культура

Духова культура людини тісно в'яжеться з пізнанням світу та людини в ньому. Якщо у нас є хоч і мале, але знання про доколосний світ, то це дає людині підставу уважати себе найдосконалішою істотою серед природи. Цінність людини і полягає в тому, що мета її духового розвитку - це необмежене прямування до досконалості Бога... Це віра в існування Божества, ества позаматеріального, невидимого, неохопленого розумом, але кінцевого для повноти духового людського життя, що є виявом любови, добра, краси, правди та всього іншого, що є в основі релігії.

Любов Бога зможе перейти в релігійні почування тоді, коли дитина частіше переживатиме духове піднесення, помічуючи вияви Божої всемогутності й краси в природі. Природа, її краса і події в ній - це база для плекання релігійних почувань. Молитва, якщо вона справжня розмова з Богом - пошуки у своєму нутрі чеснот, переживання радості з того, або навпаки викривання в собі зла і намагання позбутися його, потрібне є сумління, той внутрішній голос, який хоронить нас від зла, а єднає нас з Богом. Сумління виховує також потребу сповіді і св.причастя, а ці релігійні практики, коли їх проводимо з участю розуму і серця, становлять основу нашого морального і психічного здоров'я.

Треба, щоб молодь правильно розуміла потребу приналежності до своєї церкви, участі в її житті, а передовсім в церковних відправах. Приналежність до церкви - не механічна приналежність, але складна потреба, вона духовна, навіть не національно-патріотична, вона дуже складна і глибока. Церква жива установа, таїнства - це її основа, а філософське вчення подає знання начал світу, суті релігії. Тому треба плекати живу думку, бо цього вимагає добро справи, зокрема тепер в Україні, бо там цього є велика потреба. А додати треба також і те, що українське богозріння має свої особливості, це треба довести до свідомості молоді. У цьому велика і пекуча потреба, її повинні заспокоїти наші церковні провідники. Присутність на релігійних відправах дає цінні почування приналежності до Божого люду, що об'єднаний любов'ю, традиціями, святістю Церкви.

Важливою в нашому релігійному житті є розумна та на відповідному віковому рівні оцінка життєвих явищ, щоб берегти дітей і молодь від розчарування і втечі від релігії, коли вони бачать розходження між ідеалами і життям. Відповідні розмови, проповіді і книжки стають дуже помічними. А крім того необхідними стають розмови з молоддю тоді, коли вони стають причиною розчарувань, бачучи поведінку людей з докільля, чи навіть в родині. Молодь не може бачити незгідності між тим, що вони говорять і що вони роблять. У домашньому пластовому і шкільному житті багато нагод для плекання релігійності. Підлітки вразливі на все, що їх оточує, а зокрема чуйні вони на моральні ідеї, бо їх вік відкритий ідеям, їх шлях до серця. Тому в цьому віці дітей і молодь треба пильно оберігати перед розчаруваннями і скріплювати їхні позитивні емоції особистим прикладом життя дорослих, доброю лектурою, упорядкованим, влитим у певні рами життям дома, у церкві, школі та в молодечій організації.

СТАРШОПЛАСТУНСЬКИЙ ВІСНИК

Головна Пластова Булава

Слово Головного Булавного

ДОРОГІ СТАРШІ ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Добігаємо до кінця ще одного року. З приємністю згадуємо ватри, пісні, старшопластунську дружбу. Як і в 1992-ому, так і в 1993-ому році Улад Старшого Пластунства виявив завзяту охоту до праці, активне зацікавлення у розвитку Пласту, охоче взяв на себе чимраз більше відповідальностей. Такі прояви зацікавлення виказалися в дуже успішній Міжкрайовій Товариській Зустрічі — Семінарі '93; в дуже чисельній участі УСП у КПЗ'їзді ЗСА; у підготовці та переведенню ЮМПЗ '93 в Україні; у таборах та у станицях, де члени УСП працюють. Провід УСП дякує всім членам УСП, які своєю працею та відданістю спричинилися до успішного завершення пластового '93-ого року.

Тепер з нетерпеливістю очікуємо пригод '94-ого року. На жаль не усі члени УСП знають про прогульки, зустрічі чи табори; не всі знають, якими стежками мандрують їхні друзі у віддалених краях. Чому? Деякі ще не передплатили цей кварталник, «Пластовий Шлях», який ви вже втретє тримаєте у ваших руках. Деякі ще не написали про свої пригоди. Деякі не довідалися про прогульку, бо цих інформацій не було опубліковано.

У Ваших руках знаходите засіб інформувати себе і ваших друзів, старших пластунів світу. З ВАШОЮ допомогою редактори старшо-пластунської частини «Пластового Шляху» готові впровадити УСП в еру інформації; зблизити членство УСП ужитком обширної сітки комунікації: що три місяці передавати УСП ті інформації, які є вам цікаві, важні і потрібні!!!

Провід УСП також хотів побажати Вам і Вашим родинам Веселих Свят і Щасливого Нового Року!

Вітаю пластовим привітом

СКОБ!

ст.пл. Андрій Перекліта
Головний Булавний УСП

ГОЛОВНИЙ ПРОВІД ТА КРАЙОВІ ПРОВІДИ УЛАДУ СТАРШОГО ПЛАСТУНСТВА

ГОЛОВНИЙ БУЛАВНИЙ УСП

ст.пл.гет.скоб Андрій Перекліта ЛЧ
тел. (617) 242-3918
Andriy Pereklita
101 Warren Street, Apt #1.
Charlestown, MA 02129-3616
USA

ЗАСТУПНИКИ

ст.пл. Дарка Ковч ПС
Daria Kowcz
621 Maryland Ave. Apt. #7
Pittsburgh, PA 15232
USA

сп.пл.гет.скоб Степан Патен «V»
Stepan Patten
3445 Rue Stanley, Apt #4
Montreal, Que. H3A-1S2
CANADA

ст.пл.Ореста Ковч ПС
Oresta Kowcz
4700 Dornur Drive
Cleveland, OH 44133
USA

РЕДАКТОР «До Висот»

ст.пл. Адріян Геврик ЛЧ
Adrian Hewryk
4607 Larchwood Ave.
Philadelphia, PA 19143-2107
USA

* * *

КПС АВСТРАЛІЯ

ст.пл. Ірина Цабанюк
Iryna Cabaniuk
48 Kirkham Rd.
Danbury, VIC 3175
AUSTRALIA

КПС АРГЕНТИНА

ст.пл.Юрій Назарик
Asociacion Juvenil Ukraina — Plast
Jose E Rode 3868
1407 Buenos Aires
ARGENTINA

ПЛАСТОВА ГРУПА В БРАЗИЛІЇ

Корнеліо Шмулик
Cornelio Szmulik
Caixa Postal 278
80.001 Curitiba — PR
BRAZIL

КПС ВЕЛИКО БРИТАНІЯ

пл.сен. Михайло Дубіль
Mr. Mykhailo Dubil
c/o PLAST — Ukrainian Youth
Organization
64 King Alfred Street
Derby DE223QJ
UNITED KINGDOM

КПС

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ

ст.пл.Ксеня Козак ЛМ
Ksenia Kozak
101 Warren Street, Apt. #1.
Charlestown, MA 02129-3616
USA

КПС КАНАДА

ст.пл. Григорій Дичок «V»
тел. (416) 762-1345
Hryhoriy Dyczok
569 Willard Avenue
Toronto, Ont. M6S-3S1
CANADA

ПЛАСТОВА ГРУПА В ЛАТВІЇ

ст.пл.Людмила Бублик
Ludmila Bubluka
Rigas Ukrainu skola
Terbatas iela, 69
Riga, LV-1001
LATVIA

КПС НІМЕЧЧИНА

ст.пл. Ляриса Власов
Larisa Vlasov
Aynger Strasse 23/11
8000 Munchen 80
GERMANY

КПС ПОЛЬЩА

ст. пл. Богдан Кобилко
Piotr Tyma
ul. Koscieliska 7
03-614 Warszawa
POLAND

КПС СЛОВАЧЧИНА

ст.пл. Ігор Довгович
Ihor Dovhovycz
ul. Pajorova
04001 Kosice
SLOVAKIA

КПС УКРАЇНА

ст.пл. Ігор Березовський «V»
Україна 290055
м.Львів
вул.Пропелерна 79/3
Березовський Ігор
UKRAINE

1994 КАЛЕНДАР ПОДІЙ УСП

ЛЮТИЙ

26-27 Крайовий З'їзд УСП Канади,
в Торонті

ТРАВЕНЬ

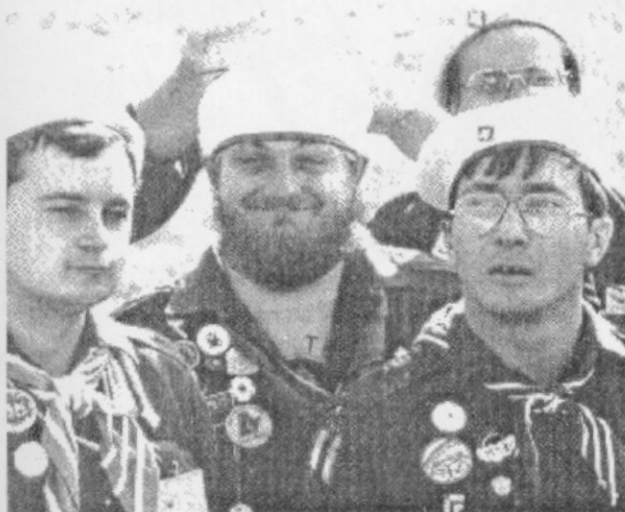
21-22 Крайовий З'їзд УСП ЗСА,
на оселі Писаний Камінь,
Клівеленд

ЖОВТЕНЬ

8-9 Загальний З'їзд УСП
East Hannover, New Jersey
ЗСА

Звертаємося до всіх членів УСП,
щоб пересилали нам
дати Ваших прогульок, таборів, з'їздів,
товариських зустрічей, курінних рад, тощо,
щоб ми могли вчасно та докладно
інформувати усіх УСП світу.
Після вдалого відбуття цих подій,
напишіть декілька слів, перешліть привіт,
долучіть фотографію,
та поділіться Вашими пригодами
з усіма старшими пластунами і пластунками.

ІРАТУЛЮЄМО

*ст.пл. Ірині Цабанюк, яка в жовтні
перебрала пост
Голови Крайової Пластової
Старшини в Австралії.
Бажаємо їй багато успіхів!*

провід УСП

«ЧАР ЄВШАН—ЗІЛЛЯ»

або

Школа Булавних — '93

*Зустрілися ми тут, у Школі Булавних.
Наплечники повні охоти і мрій...*

Прекрасний волинський ліс — м'яка трава, запашні квіти, високі крони сосен і ялин, сонце і запах хвої, і тільки дзижчання бджіл і спів пташок порушують лісовий спокій.

Аж раптом, невідомо звідки — пісня, яка все дужчає, дівочий сміх, гомін — і ось, серед поляни постає гурт дівчат. Усі вони, неначе лісові мавки — красиві, веселі, сильні (бо — з велетенськими наплечниками!), невтомні (бо, мов мурахи, — відразу до роботи — «розтаборюються»). Одним словом — це пластунки.

Так починався наш табір, перший в Україні міжкrajовий пластовий табір для вишколу інструкторок УПЮ — «Школа Булавних». Він тривав з 27 липня по 6 серпня 1993 року і складався з 19 осіб, якими були: Наталка Літковець (Рівне) — комендантка, Мотря Кузич (США, Чикаго) — керманіч виховної програми, Катруся Гарас (Канада, Торонто) — бунчужна, інструкторка з піонерки, Віра Лацінник (Львів) — інтендантка, Оксана Лабунська (Львів) — інструкторка з сигналізації, Ірина Зузук (Івано-Франківськ) — інструкторка з картографії та психології, Марта Мадич (Львів) — писар, інструкторка з природознавства, а також учасниці — Ангеліна Кліщ (Львів), Надя Цюра (Львів), Галя Соловій (Тернопіль), Ліда Ковальська (Польща), Оленка Антонова (Львів), Арета Почтар (Польща), Оля Васків (Івано-Франківськ), Аничка Гадомська (Львів),

фото Петра Змарка

Оксана Атаманчук (Тернопіль), Наталка Осадців (Львів), Іванка Нагірна (Львів), Мілена Кравс (Львів).

Два тижні у густому лісі, вдалині від людських осель проводилась інтенсивна вишкільна програма. О 6.30 — вставання (це тоді, коли всім нормальним людям ще сняться солодкі сни!), а далі — пішло-поїхало, руханка (о, це треба було бачити! — особливо вправу «млин» із заплющеними очима...) і все таке інше, як у стандартному пластовому таборі — відкриття дня, сніданок, заняття, обід, практичні заняття, ватра, нічна тиша, стійка (з пригодами або без пригод) і ...знову все спочатку...

Ніколи я не забуду ані смаку наших делікатесів (як, наприклад, український голубець під американським соусом), ані нахабства сотень комарів-піратів, які, користуючись командою «струнко», підло, безкарно і, ніби глузуючи, живцем їли мене і моїх героїчних подруг.

Ще раз пригадаються нічні сполохи, чи то з приводу невеличкої, але дуже яскравої події — згорів намет, чи то з приводу нічного полювання на юнака із «Золотої Булави»,

(що розтаборились неподалік), який прокрався було повз наших стійкових і якого ми довго ловили, і який щось плів про те, ніби він, просто, заблукав (о 3-й годині ночі?)...

Табір всім дуже сподобався, незважаючи на різні труднощі та на виняткову лютість міжкrajового проводу. Особливо приємним було те, що між учасницями склалися надзвичайно теплі, приятні і щирі стосунки — без тих суперечок, криків і нарікань, які часто зустрічаються у дівочих колективах.

Особливе задоволення і приємні переживання принесла всім учасницям психологічна гра «Моя невідома подруга». За її умовами, треба було непомітно зробити

фото Петра Змарка

Дівчата «в'яжуть гудзи».

добру справу подрузі, ім'я якої визначалося для кожної згідно жеребкування. У цей час у таборі відбувалися дивні і приємні речі; то звідкілясь з'явиться букет квітів, то чиясь невідома рука підкладе тобі кумедний і веселий сувенір, то надійде цікавий і приємний лист на твоє ім'я... Приємно було «сушити» собі голову над тим — а хто ж це зробив?

Крім того, що табір був чудовим відпочинком, він виявився надзвичайно корисним, став частиною життєвого досвіду, нагодою для вияву позитивних емоцій, яких так бракує у повсякденному житті.

«Школа Булавних-93» — це чудова школа пластування і саморозвитку, стимул до пластової праці, надія на майбутні цікаві зустрічі.

см. пл. Галя Соловій,
Тернопіль.

Учасниці «Школи Булавних» в часі ЮМПЗ—93 у Львові. Серпень, 1993 р.

фото Петра Змарка

«І летом крил скоба, під хмари по лину»

Хоч розтабування КВТ (який відбувся в Гантері, Нью-Йорк (3 до 18 липня) почалося сірим, дощовим днем, решта двох днів пройшло з великим успіхом. УІ-ий Крайовий Вишкільний Табір (КВТ), який відбувається що два роки, мав успіх через три дуже важні елементи, а саме: місце табору, ціль табору та склад учасників табору.

Відокремленість оселі Пластової Фундації в Нью-Йорку, де звичайно відбувається «Лісова Школа», дала виховникам більшу можливість захопити увагу учасників і захочувати в них провідничі хисти.

На КВТ приїхало 43-оє юнаків і юначок з різних місцевостей, які всі закінчили другу пробу. Було юнацтво з Чікаго, Каліфорнії, Бофало, Нью-Йорку, Рочестера, Албані, Нью-

Джерзі, Клівленду, Пітсбургу, Філядельфії і одна юначка з Торонто. Булава була в такому складі: комендант ст.пл. Євген Дувалко ЛЧ, заступник коменданта ст.пл. Катя Масник ПС, бунчужний ст.пл. Марко Якубович ЛЧ, писар ст.пл. Галя Кузишин ЛМ. До булави також входили: ст.пл. Доріян Юрчук ЛЧ, ст.пл. Олег Якубович ЛЧ, ст.пл. Андрій Перекліта ЛЧ, ст.пл. Левко Голубець ЛЧ, ст.пл. Марко Брикович ЛЧ, ст.пл. Ігор та Олег Черники ЛЧ та ст.пл. Ксеня Козак ЛМ.

Ціль табору була дати юнацтву можливість підготовлятися і здавати точки 3-ої проби. Юнаки і юначки були поділені на гуртки по 7- (в одному випадку було 8) і кожний гурток мав свого виховника, а також кожного дня в наказі відчитувалось гурткового на той день. Гуртковий відповідав за

те, щоб гурток був на час на заняттях і за загальний порядок гуртка. Якщо на даний час гурток має дижур на кухні, гуртковий мав обов'язок припилувати, щоб їжа була зварена на час, кухня чиста, лятрини чисті, та щоб було досить питної води. Чергові також щодня ішли до ріки по воду до варення.

Кожний гурток переживав якісь труднощі, які мусів сам розв'язати. Це давало гурткові більше розуміння співпраці, спеціально як підготовлялось спільні проекти до 3-ої проби. Майже кожного вечора відбувалися гурткові або міжгурткові вогники, які давали гурткам змогу з житись, обговорювати денну програму та проводити дискусії.

Учасники табору мали змогу здати різні пластові вмільості, як наприклад перша допомога 1 і 2, писанчарство, журналістика, 1, 2 і 3 перо, табірництво, піонірка, куховарення і картографія. Дискусії і гутірки торкали тем 3-ої проби, сучасної України, Пласту, української культури, природознавства та самозарадности. Юнацтво також ознайомилось з такими народними звичаями як: обжинки, Івана Купала, традиційне українське весілля, із захопленням виконуючи (по гуртках) ці свята для табору.

Учасники також переглядали і читали різні українські часописи, які нам доставляли і слідували за такими подіями, як справа Івана Дем'янюка, економічний стан України та діяльність наших громад в Америці, Канаді та інших країнах. Цим юнацтво збагачувало своє знання про важні події на Україні та в діаспорі.

Кожний день починався прорухом, миттям в річці, а перед кожною стравою гуртки співали - тому пісні вибирали дижурні. Звичайно ті гуртки, які найголосніше співали і найбільш до теми, перші їли.

В програмі табору були прогульки на гантерську гору. Учасникам подобалось йти разом під гору стежкою, вийти на вершок, а тоді обережно сходити під долину. Ці прогульки, а спеціально скалолаження, яке відбувалось під проводом професійних інструкторів, додало юнацтву більше відваги і самопевности. Ті, що спочатку зі страхом відбували це заняття, потім казали, що знов колись хочуть це пережити.

Під час КВТУ виховники переводили т.зв. «відгук» з юнацтвом, під час якого кожний юнак/

юначка мали змогу висловитись про свої позитиви і негативи і це давало їм змогу оцінити себе і скріпити свої відносини з виховниками.

Гутірки також провадили пластуни, які не були членами булави, а саме пл.сен. Наталка Соневицька про укр. культуру і звичаї, пл.сен. Ольга Кузьмович про історію Пласту і ст.пл. Христя Санторе про студентський рух. В останню суботу табору, отець Василь Грень з парафії в Кергонксон приїхав до табору, щоб на місці відправити Службу Божу. Під час цієї скромної відправи серед природи учасники відчули зближення до Бога та рідного обрядю.

Усі таборовики успішно закінчили КВТ УІ, а багато закінчило різні точки 3-ої проби. Решта вимог до 3-ої проби учасники доповнюють в своїх станицях.

Після закриття юнацтво і виховники прощалися зі слізьми на очах, бо впродовж цих двох тижнів пережили разом чар пластування, зжилися, та мали

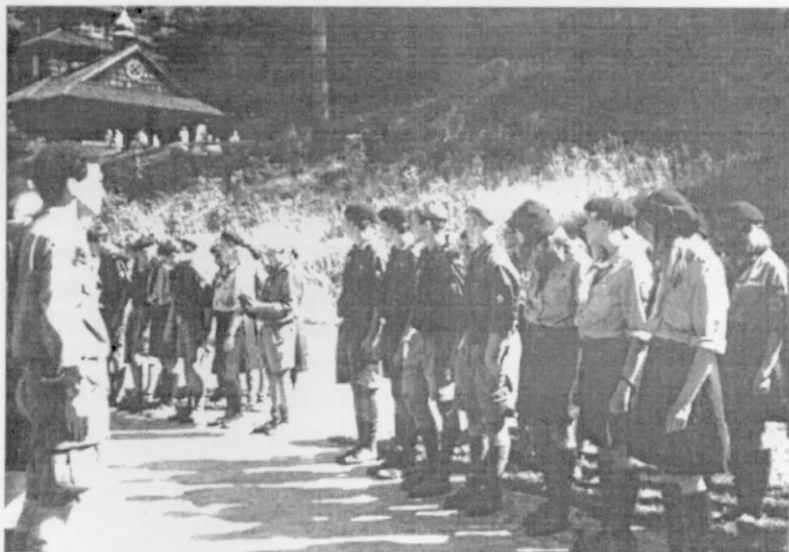
змогу обмінюватися своїми думками. Це все залишиться їм в пам'яті на завжди.

СКОБІ

ст.пл. Галя Кузишин, ЛМ

Пл.розв. Христян Спек, пл.розв. Маруся Чемеринська, пл.розв. Ляриса Баранецька під час змагу впоряду

«До правого, рівняйся!» юнацтво перед Богослуженням в Гантері

Головна Пластова Булава

Слово Головного Булавного

Скоб! Агой! Вітайте!

У Ваших руках уже третє число ПЛАСТОВОГО ШЛЯХУ. Помимо рїжних пригод і ряду перешкод, відновлення нашого журналу поступає. Редакційна Колегія пильно працює і перемагає ці перешкоди. Від тепер ми повинні діставати нове число майже щодва місяці, так, що до кінця 1994р., одержимо 8 чисел за 1993—94рр., а тоді вже журнал буде виходити квартално. Прошу від усіх сеніорів ВИРОЗУМІННЯ І СПІВПРАЦІ.

Наш проєкт нового сеніорського правильника вже на руках ГПРади. Коли наша булава перебрала цей проєкт, ми довідалися, що існуючий правильник УПС був прийнятий ще 1968р. Від тоді діяли різні комісії і видали проєкти у 1974 і 1981 роках, які були апробовані краями і ГПБ, але були завернені нашій булаві, щоби ввести цей проєкт у життя. Отже, ми до цього взялися!

Радий я сьогодні повідомити вас, що ми оформили пропозиції ГПР і представили найновіший проєкт до ГПБ, яка одобрила його і переслала його до всіх країн. На 9 членів КУПО, позитивний апробат передало 6 країв, 2 краї не прийняли його, а 1 не відповів. Тоді ГПБ передало це все до ГПР. Маємо надію, що цим разом ГПРада одобрить цей проєкт і закінчить 25-літню комедію, і ми будемо мати новий сеніорський правильник.

Очевидно, що правильник повинен віддзеркалювати, до певної міри, сучасне життя своєї організації. Зміни, котрі потребують 25 років праці комісій, мають великі шанси бути перестарілими коли вони вкінці будуть затвердженими. Між Великими Радами повинна існувати підготовча комісія для змін правильника. Ці зміни повинні бути уточнені і прийняті на Великій Раді і до пів року повинні бути введені у життя. Таку систему врозумілої співпраці конечно ввести в УПС, і, загально, в Пласті. Надіюся, що так буде!

Зустрінемося усі на Великій Раді, під час КУПО.

СКОБ! Доброго Вітру!

пл.сен. Ігор Комарницький,
Головний Булавний УПС

Від Булави Головного Булавного УПС

1

Подаємо до відома склад головних провідів Пласту

Головна Пластова Булава:

Голова - пл.сен. Орест Гаврилюк
 Заступник голови - пл.сен. Володимир Базарко
 Генеральний Секретар - пл.сен. В'ячеслав Вишневецький
 Головний Булавний УПС - пл.сен. Ігор Комарницький
 Головний Булавний УСП - ст.пл. Андрій Перекліта
 Головний Булавний УПЮ-ів - пл.сен. Петро Содоль
 Головна Булавна УПЮ-ок - пл.сен. Іванна Ганкевич
 Головна Булавна УПН-ів - пл.сен. Ольга Кулинич
 Головна Булавна УПН-ок - пл.сен. Людмила Дармограй
 Діловод Фінансів і Господарства -
 пл.сен.Юрій Слюсарчук
 Діловод Видань - пл.сен. Орест Джулинський

2

З'їзд УПС в Україні 23.X.93р. вибрав нового
 Крайового Булавного УПС-у і його булаву у складі:
 Крайовий Булавний УПС - пл.сен. Олександр Рокіцький
 Перший Заступник - пл.сен. Іван Якубовський
 Другий Заступник - пл.сен. Григорій Пришляк
 Суддя - пл.сен. Олександр Дурбак
 Зв'язок з молодшими сеніорами -
 пл.сен. Микола Ханас,
 Зв'язок з пресою та освітою -
 пл.сен. Галина Субтельна
 Архів, музей, історія - пл.сен. Богдан Сітницький
 Скарбник - пл.сен. Христина Власюк

**Головна Булава
бажає новообраній Крайовій Булаві
найкращих успіхів у своїй праці в цей
історичний час розбудови Пласту
в Україні!**

Булава Головного Булавного УПС:

Головний Булавний - пл.сен. Ігор Комарницький
 Заступниця - пл.сен. Марта Кузьмович
 Референт Куренів - пл.сен. Ігор Велигорський
 Референт Відзначень і Підвищень -
 пл.сен. Роман Копач
 Редактор «Пластового Шляху» -
 пл.сен. Любомир Онишкевич
 Редактор «Сеніорського Слова» -
 пл.сен. Роман Барановський
 Редактор «Сеніорського Слова» -
 пл.сен. Тоня Горохович
 Секретар - пл.сен. Олесь Марченко
 Скарбник - пл.сен. Маркіан Титла
 Бувший Булавний - пл.сен. Василь Мочула

3

Головна Пластова Рада (ГПР) на сходах 29.V.93 прийняла до відома протоколи і постанови XI-ої і XII-ої Великих Рад УПС-у. Це значить, що постанови тих Рад тепер правосильні (правочинні). Це також значить, що ГПР затвердила ново-обраного Головного Булавного XII-ою Великою Радою (врешті, так я то розумію - І.К.).

4

Пригадуємо всім Крайовим Булавним, щоби пересилати всі справи відносно УПС до ГПБ безпосередньо до Булави Головного Булавного УПС на адресу:
2199 Bloor St.West, Toronto, Ontario M6S 1N2 Canada,
 а не до Голови ГПБ чи інших членів проводу ГПБ, щоби не задержувати полагодження Ваших справ до ГПБ!

5

Пригадуємо всім Крайовим Булавним, щоби переслати Ваші звіти діяльності за Ваш минулий рік, негайно, до Головного Булавного УПС (копію останнього Вашого звіту до КПС)

6

Пригадуємо всім курінним куренів УПС-у, щоби пересилати:

- 1) звіти Вашого куреня, котрі були представлені на останній Курінній Раді;
- 2) звіт/протокол з останньої Курінної Ради — її треба затвердити;
- 3) склад нового курінного проводу — його треба затвердити!

7

Булавного УПС-у до кінця 1993р., а залеглі вкладки мають бути вирівняні негайно! Залеглість у вкладках може стримати полагодження підвищення ступенів, надавання відзначень, затвердження курінних проводів та інших прохань до ГПБ від куренів чи їх членів.

8

На внесок Головних Булавних УПС і УСП, ГПБ дозволила куреням УПС і УСП "Перші Стежі" уживати капелюх, як альтернативну частину пластового однострою. Капелюх, проєктований куреням Булавам сеніорату і старшого пластуна, можна носити замість беретки у приписаних, від ГПБ, умов(ин)ях.

9

Булава, на сходинах 8.XI.93, прийняла до відома склад нового проводу 1го Куреня УПС ім. О. і С.Тисовських, у складі:

Курінна - пл.сен. Юля Войчишин
Суддя - пл.сен. Роман Левицький
Писар - пл.сен. Галина Юник
Скарбник - пл.сен. Ліна Смирнів
Хронікар - пл.сен. Христина Ковч
Хорунжа - пл.сен. Галина Юник
Бувший Курінний - пл.сен. Олесь Марченко

Згідно із Правильником УПС-у, статті 9 (1) і 9 (4), Булава Головного Булавного УПС-у затвердила новий провід куреня ім.Тисовських як вище подано.

10

Булава, на сходинах 8.XI.93, прийняла до відома нового проводу Хого Кур. УПС «Чорноморці», у складі:

Курінний - пл.сен. Богдан Поритко
Суддя - пл.сен. Ігор Комарницький
Писар - пл.сен. Нестор Кольцо
Скарбник - пл.сен. Андрій Гадзевич
Господар Морської гардероби - пл.сен. Богдан Поритко
Зв'язковий з Україною - пл.сен. Нестор Кольцо
Зв'язковий з 25-им Курінем УСП - пл.сен. Олег Колодій
Редактор «Чорноморця» - пл.сен. Юрій Кузьмович

Згідно із Правильником УПС-у, статті 9 (1) і 9 (4), Булава Головного Булавного УПС-у затвердила новий провід куреня «Чорноморці», як вище подано.

11

Головний Булавний просить помочі у дуже малому проєкті. Просить пл.сеніора, котрий економіст по фаху, щоби поміг Булавному із детальними даними питаннями про порівняльне відношення валюти одної країни до валюти другої країни для закінчення проєкту, над яким Булавний працює. Прошу безпосередньо зголоситись до Булавного о точне питання.

12

В днях 2го до 7го листопада 1993р. відбувся VI-ий Конгрес С.К.В.У., де змінено назву на С.К.У. - Світовий Конгрес Українців. Ново-обраний голова-президент це др. Дмитро Ціпівник з Канади. Ново-обраний представник від ГПБ/КУПО, Пласту, це пл.сен. Софія Качор, з Вінніпегу, Канада. До управи Комісії Українських Молодечих Організацій (КУМО) ново-обрані представники це ст.пл-и Мотря Онищук Роман Даревич з Торонто, Канада. Булава всім трьом гратулює і очікує звітування їхніх поступів.

Бувші делегати на ці позиції були пл.сен.-и Слава Рубель і Любомир Романків, котрі заявили на цьому Конгресі їхню волю передати на руки молодших членів Пласту. Булава складає сеніорам Рубель і Романків щире подяку за вмилу довголітню репрезентацію Пласту в СКВУ похвалює їхню постанову подати нових молодих репрезентантів.

НА ВІЧНУ ВАТРУ

пл.сен.
ВОЛОДИМИР КОЗАК
«ЛИСИЧКА»,

член Куреня
 «Велике Плем'я Лісових Чортів»,
 кол. член ОУН,
 сотник 1-ої Дивізії УНА.
 Помер 19-го вересня 1993 року
 в Мюнхені
 на 77 році життя.
 Похоронений на цвинтарі
 «Вальдфрідгоф».

пл.сен.
ЯРОСЛАВ ТЕРЛЕЦЬКИЙ
«ТЕРЛЕКІ»,

член Ватаги «Бурлаки»,
 член 1-го Куреня ВСУМ «Передові»,
 старшина 1-ої Дивізії УНА,
 інженер,
 член Т-ва Українських Інженерів
 в Америці.
 Помер 23-го жовтня 1993 року
 в Лос Анджелес, Каліфорнія
 і там похоронений.

пл.сен.кер.
ГАННА КОРЕНЕЦЬ
«ГАНДЗЯ»,

впродовж 50 років член і курінна
 «Ті, що греблі рвуть»,
 mgr. фармації.

Передавши провід куреня в молодші руки — Гандзю
 обрано почесною курінною обидвох сеніорського і
 старшопластунського куренів — Першою Греблею.
 Вже у 1927 році є виховною референткою юначок
 у Верховній Пластовій Команді.

Після розв'язання Пласту 1930 року, є активним
 членом тайного Пласту. У воєнні роки 1942—45
 продовжує працю з юнацтвом у Виховних Спільнотах
 Української Молоді (ВСУМ). В Німеччині входить до
 складу проводу Союзу Українських Пластунів
 Емігрантів (СУПЕ), а від 1947 року до Головної
 Пластової Старшини Союзу Українських Пластунів у
 Німеччині. Від 1947-49 виконує обов'язки заступниці
 Головної Комендантки Пластунк, а в ЗСА член
 Крайової Пластової Старшини
 і Крайової Пластової Ради в 60-х роках,
 відзначена за свою визначну працю
 найвищими відзначеннями
 Св.Юра в золоті і Хрестом Заслуги.
 Померла 6-го листопада 1993 року в Чікаго, Ілл.
 Похоронена на цвинтарі св. Андрія в С.Бавнд Бруку,
 Н.Дж.

пл.сен.
Ю.МАРКІЯН БОРАЧОК,

член Першого Куреня УПС
 ім. С. і О.Тисовських.

Вже в народній школі звернув
 на себе увагу своїми мистецькими
 здібностями, які розвивав впродовж
 цілого свого життя.

Від гімназійних літ працював
 на громадській ниві в організації Пласт,
 а пізніше організував спортове товариство
 «Сокіл» і був його душею.
 В 1950 році, приїхавши до Боффало, Н.Й.
 ЗСА, розгорнув велику пластову,
 організаційну, видавничу і мистецьку працю.
 Зорганізував і провадив приватний музей
 в якому багато цікавих і цінних експонатів.

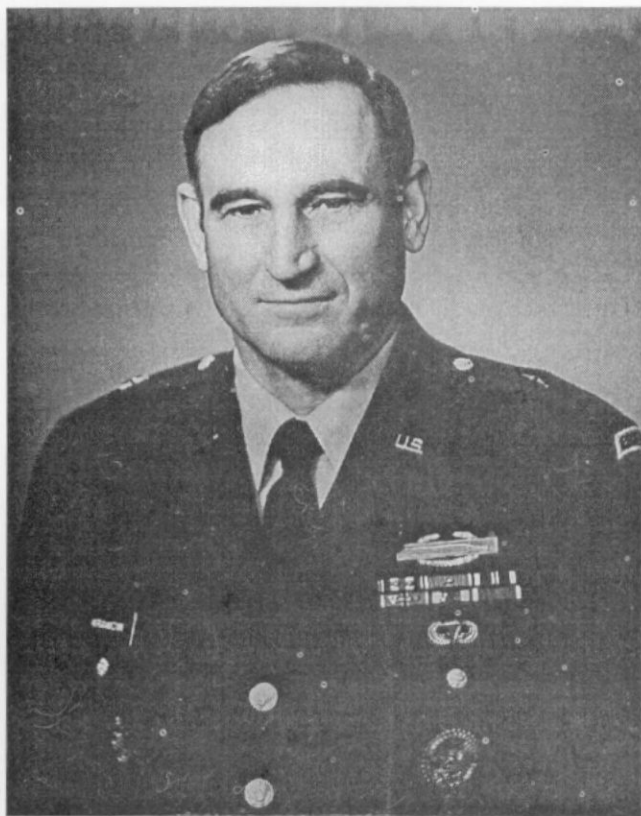
Помер 7-го листопада 1993 року
 в Боффало, Н.Й.
 на 82 році життя.
 і там похоронений.

ПЛАСТУН «ГОКО» — ГЕНЕРАЛ МИКОЛА КРАВЦІВ

*«Гей, Юнаки! Гей, Пластуні!
Всі Ви, що колись в минулому
були на таборах... згадайте
присмні дні мандрівки, чар лісів
і незабутні алярми.
Якщо у Вас ще не завмер
завзятий дух пластуна,
яким Ви колись виказувались,
і якщо у Вас є гаряче бажання навчитися
дечого з модерного провідництва
й практичного пластування,
приїжджайте на ВАШ вишкільний табір».*

Так починався весною 1957 року заклик пластового куреня «Лісові Чорти» до старшого юнацтва в Америці зголошуватися до участі в першому Крайовому Вишкільному Таборі, пізніше відомому як «КВТ». На кінці виднів підпис: «ГОКО, ЛЧ (Командант табору)».

«Гоко» — це псевдонім пластуна-сеніора Миколи Кравціва, широко відомого в Америці й Канаді в 1950-их рр. юнацького провідника-виховника. Він був членом спочатку 1-го куреня юнаків імени сотника Січових Стрільців Федора Черника в Філядельфії, а опісля — старшо-пластунського куреня «Лісові Чорти» (заснованого ще 1922 року в Карпатах), подібно як і його батько Богдан Кравців (колишній Крайовий Провідник ОУН в Галичині, колишній політв'язень польських тюрем, та колишній член Головної Пластової Булави і голова Крайової Пластової Старшини в Америці). В юнацтві Микола здобув ступінь пластуна-скоба (найвищий ступінь), а в старшому

Микола Кравців в однострою генерал-хорунжого в 1984 році.

пластунстві заслужив на ступінь Зв'язкового в Кадрі Юнацьких Виховників.

Гоко дуже любив пластувати, і тому кожного літа можна було його зустріти на різних таборах і вишколах Пласту. Наприклад, літом 1954 року він був бунчужним окружного табору юнаків на пластовій оселі «Вовча Тропа». Цей табір, під назвою «Маківка», ввійшов у історію Пласту як один із кращих юнацьких таборів, великою мірою завдяки провідницькому хистові Гока, який з великим ентузіазмом організував різні мандрівки, нічні алярми і змаги, та теренові ігри із історичною тематикою.

Літом 1955 року Миколу Кравціва прийняли до військової академії у Вест Пойнт, де він скоро вирізнявся у провідництві, і тому на останньому році вишколу виконував обов'язки командира полку в бригаді кадетів. Рівночасно його участь у Пласті різко обмежилася. Але одного літа він таки одержав

цілий місяць вільного і використав час для виховної роботи в Пласті. А це було власне в 1957 році. Того літа в Канаді Пласт зорганізував першу величаву Ювілейну Міжкрайову Пластову Зустріч (ЮМПЗ) і Гоко був її головним бунчужним, а по закінченні зустрічі поїхав на «Вовчу Тропу», щоб перевести там перший КВТ (під назвою «Лісовий Загін») на терені Америки. Програма КВТ під командою Гока була, як можна було сподіватися, на практиці дуже інтенсивна, де пропорційно найбільше часу присвячено на мандрівки та різні теренові вправи, що потрібні для осягнення ступеня пластуна-скоба.

Одна довша мандрівка проходила таким скорим темпом, що надовго запам'яталася усім учасникам-юнакам (між ними — майбутні професори О.Субтельний, І.Мигул, Ю.Перфецький). Про це яскраво свідчать таборові коломийки, як наприклад:

«В Массачусетс як вже були,
 гору Гарвей ми здобули,
 Гоко крок вперед давав,
 Піця ззаду підганяв».

В листі до учасників Гоко після закінчення табору писав: «вірю, що ще від Вас почую і що незадовго знову побачимося десь там, де ліс шумить». На жаль, це був останній табір його активного пластування, бо в 1959 році він став офіцером-танкістом Армії ЗСА і військова служба закидала його далеко від пластових осередків. Все-таки, коли була лише нагода, він усе старався хоч відвідати табори. Пам'ятаю, як під час однієї вечірньої ватри на міжкрайовому вишкільному таборі «Лісова школа» в 1966 році раптом із темряви несподівано появилася знайома постать Гока і як усі уважно слухали його розповіді при вогнику.

Звіт під час ранішньої збірки на вишкільному таборі-курсі «Мала Береза» в 1951 році. Перший із права у звітній лаві юнаків — Микола Кравців, слідує коло нього Петро Содоль. Звіт відбирає пл. сен. Корчинський (командант), а за ним стоїть ст.пл.поучник Юрій «Цюха» Ференцевич, Бурл. (бунчужний). За звітвою лавою видніє чоло табору; перший з права ст.пл. Любомир Онишкевич, СМ (писар).

Військова кар'єра Миколи Кравціва була різноманітна. Він відслужив два терміни під час війни в В'єтнамі, де був раз тяжко ранений, а три рази — відзначений Срібною Зіркою за хоробрість.

В Західній Німеччині в різний час він командував: кавалерійським батальйоном, панцерною бригадою, та дивізією піхоти. Служив також у штабах Пентагону і НАТО та був миротворчим спостерігачем Організації Об'єднаних Націй на кордоні між Ізраїлем і Сирією. Він успішно закінчив Каледж Війни Армії ЗСА (найвища офіцерська школа) та здобув науковий ступінь магістра в галузі міжнародних стосунків у престижному університеті Джордж Вашингтон. 1983 року він став генерал-хорунжим із однією зіркою, а три роки пізніше — генерал-поручником із двома генеральськими зірками. Це перший уродженець України (нар. 1935 р. у Львові), який досягнув таку високу військову рангу в Армії ЗСА.

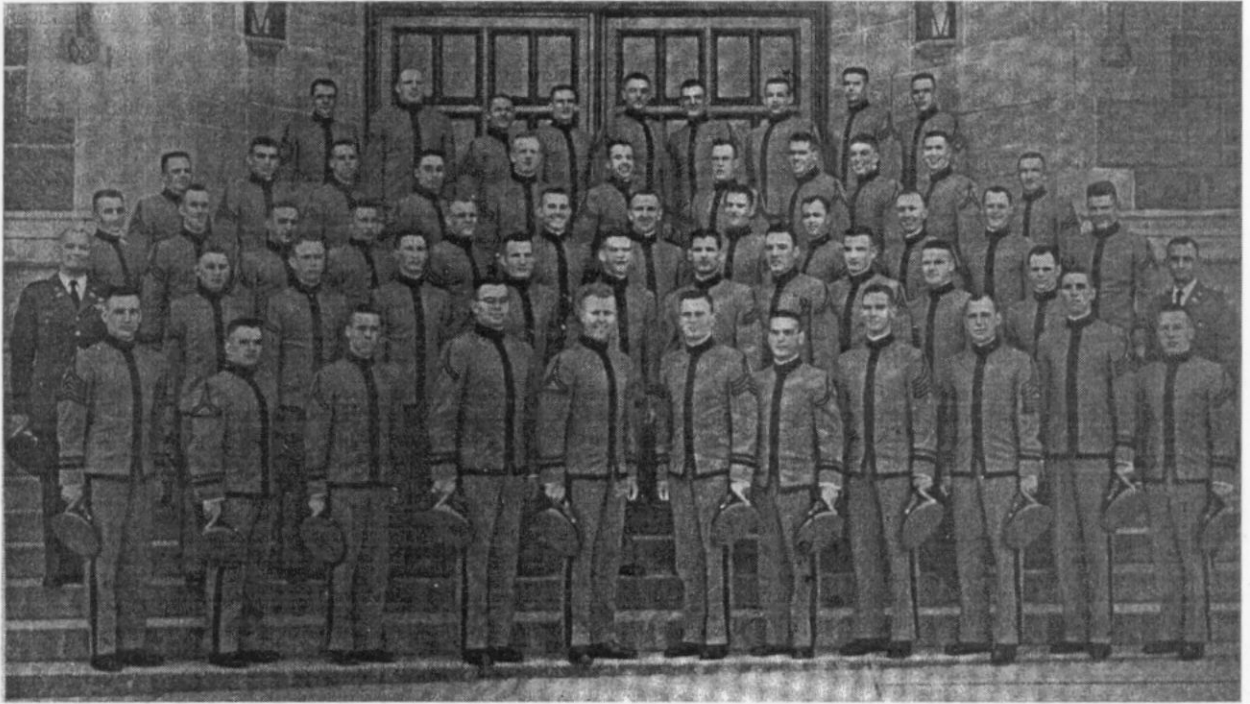
Від 1990 року він у відставці після 31 року активної служби. Микола Кравців одружений із Христиною Квасовською і вони мають троє дітей: Марію, Андрія і Павла.

Генерал Кравців у приватному листі скромно згадав нещодавно: «Мав я багато щастя у своїй кар'єрі і багато цікавих призначень. От і все». Щастя, очевидно, помагає при кожній професії, але в цьому випадку головну роль грала його природна здібність до вояцького діла. Серед його друзів-пластунів ніколи не було сумніву, що «наш Гоко» буде генералом, але нікому і не снилося, що в 1992 році він стане членом Дорадчої Ради (дорадник в справах оборони) при Верховній Раді незалежної УКРАЇНИ.

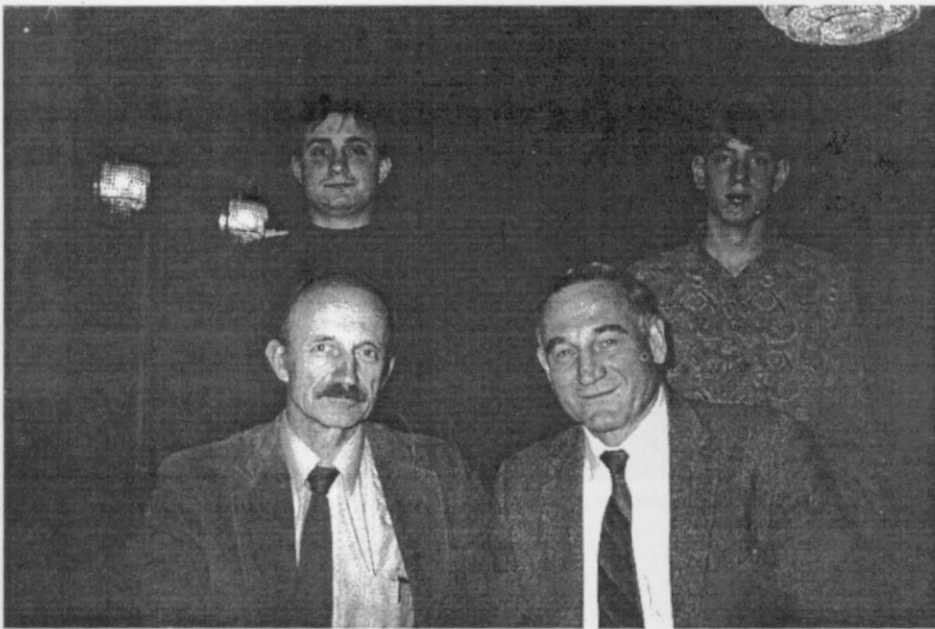
ЛІСОВИЙ АРХИДІДЬКО
ГРАФ ПІЦЯ.

Провід першого окружного табору юнаків «Сокіл» на пластовій оселі «Вовча Тропа» в 1953 році. Стоять від права: Микола Кравців, ЛЧ — заступник бунчужного, Микола Василик, ЧОК, Роман Алиськевич, ЛЧ, Юліян Крижановський, ЛЧ — керівник програми, Ярослав Падох, ЧК — командант, Богдан Сірий, Богдан Ковалик, ЧК, Петро Содоль, ЛЧ, Любомир Онишкевич, СМ — писар, та Андрій Навроцький, ЧОК. Клячуть від ліва: Славко Паливода, СМ, та Олесь Пясецький, ЛЧ. Сидять від ліва: Богдан Андрушків, СМ та Андрій Головінський, ЛЧ.

*Кадети Військової академії у Вест Пойнт, які в 1959 році стали офіцерами-танкістами:
перший від права у першій лаві — Микола Кравців.*

*Листопад 1992.
Зустріч в Києві
колишніх членів Проводу
першого КВТ;
сидять від ліва —
Микола Кравців
(командант)
і Петро Содоль
(бунчужний).
Бракує тільки
Романа Алиськевича
(булавного).
За ними стоять їхні сини,
від ліва — Павло Кравців
та Петро Содоль мол.
(1992).*

АТАНАС ФІГОЛЬ ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ - ЯК БОЛЯЧЕ З ЦИМ МИРИТИСЯ

«В дальшу мандрівку до великої мети».

«Завершім будову нашого дому в місцях нового поселення, щоб могли діяти, далі прямувати до великої мети»

Атанас Фіголь

Відійшов, залишив нас Атанас Фіголь для багатьох несподівано. Ми чекали на зустріч, на його поради, пляни щодо дії діаспори у такий винятковий час, коли було проголошено два роки тому про відновлення державности України.

Знаємо, що наш друг Танас прагнув пережити відновлення державности України таки в її столиці, тому й вибрався до Києва. Біль огортає від свідомости, що мусів поспішати назад до лікарні в Мюнхені.

Чи мав силу, щоб поділитися принаймні з найближчими людьми своїми думками й переживаннями з відвідин Києва? За своє трудне життя мав стільки осягів. Слід нам — членам Пласту та інших організацій вичерпно зібрати дані про вклад його в усі ділянки життя, подані у коротких інформаціях в Енциклопедії Українознавства: видний діяч серед студентів у Львові, доцент і професор УТГІ, в Мюнхені, 1941-45 — працівник УЦК, був його представником в Німеччині, а найдовше з 1945 р. в Мюнхені; діяч у Пласті, 1945-52 — голова Союзу

Українських Пластунів в екзилі; керівник видавництва «Молоде життя», що видавало ЕУ; з 1955 економічний референт НТШ в Європі і редактор «Вістей із Сарселю»; 1966-1968 голова Виконавчого Органу державного Центру УНР в екзилі; 1970-81 голова Українського Демократичного Руху. Писав матеріали на економічні теми (особливо про кібернетику), на теми громадського, а зокрема пластового життя.

А.Фіголь очолював Пласт у дуже складних ситуаціях. Членство цієї організації, хоч мало проглядне майбутнє в 1948 році, проте наша «мандрівка до великої мети», при розпорощенні по світу давала віру під його проводом, що поворот до святої Софії у Києві і до святого Юра у Львові буде напевно, хоч невідомо коли. Так підготовляв нас уже в 1948 році II Конгрес в Ашафенбурзі.

Ми мусіли акцентувати наше постійне поселення в нових країнах. У новій дійсності А. Фіголь почав реалізувати послідовно свій задум — пізнавати, щоб передбачити, щоб могли діяти. На цих основах А.Фіголь почав підготовку до Пластового Конгресу Другого. Треба ж було плянувати організацію

Пласту в Європі. А з тим виринула потреба забезпечити в діаспорі дію релігійного і національного життя поза Україною. Уже восени 1963 року А.Фіголь відвідав Рим, а в ньому були студійні дні УХРуху. З ним увійшов і Пласт

у співпрацю з НТШ і Українською Церквою (її обидві найбільші галузі — православна і католицька).

Опинившись на заході Європи, Пласт відразу почав діяти. Було багато виявів його діяльності, зокрема у Мюнхені у таборі Ді-Пі Карльсфельд, в якому все населення брало участь у пластовому житті (збірні молитви вранці й увечері, організована участь у Богослужіннях). Різні збірні пластові заїняття зацікавили загал мешканців. Саме А.Фіголь був мотором цього відродження пластового життя. Під його проводом відбувалися зустрічі пластунів на березі поблизької ріки — були там сходи, плянування, спомини про табування на Соколі, а все це в'язало нас усіх з дією Пласту, що їх подавав нам наш провідник — друг Атанас.

Ще за перебування в Європі А.Фіголь відвідав провід скавтіngu у Великій Британії. Ці відвідини були децидуючими при вирішенні трудної проблеми — бути прийнятими до скавтіngu й погодитися на асиміляцію, чи відмежитися від скавтських одностроїв (популярної скавтської хустки), контактів із скавтськими організаціями, бути своєрідною організацією, пов'язаною з потребами України.

Це зберегло нас від посиленої асиміляції, спонукало бути творчими не тільки щодо маловажності однострою, але ваги щодо плекання особливих завдань, як членів бездержавного народу. Це у великій мірі віддзеркалене у випрацюванні матеріалів та форм діяльності Пласту. Так почалася, під проводом А.Фіголя дуже багата діяльність — підготовка до проведення Другого Пластового Конгресу, завданням якого було: заактивізувати провідне членство до праці над політичним вихованням підростаючих поколінь у їх змаганні до завершення українства — об'єднаного духово у соборній самостійній державі. Про це постійно нагадує у своїх статтях А.Фіголь. У «Пластовому Шляху» маємо багато матеріалів на цю тему. Вони є дуже актуальними саме тепер.

У пляні до підготовки ПКДругого тематика дуже широко подумана: «пов'язати українську людину, її творчі сили в одну цілісність», а на неї складаються такі проблеми: *ідеологія, довкілля, методика праці та устрій*.

Почалася підготовка до ПКДругого — відбувалися наради згаданих чотирьох підкомісій, відпрацьовано рекомендації.

Ідеологічна підкомісія Подані висновки щодо суті духовости, вони є вічними, бо ж базою їх є вселюдські ідеали добра і краси. Це найцінніший здобуток праць ідеологічної підкомісії. Вже під час візиту А.Фіголя до

Скавтського Бюро в Англії була порушена справа поняття вірности поневоленого народу окупантові, тобто тут нема уваги до вроджених потреб народів здійснювати національні ідеали. А.Фіголь в розмові з представником світового скавтіngu довідався, що така є засада приналежности скавтів, які не мають держави і живуть не у своїй батьківщині. Очевидно розвинулась на цю тему довша розмова, друг Атанас подав аргументи про неможливість дотримуватися таких засад народам, які в Другій світовій війні втратили державність. І українська організація, яка має скавтські закони, — тобто Український Пласт не піде на асиміляцію за ціну членства у Світовому Скавтіngu.

Ідеологічна підкомісія — найактуальніша, універсальна для Пласту. Її досліди, їх приціл — це збереження української ідентичности серед наростаючих генерацій української діаспори.

Підкомісія методики — у ній було найбільше дискусій на тему виховних ділянок праці, їх виконання. Виховники, маючи у виховному процесі великі труднощі, бажали багато допомоги, нових матеріалів, вказівок провідників, сучасних випробуваних засобів впливу на вихованків. Ця підкомісія пов'язана щодо методики з цілістю проблем довкілля, а в тому відповідного рівня співпраці з Пластом — Церкви, родин, шкіл та допомоги спільнот, їх загалу в організації допоміжних засобів виховання (література, театр, туристика), а зокрема тепер відвідини рідні, використання всіх можливостей контактів з Україною.

Устроєва підкомісія — тут важливим є усвідомлення мети нашої праці й знання обставин, що впливають на хід виховного процесу. У висліді праці на Конгресі було наголошено потребу двох клітин: Дослідно-плянувальної при ГПБ і Пластового комунікаційного центру як автономної клітини при найвищому пластовому проводі. (Рекомендації ч. 4-05 і 4. 4-14).

Як висловився А.Фіголь, всі ці наради відбувалися на історичному закруті, треба було нам постійно йти вперед, але роки показали, що ми ще не готові до чергової частини «Великої Гри».

При цьому варто згадати, що з відродженням державности України часто можна почути від провідників Пласту молодшого віку, що у них немає змоги боротися за збереження української духовности у дітей і в юнацтві, а навіть у дорослого членства, бо ж маємо, слава Богу, Українську Державу. Їй треба нам допомагати. Розуміння цієї потреби повинно бути таке ясне і щедre, як це було у винятково скомплікованих обставинах 1946-1971 роках.

Зупинимось, зокрема, на допомозі Пласту в ділянці видавничій, що мало стільки важливих основних завдань-постачання шкільництву, Пластові та громадянству потрібних журналів, книжок та різного роду матеріалів. А.Фіголь подав звіт п.з. «85 років Пластового Видавництва «Молоде життя» в Мюнхені» (1946-1971).

Ось кілька інформацій про нього. З першого числа журналу «Молоде життя» Пластове Видавництво швидко перетворилося у загальнопластове, а далі й у загальноукраїнське, бо поруч пластової літератури воно видало цілий ряд поважних наукових праць, передусім публікації НТШ, які потрібні були для праці Пласту. А таку можливість завдячувати треба тільки співпраці двох жертвенних для потреб народу провідних науковців — Атанаса Фіголя і Володимира Кубійовича, які почували на собі відповідальність перед Україною в тому часі, такому винятковому у тих обставинах. Історичне значення мають всі публікації Пластового Руху (у «Пл.Шляху» зафіксовані не тільки багато подій-історій, але розважання над пластовою ідеологією, методики й практики дії всіх пластових уладів та відношення Пласту до зовнішнього світу).

Тільки завдяки зв'язку Фіголя з Пластом і розумінню ваги друку потрібних матеріалів для діяспори, обидва — друг Фіголь і Володимир Кубійович змогли поконати всі труднощі при виданні «Енциклопедії Українознавства» та всіх інших видань у Видавництві «Молоде Життя».

Вагу фінансових і технічних труднощів при виданні ЕУ/1 міг побороти А.Фіголь при допомозі «Лісових чортів», які дали до диспозиції Пластовому Видавництву чотири тисячі доларів. Словникова частина ЕУ/2 могла вийти завдяки т.зв. Акції - С (акція допомоги Сарселеві), на яку відгукувалася українська діяспора. Неможливо докладніше передати те все, що вклав А.Фіголь у наше життя. А треба було б подати все, бо той вклад такий значний, що трудно повірити в можливість його подачі в його складних обставинах. Його характер і поведінка викликали довір'я і повагу до його переконань. Уряд Канади під проводом Т.С. Трудо повністю акцептував вселюдські ідеали добра і краси, що їх плекає Пласт, бо з ними він був познайомлений також і у висловах багатьох державних мужів Канади, починаючи з другої половини XIX століття.

Тому, що друг Атанас часто приїздив з редактором ЕУ В.Кубійовичом до Торонта й вони перебували в гостиннім помешканні Марії Голод (мала і

я там свій притулок), у моїй пам'яті зберігаються такі типові пам'ятні вартості, що я їх хоч одну подам.

Друг Танас, мав дуже скомпліковане родинне життя. Пам'ятаю подію — в Торонто мав відбутися Крайовий З'їзд, а в ньому мав важливу роллю саме він. Обіцяв, що приїде, але якраз в тому часі народився синок, дружина не затримувала його, бо вже мала допомогу. Але всі ми учасники також чекали, ніхто не хотів починати без нього.

Прибуваючи з Мюнхену до Торонта друг Танас мав багато дрібних справ. Це типове для Танаса у співпраці (він же не мав тільки одних загальновідомих обов'язків, їх було множество, а з ними були перешкоди, тому потрібні були дрібні допомоги). Ми всі радо її давали. Ось збереглося коротке завдання (20.8.1970). Переслана була доповідь на наради ПКД (її автор не любить поправок!) - тому було до мене прохання, щоб приблизно все було однаково з оригіналом (радив мені взяти «довірливий олівець» — не омельківський !) і виправити тільки граматичні й технічні чи стилістичні «огріхи». До того додає: що «автор-мімоза», може бути клопіт. Допис хотів би мати на прес-конференцію. Журився, чи все буде виконане. Кінчав лист звичайно — ніколи не забував Риси і Хариті Голод, передаючи привітання та вдячність. Додаток: «Після телефону з Вами перестаю журитися». Тож від такої замітки я була б охоча поборювати всі перешкоди при виконанні цих дрібних робіт для друга Танаса і професора Кубійовича (бо й він потребував таких допомог!).

Близький контакт з другом Танасом при праці давав багато вдволення і можливостей оцінювати працю наших провідників. Поведінка друга Танаса була для мене великою життєвою школою, прикладом, як багато може людина дати своїй родині, своєму громадському середовищу, своєму народові.

Згадую про відвідини України і несподіваний поворот через занедужання невіджалуваного Атанаса Фіголя, приспішений поворот і відхід його у вічність.

Велика і болюча це втрата для Пласту, для НТШ, для тих усіх ділянок праці в народі, в які д-р. пл.сен. керівництва Атанас Фіголь вклав багато своїх духових вартостей. Треба їх пізнати, спопуляризувати та наслідувати в житті.

пл.сен. Тоня Горохович

СУЧАСНИЙ ПРОВІДНИК-ВИХОВНИК У ПЛАСТІ І ЙОГО ПРОБЛЕМИ

Дивними шляхами біжить наше пластування — і здається не раз ми змушені обставинами, «новими часами», шукати нових модерних доріг у виховній системі Пласту. Здається кожна думаюча людина уміє без великого труду йти з «духом часу», уміє пристосуватися до обставин дня.

Без змін у засадах системи у принципах й ідеології ми, безперечно, ідемо з життям вперед, бо зупинятись нам не по дорозі. Шлях життя в Пласті ясний нам усім — проводові й виховникам... та знаємо, що найтяжчим завданням є уміння передати його у цій ясній, добрій, цікавій, незмінній та все ж таки новій формі тим, яких виховуємо у цій ідеї... І тут наша проблема... Часто й легко ми можемо вразити, замість захопити молодих чи дітей.

Уміння, спосіб передати щось, що зродилось більш три чверти століття тому у новій, та все ж таки незмінній формі — це наше завдання. У чому ж наші труднощі?

Пластун провідник-виховник — це не учитель-педагог, не офіцер-командант військової частини, пластун-виховник — це не батько і мати, що виховують дитину від колиски у повне життя у вірі в Бога, любові до Батьківщини...

Пластун провідник-виховник має велике завдання. Він повинен охопити вміло усі найкращі, найбільш ідеальні форми учителя, військовика, домашнього огнища, та сучасного життя — і це все зв'язати і включити у пластове українське середовище.

Тут не вистачає лише знання засад пластової ідеї, але конечним є розуміння і включення себе у сучасний світ молодої людини чи дитини, у світ швидкого прогресу, техніки, світ шукання себе у загубленій синтезі безнастанного темпу часу, що блискавичним умом «нової» людини пробивається в простори всесвіту.

— Quo vadis? (Куди ідеш?)

І тут часто молода людина зустрічається із розчаруванням, знеохоченням, байдужістю до буття — а з тим — шукання нових, злих неправильних доріг для обдурення себе, шукаючи хвилимих тимчасових розваг для переживання у надто складному житті, більш примітивних почувань як спокою, відпочинку, любові і т.п.

Тут ідея Пласту може відіграти велику роль у спрямуванні оцих модерних молодих людей у добрий, правий, шляхетний напрямок життя.

У Пласті якраз оці молоді повинні знайти відповідь на усі питання змісту буття. Ту важлива роль доброго пластового провідника-виховника.

Не можна лише зайнятися переведенням пластових сходин, чи якоїсь імпрези, треба зуміти захопити, зацікавити життям в Пласті молоду сучасну людину чи дитину. Захопити тим, чого не дає сьогодняшня поступова буденщина... Чи багато з нас це потрапить? Треба

признатися, що ні. І що ж тут робити?

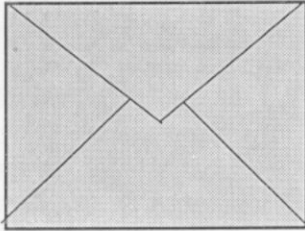
Пластун провідник чи виховник — людина вихована в Пласті і повинна б легко розуміти чи інтерпретувати виховну систему цієї організації. Та кожний пластун — це людина, що сприймає речі індивідуально, бо ж у кожного інша вдача, характер, світогляд чи знання. Не слід тут знеохочуватися, а треба тільки здобути на самокритику, перевірку самого себе — і тоді може легко наступити зрозуміння потреби дошколу чи спроби іншого підходу до справи. Часто незвичайно допоміжною може стати пластова література, на яку варто посвятити більше часу...

Пластун старається бути щораз кращим. І чи не тут розв'язка нашої проблеми, хоч би й частинна.

Ясним пластовим розсудком — а не впертістю, самопевністю, байдужістю — можна багато досягнути. Нам необхідно треба у Пласті добрих, прогресивних, характерних, повних ентузіазму й нових ідей виховників-провідників.

Збудім захоплення у молоді — даймо їм здорову розвагу! Поворот в природу, шляхетність характеру, мандрівку в красу, дружбу, гордість із свого українського походження, плекання чудових українських традицій, звичаїв, здорове українське пластове середовище, яке сильне своїми фундаментами, красне по суті — і хоч обережно — все ж таки бистро, без вагань іде шляхами сьогодняшнього електронічного світу, затримуючись на всіх закрутах, де сонце ясно світить, де річка шумить, де ліс розказує казку і де верхи гір сягають зір...

пл. сен. Маруся Січинська-Орликівка

Дорогі Друзі!

справа:
ЧЛЕНСТВО В ПЛАСТІ В УКРАЇНІ

В мене на руках лист Булави УПС в Україні написаний після Установчого З'їзду ПСеніорів України 21 листопада 1992 р. до булавного УПС ГПБ, до голов КПСтаршин і до голов КПРад, підписаний членами проводу УПС України пл.сен.-ми В.Ласкою, Р.Рифяком, Р. Дзюпином і Л.Довбушем. В листі висловлений протест проти рішення Проводу Пласту від 22.8.1992 р., що ПЛАСТ в УКРАЇНІ повинен бути відкритою для всіх громадян організацією, незалежно від їх етнічного походження чи віросповідання. Натомість Булава УПС України вважає, що Пласт в Україні має бути організацією виключно етнічних українців, а інші національності в Україні мають творити свої скавтові організації, ... «як було колись на Україні (поляки в Гарцезях, угорці в Черкейсах, чехи і словаки в Юнаках, росіяни в Разведчиках...)»

Хочу висловити свої міркування в цій справі як голова КПРади і як член Пласту від 1933 р.

1. Першою основною передумовою на право членства в Пласті є визнання трьох головних обов'язків пластуна і пластового закону. Якщо громадянин української держави склав присягу: «бути вірним Богові і Україні, помагати іншим, жити за пластовим законом і слухатись пластового проводу», - то його недопущення до членства морально було б несправедливим.

2. З точки погляду інтересів українського народу, добра і майбутності української держави нам потрібно робити все можливе, що сприяє єднанню всіх громадян України, закріпленню їхнього почуття лояльності до української держави і врешті патріотизму, — щоб всі вони, не тільки українці з походження, були готові боронити незалежність України — їхньої природної чи прибраної батьківщини. Сприяти цьому якраз може охоплення молоді етнічних меншин в систему виховання українського Пласту, на українській мові, в дусі братерства і вірності Україні.

3. Згідно конституційних засад світової асоціації скавтських організацій кожна держава має право бути репрезентована лише одною скавтською організацією, яка одначе є зобов'язана бути відкритою для всіх громадян даної країни. Є очевидним в інтересі і української держави і Пласту, щоби Україну репрезентував єдино український Пласт. Якщо громадяни України неукраїнського походження будуть недопущені до Пласту, то це доведе до створення супротивної структури різнонаціональних організацій, себто заіснування в Україні чужонаціональних організацій, які будуть під впливом, а то і будуть підпорядковуватись

чужонаціональному проводові поза кордонами України. Це стане роз'єднуючим і політично підірвним чинником соборності і державної монолітності України, особливо коли йдеться про значну російську меншину в Україні.

4. Хоч ідеологічні основи і система виховання Пласту залишаються постійно незмінними, але з хвилиною заіснування незалежної держави змінюються очевидно умови дії Пласту, а з тим деякі пріоритети чи акценти у вихованні і мотивації молодого людини. Пласт постав і до недавнього часу був змушений діяти або в умовах діаспори на чужій землі або в умовах ворожої окупації на українській землі. Провідною ідеєю було здобуття волі українського народу, і з Пласту вирости ряди борців за волю України. Очевидно не існувала тоді проблема членства в Пласті осіб неукраїнського походження.

Сьогодні благородним завданням Пласту буде виховувати молодь України, незалежно від етнічного походження, на будівничих держави, відданих громадян України, захисників її незалежності.

5. Приклад існування іншонаціональних організацій (польські Гарцези, угорські Черкейси і т.д.) не має ніякого застосування до сьогоднішньої ситуації. Це були організації ворожого окупанта української землі, яку він вважав своєю, і це не можна трактувати як прецеденс для чужинецьких скавтових організацій на території української держави.

На основі тих розважань вважаю, що рішення Проводу Пласту, щоби Пласт був відкритою організацією для всіх громадян України, незалежно від їх етнічного походження чи віросповідання, є правильне і оправдане добром і

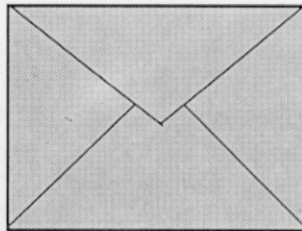
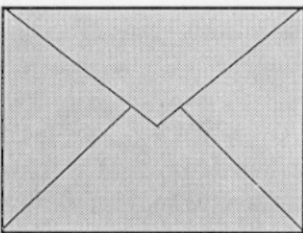
інтересами українського народу та є згідне з основними zaloженнями Пласту та його метою. Ця справа була темою дискусії на засіданні КПРади у Великій Британії. КПРада а теж КПСтаршина у Вел. Британії висловили однозгідність з цим рішенням Проводу Пласту.

Дуже ціню відданість пластовій ідеї Пластунів Сеніорів в Україні і шаную всі погляди, висловлені з найкращими інтенціями. Боляче однак дивитись тепер на роздор в рядах Пласту в Україні, саме в цей час, коли перед Пластом такі великі можливості розвитку і рівночасно такі широкі завдання у відношенні до нашої молоді і всього українського народу. Надзвичайно важливо конечно вдержати єдність і найти дороги до поладнання конфліктів в спільному пластовому крузі, внутрі пластової організації. Як показує постійно досвід громадських, політичних і інших організацій, якщо конфлікти не поладяться внутрі, розколи не приводять до розв'язки проблеми, а навпаки, часто спричинюють шкоду, яку вже пізніше годі направити.

З пластовим привітом,

СКОБ!

пл. сен. Ярослав Гаврих
голова КПРади
у Великій Британії

Маямі, Флорида ЗСА .
14 вересня 1993

До: Шановного Друга
Мирослава Павловського
Тернопіль, Україна

Не знаю Вашого Пластового ступня ані курінної приналежности, що у нас в Пласті практикується щоб це вживати, тому перед Вами уже вибачаюся і пишу на мені знану Вашу адресу.

Посилаю Вам в прилозі письмо спрямоване до друга Петра Содоля, ЛЧ, в справі його статті яку помістив Пластовий Шлях.

У його дописі є неточна інформація. Зрештою це не є аж так важливе, але неточні інформації подавані друком можуть бути джерелом субсеквентних дальших місінформацій, подаючих факти у неточному, а тим самим фальшивому навітленні.

У Пластовому Шляху хтось змінив пластовий правопис на синонімний до московського як СЕНЬЙОРАТ.

Чи могли б мені вияснити яка Пластова Влада зарядила таку зміну? Попри це однак треба признати що Пластовий Шлях є добре зредагований і дбайливо оформлений, хоча формат є завеликий і не вміщається на полички з книжками.

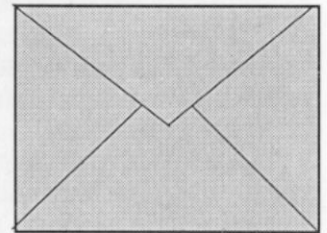
Маю замір діслати Вам ще більше матеріалу, але по причині

перевантаження іншими справами зроблю це пізніше. Зрештою я є одним із найстарших пластунів, бо мені вже є 87 років, та тим самим справи мені вже робляться не так скоро як давніше.

Остаю з привітом

СКОБ!

Юрій Цегельський —
George Cehelsky
7850 Byron Ave #601
Miami Beach, Florida 33141

Я дістав з Тернополя "Пластовий Шлях", у котрому є Твоя стаття про Романа Шухевича. Децо в тій статті не відповідає хронології.

Від 1917 року Роман Шухевич був учнем у гімназії в Камінці Струмиловій, з якої унаслідок афери з побиттям Тадеуша Рольського, сина начальника суду, Шухевич дістав свідоцтво відходу у травні 1921 року. Тому, що це все було по скінченій клясифікації, він відійшов в Камінці з четвертої кляси і до п'ятої поступив у Львові на Філію Академічної гімназії.

Внаслідок тої афери його батька суддю Осипа Шухевича рівнож перенесено з Камінки до Львова, бо з начальником Рольським він не міг оставитися в тому самому суді.

В тих роках в Камінці не було Пласту і Шухевич тоді до Пласту ще не належав. Він став пластуном щойно у 1921 році.

З Твоєї статті можна припускати, що по смертю Шухевичови за врятування потопаючого Головна Пластова Старшина признала почесний ступінь Гетьманського Пластуна Скоба. Бракує у тому льогіки, бо в тому часі Шухевич перебував в Камінці і він до Пласту не належав.

Ходило б ще о вяснення деякої пластової номенклатури, бо термін Головна Пластова Старшина мігби мати відношення до СУПЕ, цебто Союзу Українських Емігрантів по скитальчих таборах в Німеччині та Австрії.

Та старшина в роках 1947 і 1948 зарядила провірку всіх тих, що хотіли себе називати пластунами. Ходило засадничо про сеніорат. Тоді покликано до дії Верифікаційну Комісію, до котрої належав також я, як Голова Булави УПС на Австрію. Верифікація була закінчена у 1948 році ще перед виїздом загального числа скитальців із таборів Німеччини і Австрії. Декотрі справи верифікації одначе перетягнулися в часі так, що їх ще викінчувано по 2 КУПО підчас котрого створено Об'єднання УПС. То Об'єднання одначе не відповідало вимогам Куренів УПС і його скасовано 1971 року постановою КУПО і Рішенням 7 Великої Ради УПС та привернено сеніоратові назад статус уладу.

Через кілька років так в Гол.Булаві Об'єднання, як і відтак у Булаві УПС ще велася справа по смертної верифікації до УПС пластунів Стефана Бандери і Романа Шухевича. Справа верифікації тоді не перейшла і рівнож була відкинена постановою КУПО.

Одначе в тих справах велася полеміка, писано ріжні

письма і заяви, отже була якась документація, але в тих справах не згадувано такого аргументу, що Шухевич був "пост мортем" наділений званням гетьманського Пластуна Скоба.

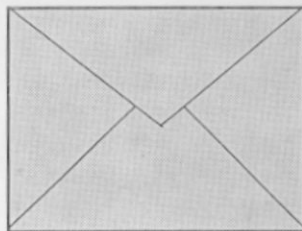
Отже, цікаво було б знати, на яких джерельних матеріалах спирається така енуціяція, тим більше, що у своїй Історії Українського Пласту Северин Левицький про неї не згадує.

Остаюсь з привітом

СКОБ! і Гей-Гу, Гей-Га!

Юрій Цегельський
12 вересня 1993 року

П.С. Багато дечого є сказано про Шухевича головно з часів його перебування у Камінці у книзі мого авторства під заголовком "Зага Роду Цегельських і Розповідь про Камінку Струмилову"

Літлетон,
дня 4 грудня 1993

Пл.сен. Любомир С.Онишкевич
Нач. Редактор «Пластовий Шлях»
9 Доґвуд ДР.
Лоренсвіллі, Н.Дж. 08648

ДОРОГИЙ ДРУЖЕ ЛЮБОМИР!

Прохаю прийняти від членів нашої «Гірської Стежі» і курсу УПС ім. С.О.Тисовських у Денвер,

Кольорадо і від мене особисто сердечний привіт з приводу появи нашого пластового журналу «Пластовий Шлях», що, з'явився на світ по однорічній перерві. Вітаємо Вас гаряче на пості головного редактора цього єдиного пластового журналу пластової думки та інформації в Україні та в діаспорі. Зокрема, ми радіємо, що журнал вийшов друком у вільній Україні. Вітаємо «Пластовий Шлях» у новій зовнішній формі та з цікавим змістом.

У зв'язку з Вашим проханням у відновленому і відмолоджуваному нашому журналі (не маю тут на гадці віку бувшого і теперішнього редакторів «Пластового Шляху») подавати голоси читачів, чи як Ви самі написали: «почути Ваші думки, завваги, побажання, а може й критику...» Моїм бажанням є подати Вам деякі мої гадки, завваги, побажання, але без критики. Не треба називати їх критикою. Я думаю, що є дуже легко критикувати редактора, чи як то кажуть кидати камінчики в його город... без крихітки застановлення, яка тяжка і гірка праця головного редактора. Моя оцінка Вашої праці в редакції «Пластового Шляху», є більше як прихильна з моїми сердечними вітаннями для Вас!

Зачаровані читачі появою «Пластового Шляху», та різні критики шукають за «мовними розходженнями так у стилі, як у правописі» (користуюся словами редактора В.Баргури в його листі «Вавилонська вежа української мови» — Свобода ч.220 від 18 листопада 1993). До цих читачів я зараховую себе і хочу поставити Вам питання, чому Ви подаючи «склад редакцій та представників країв» подаєте назву нашої

прибраної батьківщини — Америки
абревіатурою США?

(Пластовий Шлях,) ч.1.

Як Вам відомо, в діяспорі в українській мові назву Америки подаємо скороченням ЗСА (— З'єдинені Стейти Америки) — тому, назва Америки в абревіатурі США (— Сполучені Штати Америки), є чужа українській мові. Назва ця є прийнята росіянами. Свого часу в «Свободі», щоденнику, що виходить у ЗСА в Джерзі Ситі і Нью Йорку, була голосна дискусія на тему: як маємо писати: США чи ЗСА? Головним дискусіантом і оборонцем назви: З'єдинені Стейти Америки (ЗСА) був інж. Анатоль Вовк, покійний уже великий дослідник української термінології, (хоч сам він був вчений в ділянці хемії).

Сл.п. інж. А.Вовк подав у дискусії переконливі докази про правильну назву Америки: З'єдинені Стейти Америки (абревіатура ЗСА). Його аргументи переконали знавців української мови і всю українську спільноту в спорі вживати правильну назву Америки: З'єдинені Стейти Америки (ЗСА). Назва ця прийнялася в діяспорі без протестів. Можна догадуватися, що я не є єдиний серед читачів «Пластового Шляху» з питанням до вас і чому ми пластуни відгребуємо у вільній Україні чужу назву: Сполучені Штати Америки і добровільно платимо данину «Шовковій русифікації» з часів окупації України Сов'єтським Союзом?

Любий Друже Любомире!
Мої «гадки, завваги, побажання» під Вашою адресою головного редактора «Пластового Шляху», я міг би на цьому місці закінчити. Були б вони неповні, якщо я Вам не подав моєї гадки на тему, мови-стилю, що його вживаю деякі Ваші співпрацівники і дописувачі.

Прочитуючи рядки Журналу «Пластовий Шлях» що Ви його редагуєте я часто мав відчуття і доходив до висновку що деякі Ваші автори, дописувачі до журналу часто думають англійською, а пишуть українською мовами. Є це їх притаманний мово-стиль. Цей феномен мово-стилю не є мені чужий. Наші діячі залюбки користуються цією формою і тяжко їм його позбутися. Не диво, вони живуть і працюють в американському чи іншому чужому доквітлю, всі вони виростають в країні своєї поселення, в цьому випадкові в З'єдинених Стейтах Америки. Однак їх милим обов'язком є думати по українському і користуватися в українській мові українською термінологією.

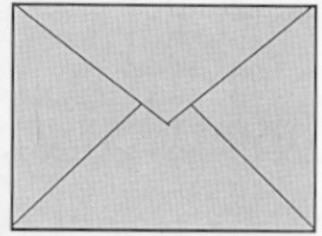
Вкінці мого листа повідомляю Вас, про зацікавленість нашим журналом серед деяких моїх друзів, непластунів. Маю на гадці м'ра Івана Стебельського. Він прочитав цей номер «Пластового Шляху» з великим захопленням і написав спомин про Степана Стебельського, (була про нього згадка в журналі) і переслав Вам його з проханням надрукувати в журналі посилаючись на Ваш заклик: «То ж пишіть!».

Бажаючи успіхів у Вашій редакторській праці, сердечно Вас вітаю привітом —

СКОБІ

Ваш —

в.д.с. пл. сен. Іван Костюк
«Ад'ютант»
Літлетон, Кольорадо,
ЗСА.

Дорогий Друже Мирославе!

Щиро дякую за надісланий мені журнал «Пластовий Шлях». Прочитав його з великою увагою і захопленням. Дуже цікавий матеріал пл.сен. В.Саблука «Сокіл», Галі Кузишин «Зустріч 1992...» Зрештою, не хотілося б зупинятися на окремих статтях, бо весь матеріал виявився для мене надзвичайно цікавим і вдало підібраним. Приємно, що знайшлося місце в «Пластовому Шляху» для чудового пластового гумору і для статей, які потребують серйозних роздумів. Маю на увазі, в першу чергу, матеріал Юрія Лося «Знаменитий момент в історії українського Пласту».

Я мав велике бажання прийняти участь в ЮМПЗ—93, та обставини склалися так, що в цей день я бути не зміг. Але завдяки «Пластовому Шляху» і фоторепортажу Петра Змарка і Любомира Криси, які дуже гарно висвітлили подію, я все ж відчув дух того серпневого дня.

Закінчуючи листа, ще раз хочу подякувати за дуже потрібний і чудово зроблений журнал!

СКОБІ

ст.пл.Ю.Леськів
м.Золочів, Львівської області.

14 березня 1994 рок

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ КПС УКРАЇНИ ПЛ.СЕН.ВІТАЛІЄМ ОКУНЕВСЬКИМ

П. Друже Віталію, не секрет, що серед кандидатів на обрання до КПСтаршини, шанси Твоєї команди склалися не найкращі. Тим не менше, Ти, і запропонований Тобою склад Крайової Пластової Старшини обрано більшістю делегатів з'їзду. Чим б Ти це пояснив ?

В. Шанси всіх команд були приблизно рівні. Про це свідчать результати голосування. Кульбас переміг з різницею у два голоси. Результати голосування аж надто показові і свідчать про те, що ситуація в Пласті є далеко не однозначною. Виходячи з результатів того голосування, я бачу одним із головних напрямів майбутньої роботи КПС - зміцнення єдності Пласту уникаючи будь-якого протистояння між представниками «команд», а також протистояння з іншими молодіжними організаціями, які використовують скаутську ідею.

П. Віталію, в часі з'їзду на голову КПСтаршини кандидували ще двоє відомих в Пласті людей: Олесь Криський і Левко Захарчишин. Ти був обраний з незначною перевагою, що свідчить про те, що інші кандидати мали значну підтримку - і з цим неможливо не рахуватися. Що Ти, як голова КПСтаршини, міг би і хотів би взяти з ідей і програм інших претендентів - Олесь і Левка? Як хотів би Ти використати особистий діловий потенціал цих пластових провідників

В. Відносно того, чи я буду рахуватися чи ні, я вже відповів у першому питанні - про наші шанси і таке інше. Не використати діловий потенціал Олесь Криський я, навіть якби хотів, не зможу, оскільки він є головою КПРади і я бачу наші стосунки у тісній співпраці. Я думаю, що Олесь Криський, вибраний на паралельний пост в проводі - головою КПРади якраз може прислужитися до того, що не буде в Пласті якогось яскраво вираженого протистояння. Те, що з числа кандидатів, які претендували на голову КПС один став головою КПС а другий головою КПРади є само по собі стабілізуючим чинником.

Віталій Окуневський (Кульбас) - народився у 1955 році в Моршині, Львівської області. Закінчив Івано-Франківський інститут нафти і газу за спеціальністю інженер-геолог. Працює начальником Прикарпатської гідрогеологічної режимної експлуатаційної станції в м.Моршині.

Один з ініціаторів відродження Пласту в Україні. Відбув усі вишки юнацьких і новацьких впорядників, практичного пластування, зв'язкових, РОВ. Член Кадри Виховників УПН і Кадри Виховників УПЮ. Живе в Моршині.

фото Петра Змарка

Що ж стосується Левка Захарчишина, то думаю, що на з'їзді у своїм програмнім виступі він був виразником не стільки власної програми розвитку Пласту, як виразником програми Львівської станиці. Левко наголошував, що станиця його запропонувала і він погодився. Тобто команда Левка є по суті командою Львівської станиці. Кілька днів тому я був на загальних зборах пластунів Львова і у своєму привітанні до них сказав, що Львівська станиця є авангардним загonom Пласту України. Успішний розвиток Пласту в Україні залежить від того наскільки успішно він буде розвиватися у Львові. І один з головних напрямків співпраці я бачу у тому, щоб ця станиця працювала на Край.

Фактично так воно і сталося. Головні референти в нинішньому складі КПСтаршини - представники Львова (комендант УСП, булавні УПН і УПЮ). Вони мають всі можливості реалізувати і свої погляди, і погляди Львівської станиці.

Думаю, що ми в КПСтаршині використаємо всі ділові можливості Олесь Криський (до речі, я його просив бути присутнім бодай на перших нарадах КПС, як экс-голову КПС, щоб була якась тяглість, естафета). А також використаємо тих людей, які дотримуються поглядів Левка Захарчишина.

Ще раз повторюю - одне з моїх основних завдань полягає в тому, щоб ми були командою однодумців, а Пласт — монолітною командою.

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ КПС УКРАЇНИ В.ОКУНЕВСЬКИМ

П. Чи не боїшся Ти, Віталію, вживати це дуже знайоме з минулих часів слово «монолітна»? Про яку монолітність йде мова?

В. Властиво Ти часто закидаєш мені, що я використовую слово «монолітна». Я ж вважаю, що в Пласті не може існувати будь-яких конфліктів. Якщо є конфлікуючі сторони, то вони взаємно, і одна, і друга, порушують Пластовий Закон.

В Пласті можуть бути непорозуміння. На засадах дотримання Пластового Закону і обов'язків будь-яке непорозуміння можна вирішити.

П. Не секрет, що найбільше людей, які не голосували за тебе були представниками Львова. Якими ти бачиш в майбутньому свої стосунки як Голова КПС Старшини з Львівською станицею і з окремими її членами?

В. Те, що Львівська делегація голосувала на з'їзді не за мене, великою мірою пов'язане з тим, що ні я, ні львів'яни добре один одного не знаємо. Якось так складалося, що на більшості таборів, які я проводив з нашим куренем УСП-УПС «Целібат Мурлики» або зовсім не було львів'ян, або було їх дуже мало. А також я досить мало співпрацював з Львівською станицею. Вони мало знають Кульбаса. Хоча, коли я був на їхніх загальних станичних зборах, то зустрів немало знайомих, з якими разом ми пройшли вишкіл практичного пластування і табір «Гайда до Пласту».

Думаю, що якась видимість протистояння на з'їзді між Кульбасом і Львовом було від того, що ми ще як слід не знаємо один одного. Але коли зазінаємося краще, то побачимо, що нас нічого принципово не роз'єднує.

Богдан Гасюк на загальних зборах станиці сказав, на мою думку, дуже мудрі слова: «в Львівській станиці ситуація стабілізувалася і конфліктів, як таких, вже немає, але залишки тієї конфліктності ще є. Важливо, щоб ми не дали розвитку цим залишкам і щоб не нагромаджували взаємних претензій один до одного». Мені дуже приємно, що Богдан глибоко розуміє цей момент. Це є в контексті мого твердження, що в Пласті конфліктів не може бути.

П. Друже Віталію, яким є Твоє ставлення до проблеми створення паралельно до Пласту Української Національно-Патріотичної Організації «Пластун»?

В. Будь-які конфлікти в Пласті - це плід гри персональних амбіцій на тлі взаємного порушення Пластового Закону. Треба вдуматися в цю справу.

Виникнення «У.Н.П.О.» - це також плід персональних амбіцій при взаємному порушенні Пластового закону. Мене на з'їзді запитували про мою політику щодо «У.Н.П.О.», - я відповів зустрічним питанням: а в чому полягає між нами різниця? По суті, ніхто не відповів.

Задекларованого принципу - «Пласт - етнічна однорідність», «У.Н.П.О.» я впевнений, не дотримуюсь. Тобто - не дивляться

вони у паспорти своїх дітей, не дивляться на етнічне походження! Немає різниці між «У.Н.П.О. Пластун» і Пластом, якщо дивитися на обидві організації з точки зору Пластового Закону. Теза про «етнічну чистоту» є надуманою. Надумана вона тими особами, які зі своїх амбітних міркувань не дотримуються Пластового Закону, але хочуть обґрунтувати це якимись вищими матеріями - і тоді заговорили про етнічну чистоту і т.д. Хоча, якби я знав краще ситуацію у Львівській станиці, то, можливо, міг би говорити більш конкретно.

Особисто знаючи лідерів і «У.Н.П.О.» і Пласту в час конфлікту, я вважаю, що ми всі вели себе не по-пластовому. І ті, хто виділився в «У.Н.П.О.», і ті, хто залишився в Пласті. Якби ми всі ставили на перше місце Пластовий Закон, то «У.Н.П.О.» не виникло б.

П. Тобто - вийти з Пласту і утворити іншу організацію з такою ж назвою - це рівнозначно тому, що залишитись вірним цій організації, хоча, можливо, і допускаючи якісь помилки в роботі?

В. Я вважаю, що не можна, навіть з найкращими намірами, починати справу з переступу. Якщо ми, як члени Крайової Пластової Старшини, присягали перед своїм проводом - ГПБ, то не мали права діяти в напрямку порушення Пластового Закону.

«У.Н.П.О.» було створене з порушенням Пластового Закону. Це був шкідливий і поспішний, на даному етапі, крок. Це звучало і в моїй заяві від 17 травня 1993 року, яку я адресував всім членам КПС та членам «У.Н.П.О.» Я вважаю, що для Пласту на нинішньому етапі буде некорисно, якщо ми в засобах масової інформації чи, навіть, на рівні внутрішньопластової преси будемо з'ясовувати якісь стосунки чи ідеологічні розбіжності. Потрібно, щоб бодай на деякий час - на півроку, чи на рік ми дали спокій одне одному, щоб не було взаємних нападок. Час все поставить на свої місця. В «У.Н.П.О.», я впевнений, є так само пластуни, які дотримуються Пластового Закону, і зможуть знайти спільну мову з пластунами, що є в Пласті УСО.

П. Друже Віталію, з обранням тебе на голову КПС у частини делегатів з'їзду виникли побоювання (і це майже відкрито лунало в залі нарад і в кулуарах) чи не зупиниться розвиток крайової організації, чи не стане Пласт на шлях «ізоляціонізму» та «хуторянства».

Чи усвідомлюєш ти і твоя команда відповідальність, яка лягла на вас за долю Пласту в Україні? І чи усвідомлюєш особисто Ти, що будь-які рішення на цьому рівні вже не приймаються тільки в рамках бажання - «хочу - не хочу»?

В. Це - від недостатньої інформації про погляди Кульбаса. Чомусь склалося про мене враження, ніби Кульбас якийсь радикал - яблука не з'їсть не перехрестившись. До речі, це - прекрасно - попросити благословення Господа Бога на плоди Його. Це яблука буде кориснішим, якщо ми попросимо в Господа благословення.

По-друге, Кульбаса вважали якимсь «супернаціоналістом». Але ми не повинні бути декларованими «націоналістами» в Пласті,

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ КПС УКРАЇНИ В.ОКУНЕВСЬКИМ

краще бути пластунами між націоналістами, — і це буде корисно (націоналістам передовсім). Декларувати свій націоналізм будь-де це — і не по-пластовому і не по-націоналістичному.

Мені ще там щось закидали - але я є людиною здорового глузду, і за своєю натурою завжди прагну об'єднати людей, знайти якусь спільну точку зору серед людей різних поглядів. Можливо це і приносило мені певні успіхи на вишколах. Я завжди відчував, що прагну звести крайні позиції до якогось спільного знаменника.

Хтось може сказати, що Кульбаса «заносить», коли він хреститься перед тим, як з'їсти яблуко. Однак це залежить від того, як на всі ці речі дивитися. Мене не «заносить» - просто хочу бути послідовним. Властиво, може ця послідовність і привела до того, що я набрав на два голоси більше, ніж інші претенденти.

Я думаю, що всі ці закиди: «хутір», «ізоляціонізм» походять від того що, мовляв, Кульбаса там на «хуторі» в Моршині навіть при своїх добрих намірах не здатний працювати на Край, бо для цього треба «варитися» у великих станицях типу Львівської чи Тернопільської. Я думаю, що хуторянства в КПС не буде, бо ж не вся КПСтаршина є суто «командою» Кульбаса, яку він у себе на «хуторі» набрав чи навизбирував на периферії, не усвідомлюючи важливої ролі Пласту. Все це ми усвідомлюємо і досить глибоко. Як і те, що «хуторянство» — стан душі і рівень інтелекту. Я знаю дрімучих хуторян з міською пропискою. І навпаки...

П. Які першочергові завдання ти бачиш перед КПС сьогодні, в час критичний для всієї нашої держави?

В. Час для нашої держави є справді критичний. Криза може тривати, на мою думку, кілька років. Для того, щоб твердо стати на ноги, Пластові необхідно, як мінімум, років три-чотири. Якщо, окрім кризи, в державі не буде якихось інших сильних загострень чи потрясінь, то думаю, ми зможемо утвердитися. Умови для цього у нас є. У ці роки ми можемо розраховувати на більш-менш спокійну ситуацію. Розтягувати не можна, але ж можна наламати дров і якщо ми занадто поспішатимемо. Це може привести до непоправних наслідків. Ми не будемо ставити за мету якийсь механічний ріст Пласту - щоб якомога більше було пластунів, щоб наші люди були в кожній області і т.д. - і якомога швидше. Важливіше, щоб ті люди, які будуть в кожній області, були не номінальними пластунами, а реальними, щоб вони працювали з реальними дітьми. І тоді є якась надія, що ці люди зможуть підняти роботу у своїх областях.

Розбудова організації буде вестися у двох напрямках - в ширину і в глибину. Я надіюсь, що мене підтримає у цьому КПСтаршина. Ріст в ширину має йти шляхом проведення вишколів організаторів Пласту або вишколів попередньої пластової підготовки. Важливо те, що ми вже маємо практику проведення таких вишколів, масмо сформовані команди для цього. А щодо росту в глибину, то на перший план виступає, властиво, виховна праця. Розвиток Пласту в глибину - я планую - буде вестися через виховні референтури УПЮ і УПН. В нашій концепції роботи КПСтаршини кожен її член повинен жорстко відповідати за свій «капелюх». Тобто, в межах свого «капелюха» референт є «цар і бог» чи «диктатор», чи хто завгодно і повністю відповідає за свою роботу

і за прийняття рішень у межах своєї компетенції. Проект будь-якого рішення щодо, скажімо роботи УПЮ, подавати до затвердження на КПС може тільки референт УПЮ і ніхто інший. Будь-які корективи мусять бути погоджені з ним. Ніхто йому не нав'язуватиме своїх поглядів, але і за роботу одноосібно буде відповідатиме він. Це стосується всіх референтур.

Міжкrajові стосунки. Я думаю, що в міжкrajових стосунках на перший план виходить те, що нашим друзям з-поза України треба частіше бувати в Україні. Всілякі поїздки нашого проводу і наших чинників за кордон, я вважаю, зараз не є оправданими. У міжкrajових стосунках я виходитиму з того, що Пласт в діяспорі і Пласт в Україні трошки різняться. Це не я один, так багато-хто думає, але варто, може, повторитися. Якщо Пласт в діяспорі працює на збереження української ідентичності, то завдання Пласту в Україні - дати Україні провідну верству, провідників. Ця різниця у завданнях повинна враховуватися у наших міжкrajових стосунках.

Окремо я б виділив те, що ми повинні взяти з доробку діяспори. Очевидно - це методики роботи. Вони були результатом опрацювання засад, спрямованих Дротом, Ю.Старосольським та іншими корифеями Пласту. Ці методики були «підігнані» під потреби діяспори, тобто з метою збереження української ідентичності. Переносити їх дослівно на терен України зараз ми не можемо. Ми знову, якщо хочете, повертаємось до первісних завдань Пласту, до того Пласту, який був колись в Україні. Однак, сліпо міняти ті всі методики не можна, «підганяючи» їх під умови в Україні. І швидко це не можна робити. Всі зміни - прероґатива Пластових Конґресів.

Я вже колись казав, що перед тим, як щось міняти в методиках Пласту - нам, пластунам з України, треба вивчити їх як слід, засвоїти, попрацювати з ними. На помилках вчаться. Мудрі вчаться на чужих помилках. Властиво я маю практику, що розробляючи наші програми, багато чого ми знаходили самі - не маючи методик, не маючи достатньо літератури. Але в міру нагромадження досвіду я переконувався, що все це вже десь було в діяспорі. Там ми знаходили способи, як працювати з юнацтвом.

Вісімдесятилітній досвід Пласту - це система виховництва, відшліфована поколіннями. Нам не можна, на загал, все це міняти і відкидати, ми мусимо запозичити все найкраще, що є в інших краях. Але - враховуючи все-таки різницю між завданням Пласту в Україні і завданням Пласту в діяспорі.

Пласт, до речі, зараз є в ситуації набагато важчій, ніж був він у довоєнний період. Я мав розмови на цю тему з львівськими сеніорами. Вони люблять казати: «От за Польщі було то, інше, була активність, очі блищали у пластунів - а ви не такі, ви якісь «загнилі» і т.д.». Я пропонував замислитись ось над чим. Перед заснуванням Пласту вже 45 років в Краю працювала «Просвіта». Ще один чинник — Церква. Щойно три роки як легалізовано українські Церкви - автокефальну і греко-католицьку. На той час вони століттями працювали. Тобто при своєму зародженні, у довоєнні роки Пласт мав набагато благодатніший ґрунт, ніж маємо ми зараз. Тому я казав сеніорам, що не знати, що б робили Дрот і Чмола в нинішніх умовах, може б їм опустилися руки. Я не запевняю, що ми аж такі дуже-дуже великі, просто завдання наші не менш складні, а ґрунт набагато несприятливіший,

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ КПС УКРАЇНИ В.ОКУНЕВСЬКИМ

ніж був у них тоді. Зокрема, в новацькому аспекті найбільший ворог у роботі з новацтвом - телевізор. Дуже важко зібрати дітей на сходинок, чимось зацікавити, коли в той час по телевізору йдуть американські мультки, які є примітивні і не надаються для виховання.

Щодо міжнародних зв'язків зі скавтами з інших країн, то я бачив, як блищали очі в наших друзів-французів коли вони подивилися на той Пласт, який зумів себе запрозентувати на Крайовому З'їзді у Львові. Я бачив, відчував та й вони самі казали при зустрічі, що їм з'їзд дуже подобається, і що французькі скавти мають чого повчитися у Пласту. Я сказав подрузі Жоселін Жандре, яка представляла на з'їзді Скавтів Франції, що ми дуже цінуємо можливість вступу до Міжнародного Скавтіngu і вважаємо, що сила Міжнародного Скавтіngu — в повазі до особливостей його складових частин, коли кожна національна організація має можливість зберегти своє обличчя. У цьому — об'єднуюча сила скавтіngu. Ми сподіваємося, що Пласт буде першою організацією, яку за новим положенням буде прийнято до Міжнародного Скавтіngu. (П. Жоселін познайомила нас з новим положенням про умови прийняття до Міжнародного Скавтіngu). Ми дуже поважаємо національний скавтінг всіх країн і надіємось, що з такою самою повагою будуть ставитися до нас. Якщо ж для того, щоб вступити до організації світового скавтіngu нам потрібно буде міняти якісь свої засади (надіюсь, що такої потреби не буде ніколи) — то це для нас абсолютно не підходить. Бо змінивши свої засади ми ослабнемо. А якщо ми будемо ослаблені — нас ніхто не схоче прийняти. Треба, щоб світовий скавтінг хотів прийняти нас більше, ніж ми того хочемо. А для того, щоб дуже хотіли нас прийняти, треба чітко дотримуватися своїх ідейних засад і створити сильну організацію. На нинішній час Пласт вже є такою сильною організацією.

П. А як бути з тим, що Пластові дехто закидає, ніби він вже змінив свої засади, зокрема, у питанні відкритості організації?

В. Це, що нам закидають, є однією з надуманих тез від «У.Н.П.О. Пластун». Хочу звернути увагу на те, що Пласт «відкритий для всіх, незалежно від їх етнічного походження і конфесії». Акцентую на слові «походження».

Нам не важливо, звідки ти прийшов, нам важливо, хто ти є. Якби ми задекларували, що ми відкриті для всіх, незалежно від їх стану, тоді я міг би думати, що ми поступаємося своїми засадами. Але задекларувавши можливість вступу незалежно від походження, від засад ми не відступили. Українець — це не запис у паспорті, це стан душі.

П. Які найближчі плани роботи голови КПС Старшини?

В. Після наради у Львові 11 грудня Кульбас їде на цілий тиждень до Києва, де я вже мав конкретні домовленості про зустріч з речниками Міністерства молоді і Мініюсту. По Міністерству освіти маю на руках угоду і є, поки що в проєкті, положення про інформаційно-методичні центри, таке, яким ми його хотіли б бачити. Час підтискає, думаю, що з 1 січня матимемо з

Міністерства освіти якісь реальні зрушення у цьому питанні. Ми віримо в розвиток угоди.

П. Чи Ти дійсно надієшся на якусь допомогу з боку Міністерства освіти, адже школа зараз у надзвичайно скрутному фінансовому стані? А інші міністерства?

В. Угоду треба виконувати. В ній написано, що ми створюємо разом з Міністерством освіти інформаційно-методичний центр. Крім того - є резолюція з'їзду. Це була програмна точка О.Криськіва, але вона цілком вкладається в концепцію роботи нашої Крайової Старшини.

Ці інформаційно-методичні центри будуть потужним засобом для розвитку Пласту, особливо у Східній Україні. З Міністерством оборони на разі якоїсь конкретної домовленості немає.

Взагалі, щодо зв'язку Пласту з державою, я хочу процитувати тезу О.Покальчука, яка мені дуже сподобалась: «Скавтінг, як і армія - атрибут держави». Як скоро наша держава усвідомить, що потужний скавтінг це гарантія стабільності держави, - так скоро, я думаю, відбудеться наша співпраця.

Я мрію, щоб в українському парламенті через десять років були представники різних партій: ліберали, християнські демократи, націоналісти, інші, щоб вони між собою, як належить політикам, сперечалися, інтригували, але щоб всі вони були пластунами.

Якщо всі політичні чинники в Україні будуть діяти на пластових засадах, то, незалежно від їх політичних поглядів, вони, беззаперечно, принесуть користь державі.

П. Яким би ти хотів бачити Пласт через 2 роки, в кінці своєї каденції?

В. Я б хотів, щоб через два роки, на з'їзді Пласту, наша команда не відчувала у собі лекучої потреби балотуватися на наступну каденцію. На III з'їзді Пласту ми виступили зі своєю програмою і своєю командою тому, що вважали, що не все в Пласті робиться так, як би мало робитися і вважали, що, властиво, наша команда робитиме все правильно. Я сам до себе тут іронічно усміхаюся - напевно і протилежні команди так вважали. Але є в розвитку Пласту дуже тривожні тенденції. Вони проявляються в усіх так званих «розколах», у нашому відношенні до пластового закону, обов'язків, мається на увазі - до релігійності, до патріотичного виховання.

Я буду щасливий, якщо не відчуватиму потреби через два роки балотуватися на наступну каденцію.

Розмову провів і до друку підготував
п.л.сен. Григорій Бурбєза, СМ

П О Е Т К А МАРТА ТАРНАВСЬКА

Кинувши рідний Львів під час війни, а потім будучи вже зрілою юначкою, пластуочи в Західній Німеччині, Марта Сеньковська писала вірші під псевдом «Пластунка Остапа», деякі з них стали текстами пісень.

Незабаром вона стала дружиною Остапа, поета Остапа Тарнавського. Переїхавши в Америку, вона закінчила студії соціології та антропології, а пізніше спеціалізацію (магістерський ступінь) із бібліотекарства; її професійна праця була головно в бібліотекарстві, а зокрема з ділянки права. Рівночасно, Марта Тарнавська займалася бібліографією україніки: 1969 появилася її *Бібліографія Української Національної Революції у поезії, 1917-1967*, 1980р. *Остап Тарнавський: Бібліографічний покажчик*, а 1992 р. довідник про англійські статті на тему української літератури (1840-1965). Крім того, в неї багато статей, рецензій, окремих монографій (напр. *Євгенія Ярошинська: життя і творчість* (1976). За свої праці Марта Тарнавська дістала кілька нагород, серед них за збірку *Хвалю Ілюзію* (1974), і за бібліографічну працю (1989).

Марта Тарнавська є членкою куреня УПС-ок «Чортополохи». Саме цей курінь заснував у Філядельфії

українську бібліотеку, яка 34 роки (на добровільних засадах) обслуговувала і учнів школи українознавства, і українську громаду міста. Від юнацького віку

Марта Тарнавська далі пише вірші, прозу, переклади, які появляються по різних

журналах, від *Сучасности* до *Нових Днів* і *Дзвону*. Крім того, вийшли друком її окремі збірки поезій: *Хвалю Ілюзію* (1972), і *Землетрус* (1981), та збірка оповідань *Самотнє Місце під Сонцем* (1991).

Від ранніх поезій, із виразною за красою до класичного віршування, до ліричного і філософського роздумування, поетка переходить до вільніших форм, до виразніших і гостріших життєвих тверджень. Це і про високі, недосяжні ідеали — і про буденні спостереження, завжди із ноткою недосказаного, нерозкритого. У її пізніших поезіях-розмовах майже завжди відбивається дволикість реального, яку поетка хоче розкрити, оголити, і тоді підкреслити її головні прикмети. І немов розшифрувати ілюзію. Але

це тільки немов — бо попри все, попри немов очевидні заключення — завжди відчувається ще і легка посмішка. Коли раніші вірші мали більше елегантності і ліричності, у пізніших вже домінує ця всепостерігаюча посмішка і спокій. Про себе, про людей, і про життя.

Лариса Онишкевич

ХВАЛЮ ІЛЮЗІЮ

Учора тут палахкотіла осінь,
немов Ван Гог пройшов міським бульваром,
покидавши з небесної палітри
доспілу щедрість.

Я жила тоді
свідомістю, що спалах цей — останній.
Чому ж тепер, здивована докраю
незвичною суворістю дерев,
що мов зійшли із образу Сезана,
я думаю про цю закономірність,
мов про болюче непорозуміння?

Учора молодість моя — вино
у келеху, наповненім по вінця,
переливалась шумуванням щастя.
— Я знала вже й тоді: Фата Моргани
найбільша навіть жертва не увічнить.

Прийшло сподіване. Чому ж забракло раптом
відваги, філософського спокою,
щоб глянути у вічі першій смерті?

Складний, незрозумілий мікрокосм:
шукаю правил — а бажаю міту,
у розум вірю — а рішаю серцем,
хвалю ілюзію, що помагає жити...

Вся мудрість життєва — маленький досвід:
реальне тільки те, що пережите.
(1964)

БІРЖА

На біржі життя купуєш
дешеві майбутнього акції
та віриш, мов грач, у щастя
і вперто ждеш дивіденду.

Хотів би ти, спекулянте,
з маленьких своїх інвестицій
отримати зиск потрібний?
Хотів би дешеві ліри
на тверду проміняти валюту
і стати без поту і труду
вдоволеним капіталістом?

Та біржа життя не гірша
від славної біржі Нью-Йорку:
тут ризик на велику ставку,
тут ринок хронічно непевний,
тут жертв неминучих чекає
неуникненне банкрутство.

Ця гра має сотні правил,
та щастя знанням не купиш,
і ризик невідхильний навіть
для тих, хто хотів би чесно
десяток літ капіталу
своєї важкої праці
примусити, щоб давали
заплату і нагороду.

Та є у житті спекулянти,
що, вклавши підроблені акції,
снобізму, блефу і фальшу,
чекають на лавр визнання;
що інвестують в дарунки,
а хочуть взаміну — приятель;
що спекулюють у дітях
і, вклавши самі лиш гроші,
ждуть дивіденду — серця.

Буває часом банкрутство,
мов справедливості вимір.

(1974)

Das Ewige Weibliche

Я — земля.
Словнена ласк,
щедрі своїм багатством.
Тепло моє — життєдайне.
Черпай із нього,
мов воду цілющу,
мужність, силу, радість життя.

Я — земля.
Ти спраглий — я можу тебе напоїти.
Ти голодний — я накормлю.
Ти самотній — я зігрію теплом свого тіла.

Я — земля,
Тепло моє життєдайне —
не власне,
позичене:
я вся — у полоні сонця:
я — насичена сонцем,
я — ним щедрі.
Я — земля.
Та без сонця я — мертвий камінь,
вигаслий місяць,
попіл прагнень,

що його не заплідниш більше
новим життям.

Я — земля.
Тепло моє — життєдайне.
Я — щедрі.

Не забирайте тільки в мене
сонця.

(1970)

МАРТА ТАРНАВСЬКА

СЛОВО ПРО ПОЛК ІЛЮЗІЙ

Княжа юнь готувала полки
до походу, до змагу,
щоб добути із щастя ріки
еліксиру наснаги.

Піднялися бажань прапори:
це ж бо кликали сурми
військо мрій до великої гри
до рішального штурму.

Мов дзеркала, надії щити,
повні візій шоломи:
чи ж можливо таким не прийти
із трофеєм додому?

Опанцирені вірою йшли
лави радості й сили,
та вже сумніви — правди послі —
сонце їм заступили.

Коли фатуму захватом лиць
городили дорогу,
віщував уже гавкіт лисиць
про чужу перемогу.

Перший бій полонив, мов вино,
поривання гарячі,
і вступив в золоте стремено
дух довіри й удачі,

і мостили в майбутнє мости
мрій ясних оксамитом
по печалях душевних пустинь,
понад розпач укриту,

і здавалось, що стелиться шлях
до землі за горою,
що засохне вже кров на мечох
переможного бою,

але зорі криваві щораз
викликали на мужність:
проти лайки, проклонів, образ —
гнів мечів харалужних.

Впали стріли кривавим дощем
гіркоти життєвої
і розбила ілюзії вщент
смертю значена зброя.

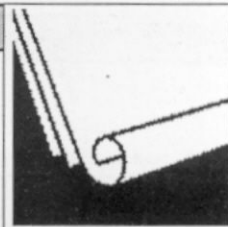
Повернулись з походу послі
без тріумфу, без крику:
на черлених щитах принесли
тільки тугу велику.
(1959)

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА

Не до мистців, не в пантеон поетів
прийшов, щоб слави лавр прийняти на чоло:
— ще не настав той час, щоб бути лиш естетом
закривши очі на добро і зло.

Прийшов він у столицю дипломатів
— Країни невідомої поет —
щоб про забутих світові сказати
беззвучним докором, що коле, мов стилет.

Прийшов підважити байдужности фасаду,
прийшов, мов визов до усіх сумлінь,
— мовчазного народу амбасадор,
посол від незчисленних поколінь.
(1964)

Володимир Янів

ЗНАЧІННЯ ТАБОРІВ В УКРАЇНСЬКІМ НАЦІОНАЛЬНІМ ВИХОВАННЮ

«Пластовий Шлях»
ч.2, травень, 1930р.

Виховання - це чинність незвичайно складна. В життю звикли ми легковажити т.зв. дрібниці. Зважити треба, що виховання складається саме з ряду дрібниць, які можуть мати на ціле життя вплив благородний або вбійчий. Те, що для одного буде дрібницею, має для другого основне значіння. Крім цього пам'ятати треба, що одна часто незамітна причина потягає за собою тисячі наслідків, один образ — тисячі сполук-асоціацій. А все це залежно від обставин.

Прошу зважити, який вплив може мати артистичний акт жінки на мужчину й оскільки різнитися він буде від впливу на юнака статево дозрілого, чи на малого хлопця-дитину. І ось малий примір дрібниці, які так часто трапляються. В кожному домі мабуть найдеться альбом з картками. Між ними одна, що зображує відбитки згаданого акту, друга релігійного змісту (прим. муки давніх християн за віру). Двох малих хлопців-близнят переглядає цей альбом; ніхто не зверне уваги, бо це ж дрібниця. Обі картки добром красок, виконанням, незрозумілістю змісту приковують увагу хлопців більше, чим другі. Один глядить на одну, другий на другу. В обох уява родить образ і міркування. Чи думаєте, що один з них стане одиницею покрою «золотих молодців», а другий каратися буде по тюрмах за ідею? Кождий вік людини до одної й тої самої річі відноситься куди інакше.

Цих кілька слів для тих, що бажають інших виховувати! Вони мусять зрозуміти вагу дрібниць. Крім сего зле товариство, привички, недотягнення в особистім вихованню полишили в нас всіх своє п'ятно. Те, що сьогодні

для провідника не є вже ніяк шкідливе, а навпаки часто самозрозуміле, стає для молодших в їхній інтерпретації погубним приміром. Хто не зуміє викоринити в себе наслідків занедбання дрібниць у власному вихованню, не зуміє запанувати над собою, щоби не давати нагоди до хибної часто інтерпретації свого поступовання, — цей повинен зрезигнувати згори і з своїх добрих намірів! З другої сторони, всі ці дрібниці треба використати. Сам інструктор цілим своїм еством і наставленням мусить бути приготований до сповнення покликання. Хто другого хоче вивести на патріота, сам мусить жар любови до вітчизни носити в грудях, щоб на кождий найменший прояв вміти дати відповідь ясну і скору, яка корінем сягає в глибину його ества. Така стихійна реакція, коротка і на позір дрібна, може мати більший вплив чим не один місяць говорення.

Річ в цьому, що те, що в одному комплексі подій переходить безслідно, може в другому викликати визначні наслідки. Табір є саме одним з таких комплексів, які ясно підчеркують найдрібніші події. Серед таборових зайнять знову під цим оглядом на перше місце вибивається таборова ватра. В сучасній психології й педагогії приписується вже належну вагу при вихованню впливови середовища, зовнішнім обставинам і доброви відповідних комплексів. Повстають навіть напрямки, які заперечують вроджені здібності, а Ватсон основник найбільше скрайної теорії, побудованої на матеріалізмі, хвалиться, що з кождої дитини зробить, що забажаєте (як віддасте її на виховання зараз по народженню): віртуоза, маляра, письменника чи вченого винахідника всіх ділянок людського знання.

Та проте годі заперечити, що думки одиниць тісно зв'язані з тілесними оковами. Наш пластовий досвід учить, що правдивий гарт душі можна стрінати лише в загартованім тілі. Чим більше фізичного труду за нами, тим більше соняшного вдоволення перед нами!

Початкову будову тіла маємо вроджену й цього навіть Ватсон не може заперечити. Ця будова тіла є залежна хоч би від здоровля батьків. Все те, що людина в даній хвилі посідає, є вислід дії двох чинників: вродження (чи дідичности) й впливу оточення (чи виховання). Завданням виховання є усунути вроджені браки і хиби в першу чергу. Досвід каже, що і тіло дасться скріпити. Дальше виховання повинно вплинути на витворення цих цінностей, які самі в свою чергу змогли б впливати на одиницю, на її характер, на рід її поступовання в хвилі, як під впливом зовнішніх обставин усвідомити собі хиби свого досьогочасного поступовання. В першу чергу треба увагу звернути на силу волі. Модерне виховання звернуло увагу на пропорціональність у вихованню тіла й душі: тому й

Пласт є так важним чинником в вихованню молоді, його світогляд наказує досягнути гармонію між тілом і душею. На витворення цієї гармонії найбільший вплив має табір, необхідна школа мандрівки, джерела гарту тіла, вічної молодости й сили.

І тут лежить основа національного значіння табору особливо для української нації, (яка не може шкіль уладжувати по своїй вольній волі, яка дальше занедбала культуру своєї фізичної справности). Шляхом добору зайнять, без зайвих дискусій і пояснень табір усуває загально-національні хиби. І вже під цим оглядом він важний для національного виховання.

З другої сторони мусить табір ці свої зайняття зв'язати з загальнонаціональними змаганнями. Мусить дати для них пояснення, що вони не є самоціллю. І тому конечно дати погляд на розвій народу в минулому й сучасному враз з заціпленням любови до змагань народу й свідомости доцільности й конечности самопожертви. Ця частина належить до стисло ідеологічного вироблення одиниці. Тут своє завдання виконують реферати, гутірки і дискусії, де в першу чергу можна використати всі найменші нагоди, щоб таборі зайняття зв'язати

з національними змаганнями. І тут саме виявляється конечність звернути увагу на всякого роду дрібниці, тим більше, що на дискусії і реферати не багато остане часу в таборі. Кожда найменша праця в таборі, відповідно вияснена набирає глибокого змісту! Як примір подам теренові роботи на Соколі. Робота сама по собі важка й невдячна. Але як інакше віднесуться до неї всі без виїмку пластуни, як усвідомиться їм: 1) конечність таборового життя і його значіння в розвою нації, 2) вагу фізичної справности для громадянина і жовніра, 3) момент, що самі для себе робимо, що власним трудом будуємо табір, який переживе нас, і з якого користатимуть десятки тисяч братів і синів, який свідчитиме десятки літ про нашу працю. Тоді ділає не цих кілька слів вияснення для національного виховання, тоді ділає весь піт, який праця витисне з таборовиків, кождий мозоль надавлений на руці, враз зі свідомістю, що не даром працюємо!

Вертаючи до цього, що табір викоринює загальнонаціональні хиби, треба усвідомити собі, що серед довгих віків неволі забули ми думати категоріями вільної

людини. Нашу сонливість, лінивство, сентиментальність, журбу та стогін можна пояснити лише неволею. Про перебудову загальнонаціональної психіки мало говорити. Перебудова вирозумована й видискутована веде остаточно до почування насолоди в терпінню, до самозаперечення, а не родить бажаної сили. Така перебудова є безцільна, бо одиниці здається, що вона тим більше дає нації, чим більше терпить, а самозаперечення і терпіння затемнює образ головної ціли, що більше стає самоціллю. Відродження нашої нації мусить іти по кличам модерної педагогіки, шляхом гармонійного відродження культу душі і тіла. А це досягнути може лише Пласт у сучасну пору. Знаний момент мандрівки потягає за собою забуте нами бажання змагань, пригод, перемог, конкістадорства. Це все лежить в основі

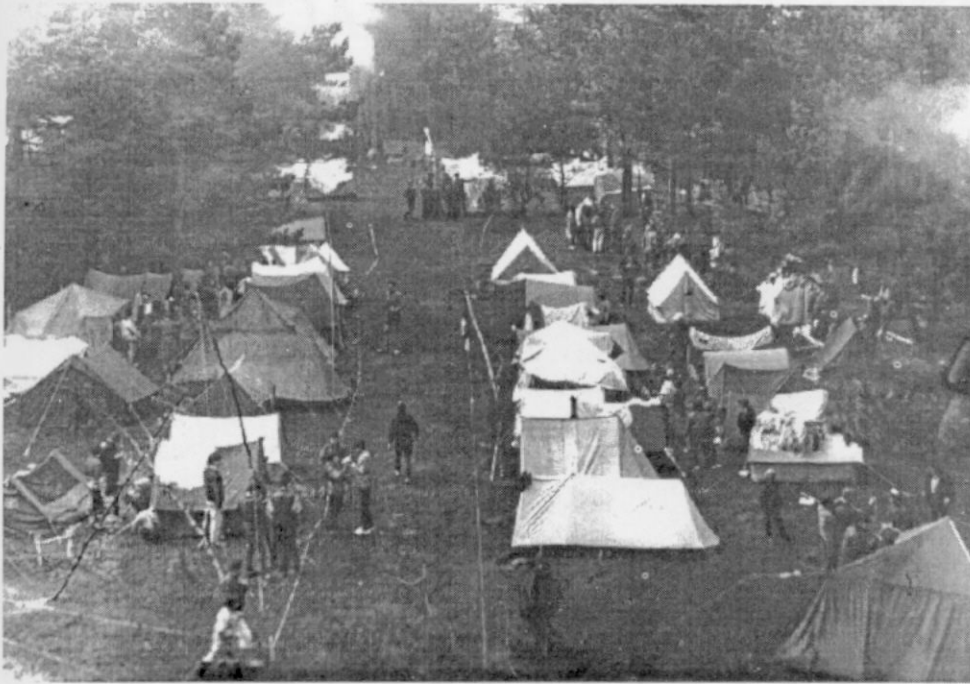
кождої молоді, здорової нації. Правдива сила має в собі багато іраціонального й інстинктивного. Сила вимагає перемоги серед безжурних каскад сміху.

Створити цей тип людини шляхом залізної дисципліни, послуку й послідовности, шляхом кривавого труду, вічного змагання, безперервного ряду перемог над оточенням, природою, собою — ось перше завдання табору в національним вихованню.

В основу другої сторінки національного виховання, в основу пов'язання таборових зайнять з завданням нації лягло товариське співжиття. Товариське співжиття стає заохотою й спонукою до дальших зусиль. Взаємне довір'я, зрозуміння, вирозумілість, пошана і любов, ось цінності, якими всіх таборовиків, має зв'язати табір в одну родину. Героїв дозволює витворити певність, що за ними гурт подібних до них, що колись цей гурт згадає про пластуна-героя незлим - тихим словом, що його смерть не потягне за собою смерті ідеї, але навпаки стає спонукою до дальших зусиль, до дальшої діяльности. Почуття єдности, зв'язку одиниці з масами, маси з одиницею дозволили витворити культ безіменного героя, без якого були б трупи, що гинули б без зрозуміння, гнані силою до бою, а не було б героїв! Лише внутрішня суцільність враз з довір'ям до товаришів спільної ідеї творить героїв і дозволює здійснити ідею.

Тільки на цій основі будуємо усвідомлення ідеї. На одній з перших торжественних хвиль в таборі, прим. при першій ватрі слід образовим, приступним способом представити вагу й завдання табору й вияснити шляхи,

якими змагаємо до цілі. До цих слів нав'язувати будемо кожде найдрібніше зайняття. Очевидно, всі зайняття мусять бути пляново розміщені й мусять відповідати словам. Тоді зможуть вони викликати любов до себе.

В лекціях треба зобразити коротко історію України в її найважливіших моментах. Найліпше подавати зразкові повні прикладів життєписи героїв або образово змалювати славні геройські події. Зокрема найбільше уваги присвятити геройським змаганням останньої визвольної боротьби. Всі річниці, які припадають на час таборування, мусять бути відповідно відсвятковані. Зі старшими можна вести ідеологічні гутірки, найкраще на основі вибраної лектури.

Не вільно при цім забути про пісні. Сам добір пісень дає асоціаційне доповнення сказаного. Пісня виповнює вільний час, уприємнює його й виховує. Під час спочинку провід табору найде доступ до всіх таборовиків і вислухає їх думок і завваг. Щире братерське відношення команди до таборовиків при задержанню дисципліни і авторитету є найважлишою передумовою успіху табору.

Та найважлишою подією, як згадано, є таборова ватра. Вона має бути звершенням всего життя, дає словне або символічне пояснення всього цього, що робиться цілий час, крім сего ватра має в собі первні товариського життя й дає нагоду минулі, славні часи сполучити з сірим буднем сучасности й славним майбутнім.

Хто до ватри не вміє поставитись серйозно, той профанує ціле пластове життя!

І коли ватра зі сумерком засяє, прийдуть до нас серед казок князі й герої. Сильніше забажаємо, щоб наші діла були гідні прадідних зусиль.

Молодий бандурист вирве нас із роздумувань і снів. Заспіває, як то славно за Батька Богдана було.

А опісля бандура заплаче, «що лиха доля в гості прийшла», але не довго буде сумувати.

«Ти воскреснеш, моя
Україно,
В своїм блиску і славі
своїй!»

І як сповнення пророцтва, понесеться грімка пісня визвольних змагань.

А учасник великого здвигу скаже нам, як грали дзвони в Софійському соборі в дні 22-го січня, коли кордони зникали на українських землях.

Палкий вірш поставить перед очі криваві картини жорстоких боїв. І затужить бандура за стрільцем, що впав біля окопів. 2-3 хвилини могильної мовчанки вшанують пам'ять героїв. А потім скажемо, що на обрії заграва золотом сяє... І іскри спалахнуть вогнем при ватрі... Вже Велетень будиться зі сну віків... що долю треба йому кувати... І понесуться слова пластової присяги й молитви до Бога...

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ В БРАЗИЛІЇ В ПОКЛОНІ УКРАЇНІ

Як вже відомо зі сторінок нашої преси, в Бразилії після довгої перерви і застою, відродився Український Пласт. Як кожний початок, гурток початківців це невеликий, але головне, що відновився і можемо бути певні, що невдовзі він стане на рівні з другими чисельними пластовими гуртками, як це є по всіх країнах нашої діаспори, де тільки існує українська громада, включно вже сьогодні у незалежній Україні.

З нагоди другої річниці проголошення незалежності України, Український Пласт у Бразилії постановив відзначити цю нам таку дорогу річницю відродження вільної України.

На чолі зі ст.пл. Корнелієм Шмуликом, дисциплінованим походом, молоді пластуни вмашерували на Площу «Україна» в Куритибі, столиці області Парана, аж під пам'ятник Тараса Шевченка, де зложили гарний букет квітів. Тоді пластуни, разом з громадянами присутніми, відспівали національний гімн «Ще не вмерла Україна».

Відтак забрав слово в українській і португальській мовах, ст.пл. Корнелій Шмулик, який короткими словами відзначив цю важну дату в історії України, другу річницю проголошення незалежності України. Опісля пл.прих.Володимир Зазецький виголосив дуже гарно вірш «Пластова Ватра».

Зараз ст.пл. Корнелій Шмулик попросив до слова кореспондента газет «Свобода», «Голос України» і «Літературна Україна» д-ра Михайла Рубінця. Д-р М.Рубінець в своїх високопатріотичних і зворушливих словах, в українській мові, на останку сказав: «Після довгого поневолення Україна встала з колін. Колесо історії не повернеться назад! Україна стала вільною, і вільною вже буде назавжди».

Також ст.пл. Корнелій Шмулик попросив до слова Осипа Вельгача,

який в португальській мові, дуже гарно відзначив річницю проголошення незалежності України. Варто зазначити, що Осип Вельгач говорить пливно по українськи і англійськи, визначний математик, член Міжнародної Асоціації Науковців і автор книжки «Цикл контролю високоякості інформатики».

Опісля всі пластуни відспівали гімн пластунів зі Закарпаття: «Гей Пластуни, гей Юнаки». На закінчення всі присутні відспівали ще раз національний гімн «Ще не вмерла Україна».

Фільмували всю церемонію від телебачення, «Канал 4» і «Канал 6», що було передано по телебаченню на наступний день.

Слава молодим пластунам, які вже роджені в Бразилії як і їх батьки і навіть діди, але вірні своїй українській крові.

Д-р Михайло Рубінець

Українські пластуни біля пам'ятника Тарасу Шевченку в Куритибі, провінція Парана, Бразилія

УКРАЇНЦІ В БРАЗИЛІЇ

В 1991 році українці в Бразилії святкували століття свого поселення в цій країні. Сто років тому, в 1891 р. приїхало до Бразилії перших кілька родин. Це були перші емігранти з Галичини, яка тоді знаходилась в складі Австро-Угорської Імперії. Згодом почалась масова еміграція, яка головню осілася в Штаті Парана. Начисляється, що приблизно з всіх 300.000 українських емігрантів і українського походження 250.000 знаходиться в Штаті Парана. Перший стверджений факт прибуття українців до Бразилії датується 23-го серпня 1891 р. Хоч деякі дослідники твердять, що в 1876 р. тут ступила українська нога, але про це не знаходять офіційних документів. Причиною такої масової еміграції в тих роках було невідрадне положення в Галичині та агітація італійських корабельних компаній, що хвалили життя в Бразилії та обіцяли багато землі. Але замість обіцяних 25 гектарів землі, дістали вони тут дикий ліс, який треба було вирубувати і корчувати, щоб дістати орної землі. Життя цих перших піонерів було дуже важке, труднощі були різні: , непосильна праця, голод, хвороби, брак лікарської опіки, дикі звірі та брак урядової помочі. З початку ХХ століття, з приїздом нових емігрантів з Галичини й Буковини, що були приїхали на будову залізничних шляхів через Парану,

почалось відродження культурно-національного життя. Були створені різні організації, побудовані церкви, почали видаватися часописи і книжки рідною мовою. Перший часопис, виданий у Бразилії появився дня 15-го листопада 1907р. під назвою «Зор'я», що був органом товариства «Просвіти». Офіційна статистика не подає загального перепису, тому, що багато були приїхали під іншими національностями: поляками, австріяками, росіянами, мадярами, і лише малий відсоток їх прибули як українці. Згідно з обчислення деяких дослідників українська громада в Бразилії 1948 року начисляла приблизно 120 тисяч душ. В загальному замешкують вони в Південній частині Бразилії: Сан Павло,

Парана, Санта Катарина, й Ріо Гранде до Суль. Також є скупчення в інших штатах, але їх мало й не зорганізовані. У 1937-1945 р. за часів диктатури Жетулія Вагаса, зродилася «нагінка» на чужинців, які тут жили. Це була диктатура, так звана «Націоналізація», спричинена тутешніми «фацистами». Бразилійська влада тоді гостро заборонила усім емігрантам, які тут жили, вживання своєї мови й культури. Різні церкви, народні доми й школи були закриті, багато культурних діячів було кинуте до тюрем. Такий непевний стан тривав до часу, коли по другій світовій війні було повалено у Бразилії диктатуру й відновлено демократичний лад. В 1947-1948р. прибула нова хвиля переселенців з таборів Австрії й Німеччини. Це були переважно ті, що поспішали виїхати з Європи, коли ще не можна було їхати до Канади чи Америки, а попали на такий «Безнадійний Край» - земля Тірадентиса. Серед них було багато інтелігенції та професіоналістів. Деякі з них прибули до Бразилії тільки на короткий час, а потім відїхали до Північної Америки.

На протязі сто літ українського елемента в Бразилії, належить до найстарших й найчисленніших громад діаспори. Тяжка доля стрінула тих емігрантів, які покидали свої убогі господарства у Рідному Краю й опинились у цих бразилійських джунглях.

ст.пл.Корнелій Шмулик, СМ

ПЕРШИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПОШТОВИЙ ВИПУСК, ПРИСВЯЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКОМУ ПЛАСТУ

Від коли лиш Україна почала в 1992-ому році випускати в обіг свої власні поштові марки, картки, конверти і інші повністки, мрією всіх пластунів-філателістів було видати державні поштові марки, присвячені Пластові, зокрема 80-ій річниці від заснування Української Скавтської Організації Пласт.

В цім напрямку зроблено було чимало старань, і ось, в листопаді 1993-го року, наші старання увінчались першим успіхом: Міністерство Зв'язку України випустило в обіг — вправді не марку — але поштову карточку, із оригінальною поштовою маркою (за 9.00 карбованців) і рисунком (кашетом) — все з пластовою тематикою і присвячене 80-літтю Українського Пласту.

Рисунки марки і кашету багато-кольорові, виконані художником В.Дворником, який вже не раз приготував проекти для пошти України (він виготовив був, наприклад, марку, присвячену кардиналові Йосипові Сліпому). Друк офсетний, на крейдяному папері; тираж: 10.000 штук.

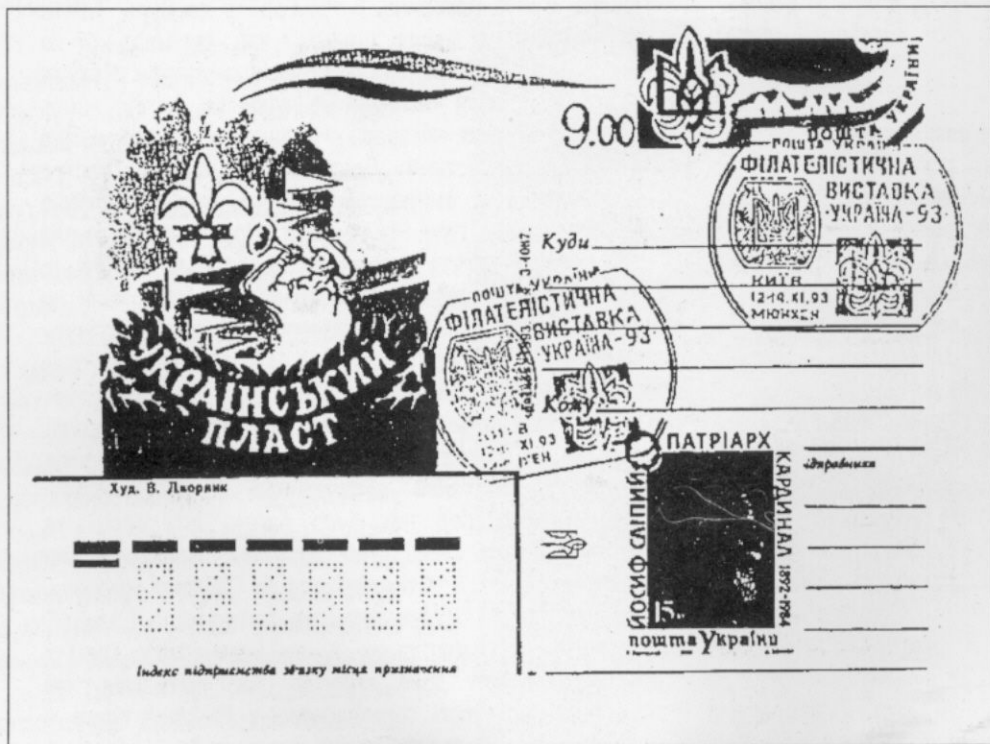
На оригінальній марці є представлена пластова лелійка з тризубом, а теж шатра пластового табору і напис: «9.00 — пошта України». На кашеті світова скавтська лелійка із пластовим вузлом, прапорці і пластун-сурмач, який грає на своїй сурмі. Також напис: «Український Пласт — 1913-1993».

Нам невідомо, чи були гашення першого дня і — якщо так — то в який це було день, як теж чи була спеціальна українська поштова печатка першого дня. Якщо хтось із наших читачів знає ці деталі, то прошу ласкаво нам про це написати.

Ці пластові карточки продавались (може вперше?) на українській філателістичній виставці в Мюнхені, Німеччина, в днях 12-14 листопада 1993. Там були спеціальні пропам'ятні поштові печатки (із пластовою лелійкою й тризубом), якими їх гасили.

Ця карточка, це перше відзначення українського Пласту на поштовому випуску України, а тим самим, це дуже важливий сувенір в історії пластової пошти.

Любомир Онишкевич

У ДЗЕРКАЛІ «ОФІЦІЙНИХ» СКАВТСКИХ ВИДАНЬ: УКРАЇНУ І ПЛАСТ НЕ ВИДНО

Чому дехто не бажає помічати український скавтінг?

Від самих початків відродження Пласту велися розмови про створення в Україні представництва Світової Організації Скавтського Руху (СОСР). З цього приводу пропонувалися різні проекти, які змінювалися в залежності від політичного становища нашої держави і, не в останню чергу, від динаміки розвитку Пласту. Нарешті, навесні 1993 року, під час відвідин України Генеральним секретарем СОСР п.Ж.Морелліном справа зкінчилася тим, що таке представництво було відкрито у Криму, а також було

видання виключно російською мовою (правда з елементами англійської).

Нещодавно до рук мені потрапили деякі публікації «Генерального Представительства ВОСД». Зупинюся на двох з них. Це — «СКАУТСКИЙ ВЕСТНИК», два перших числа якого датовані літом минулого року. Власне кажучи, «СКАУТСКИЙ ВЕСТНИК» — це назва першого числа, друге вже має англійську назву «NEWSLETTER», але, очевидно, є продовженням попереднього.

Обсяг видання невеликий, всього один двохсторінковий аркуш формату А4, однак у ньому можемо зустріти, напевно, цікаву інформацію про події у світовому скавтінгі.

На разі, про Київське представництво нічого не чути, а ось Кримське — діє під керівництвом п.О.Бондаря, який водночас є керівником інформаційного центру СОСР у Москві.

Офіційна назва представництва така: англійською мовою це WOSM Office for the C.I.S. and related countries; російською мовою це: «Генеральное Представительство ВОСД». На жаль, офіційної назви цієї установи українською мовою мені так і не довелося побачити, що, можливо, пояснюється тим, що українською її просто.. не існує. Адже казав колись п. Олександр Бондар, голова цього «Представительства».

«не можна... скавтським підручником «бити по голові» українською мовою... це у Вас є тепер хворобою». (цитує за: «Цвіт України», ч.,11-12 1992р., стор.14). Очевидно, щоб ми, українські пластуни часом «не відкотилися» в «можливість контакту з цивілізацією» (там же), пан Олександр » публікує своє

Скаутский вестник
№ 1, июль 1993 года
Информационный Центр Всемирной Организации Скавтов Украины

33-я Всемирная конференция

Встреча в Бадене
Встреча в Бадене состоялась в период с 10 по 14 июля 1993 года. Встреча была посвящена 100-летию Всемирной Организации Скавтов. Встреча прошла в атмосфере дружбы и сотрудничества. Участники обсудили вопросы развития скавтизма в мире и приняли ряд важных решений.

Встреча в Бадене
Встреча в Бадене состоялась в период с 10 по 14 июля 1993 года. Встреча была посвящена 100-летию Всемирной Организации Скавтов. Встреча прошла в атмосфере дружбы и сотрудничества. Участники обсудили вопросы развития скавтизма в мире и приняли ряд важных решений.

Встреча в Бадене
Встреча в Бадене состоялась в период с 10 по 14 июля 1993 года. Встреча была посвящена 100-летию Всемирной Организации Скавтов. Встреча прошла в атмосфере дружбы и сотрудничества. Участники обсудили вопросы развития скавтизма в мире и приняли ряд важных решений.

NEWSLETTER
Published by the WOSM Office for the C.I.S. and related countries and WOSM Information Centre

33-я Всемирная скавтская конференция

Встреча в Бадене
Встреча в Бадене состоялась в период с 10 по 14 июля 1993 года. Встреча была посвящена 100-летию Всемирной Организации Скавтов. Встреча прошла в атмосфере дружбы и сотрудничества. Участники обсудили вопросы развития скавтизма в мире и приняли ряд важных решений.

Встреча в Бадене
Встреча в Бадене состоялась в период с 10 по 14 июля 1993 года. Встреча была посвящена 100-летию Всемирной Организации Скавтов. Встреча прошла в атмосфере дружбы и сотрудничества. Участники обсудили вопросы развития скавтизма в мире и приняли ряд важных решений.

Встреча в Бадене
Встреча в Бадене состоялась в период с 10 по 14 июля 1993 года. Встреча была посвящена 100-летию Всемирной Организации Скавтов. Встреча прошла в атмосфере дружбы и сотрудничества. Участники обсудили вопросы развития скавтизма в мире и приняли ряд важных решений.

Перше число відкривається коротким привітом до читачів і обіцянкою надсилати кожне число «ВЕСТНИКА» поштою у кожную організацію та повідомленням про відкриття у Криму Генерального Представництва СОСР. Після опису принад теплої Ялти повідомляється, що урочисте відкриття Представництва здійснив д-р Ж.Морелліон, Генеральний секретар СОСР і що на відкритті були присутні заст. Міністра молоді і спорту України п.В.Барабаш та представники уряду Криму, Світового Скавтського Бюро, італійські, французькі, грецькі, вірменські, грузинські, казахські, молдовські і таджикські скавти, які приїхали на інформаційну нараду з розвитку скавтіну в СНД....

Закінчується перша сторінка розповіддю про скавтінг в Тайланді та радісним повідомленням про вихід в Москві другого із серії скавтського підручника російською мовою.

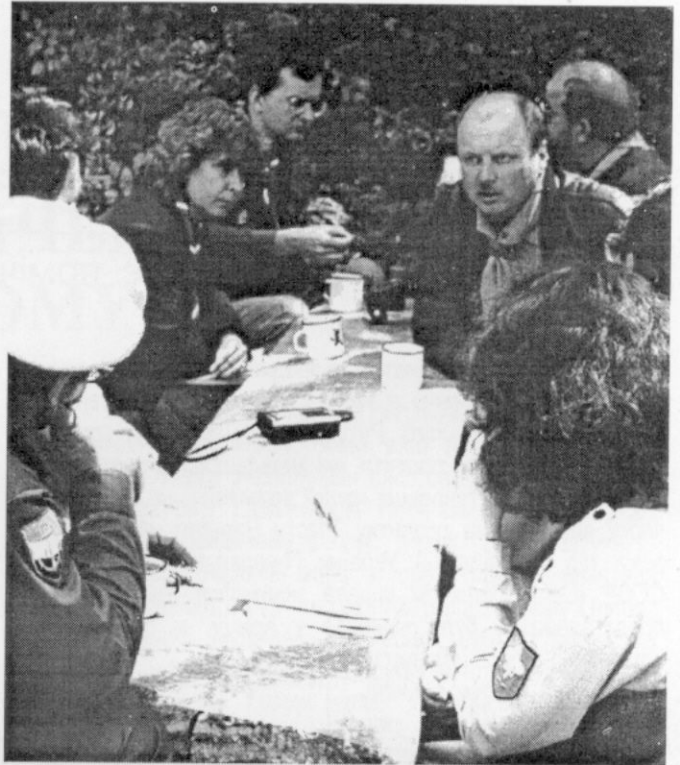
Друга сторінка відкривається інформацією про відкриття скавтського тренінгового центру у м.Дубно, під Москвою і про розвиток скавтіну в Росії.

Рубрика «Калейдоскоп подій» інформує читача про «І Російський Православний фіно-угорський скавтський табір» в Комі (Росія).

Цікавою є замітка про радіоскавтінг, зокрема про ЮТА, міжнародне скавтське радіо-джемборі, та про початок підготовки до 18 Всесвітнього Скавтського Джемборі, яке відбудеться 1-11 серпня 1995 року в Нідерландах.

Друге число «ВЕСТНИКА», яке носить вже іншу назву — NEWSLETTER, теж досить цікаве. Воно присвячене 33 Всесвітній Скавтській Конференції, яка відбулася в липні, 1993 року в Тайланді. В першу чергу звертає на себе увагу повідомлення про прийняття нових скавтських організацій в члени СОСР. Ними стали організації Хорватії, Карибати, Латвії, Румунії і Санта-Лючії. Приємно також дізнатися, що подруга Жоселін Жандре, з якою, ми, українські пластуни, мали змогу особисто завітатися під час Свята Весни в Бірках, під Львовом (у травні, 1993) на конференції у Бангоку обрана до Всесвітнього Скавтського Комітету і що вона стала першою жінкою у складі найвищого керівництва світового скавтіну. Далі «NEWSLETTER» інформує про плани СОСР, розповідає про неофіційну програму Конференції, подає витяги із словника скавтського провідника та деякі дані з історії Всесвітньої конференції.

Все це дуже цікаво. Не знайшов я тільки одного — навіть згадки про український скавтінг — Пласт. А слово «Україна» у двох числах згадувалося тричі: два рази — там, де подається адреса (Крим, Україна), і один раз при назві посади заст.Міністра молоді і спорту України.

Представник Скавтського Бюро в країнах СНД п.Олександр Бондар (середній план, праворуч) розмовляє з головою і членами КПСтаршини України під час Свята Весни Львівської пластової станиці. (Брюховичі-Львів, травень, 1993р.) В розмові брала участь подруга Жоселін Жандре, референт міжнародних зв'язків Scouts de France, обрана влітку того ж року до Всесвітнього Скавтського Комітету (на фото - ліворуч)

Звичайно, об'єктивний і прискіпливий читач у цьому місці запитас: «А чому це, власне, у «ВЕСТНИКУ» має згадуватись Україна і Пласт? Це — їхня справа!»...

Спробую пояснити.

По-перше, це «Представництво СОСР» для країн СНД фізично і юридично знаходиться на території України — незалежної, визнаної світом держави. Навіть елементарні правила дипломатичної ввічливості і пристойності диктують для міжнародної організації зобов'язання хоча б формально виявляти більший такт і повагу до держави, на території якої вона діє (не згадую тут такі категорії, як мораль, повага чи скавтське братерство, згідно з якими поряд з російськомовним чи англomовним варіантом «Вісника» мав би існувати і україномовний, чи, принаймні, якась анотація до нього).

По-друге, уповноважений представник СОСР п.О.Бондар — людина давно і добре знайома українським

пластунам, але, що головне, він давно і дуже докладно знайомий з усіма справами Пласту і рівнем його організаційного розвитку. О.Бондар був присутній на установчому з'їзді Пласту в Івано-Франківську, відвідував окремі пластові заходи і підтримує, як здається, непогані стосунки з окремими провідниками Пласту в Україні.

Саме тому повну відсутність будь-якої інформації про Пласт у виданні, що має офіційний статус видання СОСР і виходить в Україні ми можемо сприймати або як елемент ставлення до нас СОСР... або, можливо, як особисте ставлення п.Бондаря?

Адже, об'єктивно оцінюючи стан справ, мусить бути визнано, що Пласт, навіть враховуючи всі його внутрішні проблеми, є на сьогодні найміцнішою організацією, найбільш по-скавтськи виробленою і однією з найчисельніших

кількісно скавтських організацій в СНД. Це, до речі, відзначила, і подруга Ж.Жандре, спостерігаючи за перебігом III Крайового Пластового З'їзду у Львові (листопад, 1993).

Свідомо ігноруючи Пласт, пан О.Бондар, тим самим, викликає поважні сумніви у своїй здатності успішно виконувати покладені на нього Світовим Скавтським Бюро, обов'язки. Чи не з цієї причини, як повідомлялося, від його послуг по «розвитку та координації скавтського руху» вже відмовились країни Балтії?

Чи не пора українським скавтам-пластунам — а з ними і уряду України — піти за їх прикладом?

пл.сен.Григорій Бурбеза, СМ

До СОСР прийнятні скавтські організації Хорватії, Латвії, Румунії, Карибати та Санта-Лючії... А У...?

Пропонуємо увазі чатачів цікавий документ, який стосується умов визнання Пласту — Української Скавтської Організації на міжнародному рівні і можливості її приєднання до Світової Організації Скавтського Руху. Це — «Шкала оцінки розвитку скавтської організації», розроблена Світовим Скавтським Бюро. Передруковуємо її за листком зв'язку племени «Сіроманці» «Авуу!» у перекладі з англійської мови (див. ст. 58).

У «Шкалі» закладено сім напрямків і п'ять можливих рівнів розвитку організації, яка прагне бути визнаною як скавтська на національному і міжнародному рівнях. Звіряючи її з нинішнім станом Пласту ми маємо можливість чіткіше відзначити наші досягнення і недоліки, а також — перспективні шляхи розвитку і зміцнення організації.

Можна сперечатися з приводу деталей, але очевидним є той факт, що Пласт в Україні відповідає всім вимогам СОСР щодо визнання. Згідно параметрів, які подані у цій шкалі, середня оцінка організації Пласт становить аж ніяк не менше четвірки.

У чому ж причина зволікань з боку Світового Бюро? Можливо, у контактах із Світовим скавтінгом маємо якісь «завади на лінії зв'язку» (communication errors)? Чи, можливо, не зовсім сумлінних і не завжди об'єктивних «посередників»?

Г.Б.

EVALUATION GRID FOR THE DEVELOPMENT OF SCOUT ASSOCIATIONS

LEVEL	ASSOCIATIVE STRUCTURES	EXPANSION	YOUTH PROGRAMS	LEADERSHIP AND TRAINING	COMMUNICATION AND PUBLICATIONS	ADMINISTRATION AND FINANCES	PLANNING
5	Book is published and Scout organization is the country and the best recognized by MIF.	There are local groups in all regions. The membership is well established at national level and has more than 1,000 members.	A youth programme has been developed and is recognized in the rest of world of young people in the country. It has been adapted to different age groups and published in the national language.	A national leadership training is operating. It comprises training for leaders and has been set up.	An internal and external communication system is operating. There is a regular newsletter for leaders and publications for young people.	A budget system has been established and financial records maintained. Budget according to operating. The organization has financial resources in form of fund raising and other.	A long term plan of action has been established to cover several years. It is based on national and local objectives and published with national and local reports.
4	A representative Scout Assembly has adopted a constitution which fulfills the requirements of MIF, and elected a National Scout.	There are local groups in most regions. There is regional representation.	The Programme Committee has been developed for the Scout sector.	The National Leadership Committee is operating. The membership includes training for unit leaders. It also has a national training and leadership training has been established.	A newsletter for leaders is published at least twice a year. The international communication system is well established.	The organization is on financial soundness in terms of budget. It has a budget.	Long term plan of action has been established for the Scout sector.
3	National and regional activities and services have been developed and set up. The organization is in contact with the national government and other organizations.	There are local groups in most regions. The membership is well established.	A National Programme Committee has been set up. It has developed the local objectives of the country, corresponding to the objectives of the country. It has been developed and distributed.	A National Leadership Committee has been set up. It has developed the local objectives of the country, corresponding to the objectives of the country. It has been developed and distributed.	There is a national communication system. There are national publications for leaders and young people. The international communication system is well established. The membership includes training and leadership training has been established.	Financial management has been established. There is an internal budget and an external financial system. Membership is regular and steady.	Long term plan of action has been established for the Scout sector.
2	There is an independent national district.	There are some Scout groups here and there.	A National training book is published in the national language.	Book training courses have been set up with the help of foreign trainers.	There is a national communication system. There is a national newsletter for leaders and young people. The international communication system is well established.	There is a budget and financial records.	A development plan has been established for the Scout sector.
1	Scout activity also very different in leading line (public) in some areas.	There are no Scout groups operating.	There is no national youth programme.	There is no system for the recruitment and training of leaders.	There is no contact system.	There is no financial system.	There is no plan of action.

Note: An association is said to be at level 4 in order to be recognized and not level 3 or any lower.

Note: Ukraine average is 4.7.

Див. ст.58

ШКАЛА ОЦІНКИ РОЗВИТКУ СКАВТСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

СТРУКТУРА ОРГАНІЗАЦІЇ	ПОШИРЕННЯ	МОЛОДІЖНА ПРОГРАМА	ПРОВІДНИКИ І ВИШКОЛИ	ЗВ'ЯЗОК І ПУБЛІКАЦІЇ	АДМІНІСТРАЦІЯ І ФІНАНСИ	ПЛАНУВАННЯ
РІВЕНЬ 5						
В країні існує єдина скавтська організація, яка визнана СОСР	Існують місцеві групи у всіх регіонах. Організація добре розвинена на національному рівні і має понад 1000 членів.	Розроблена молодіжна програма, яка відповідає реальним потребам молоді країни. Вона пристосована до різних вікових груп і надрукована національною мовою.	Діє система залучення і підготовки провідників. Створена компетентна вишкільна команда.	Діє система зовнішніх та внутрішніх зв'язків. Існує періодичне видання для провідників і публікації для молоді.	Діє адміністративна і фінансова система (бюджет, фінанси). Власні кошти організації покривають щонайменше 60% її бюджету.	Розроблено довготривалий план дій, який покриває період на кілька років вперед. Він базується на регіональних і місцевих завданнях і має регіональну і місцеву підтримку.
РІВЕНЬ 4						
Відбулася представницький загальний з'їзд, який затвердив статут організації, що відповідає вимогам СОСР, а також обрано національний комітет (провід).	В більшості регіонів існують місцеві групи. Діють районні або регіональні керівні органи.	Діє комітет з розробки програми. Для окремих скавтських частин розроблені відповідні програми.	Діє національний вишкільний комітет. Організація проводить підготовку провідників структурних одиниць. Розроблено систему призначення і підтримки провідників.	Виходить періодичне видання для провідників (не рідше 2 разів на рік). Референт міжнародних зв'язків відіграє активну роль в організації.	Власні кошти організації покривають не менше 40% її бюджету.	На загальному з'їзді організації представляється і обговорюється звіт про мету, завдання і діяльність організації.
РІВЕНЬ 3						
Створені і діють національні і регіональні структури організації. Організація контактує з відповідними урядовими членами і молодіжними організаціями.	У декількох регіонах діють місцеві групи. Організація налічує кілька сотень членів.	Засновано національний комітет по розробці програми. Розроблені і опубліковані окремі елементи скавтської програми, які відповідають особливостям даної країни.	Створено національний вишкільний комітет. Він розробив основні засади політики щодо залучення і вишколу провідників.	Наявні факс і телефон. Виходять неперіодичні публікації для провідників і молоді. Призначено референта міжнародних зв'язків. Організація співпрацює з організаціями інших країн.	Призначено національне адміністративне керівництво. Існує річний бюджет і задовільна система розрахунків. Ведеться правильний облік членства.	Національні провідники при допомозі з боку Світового Бюро розробили план розвитку організації.
РІВЕНЬ 2						
Національна структура у зародковому стані.	Існує декілька розрізнених скавтських структур.	Національною мовою опубліковано документ з викладом основних елементів скавтської програми.	За допомогою інструкторів із скавтських організацій інших країн проведено базові вишколи.	Національною мовою опубліковано і поширено загальнонаціональний документ про скавтінг. Існує національний скавтський штаб і секретаріат.	Існує бюджет і базова система розрахунків.	Скавтським Бюро у співпраці з національними провідниками розроблено план розвитку організації.
РІВЕНЬ 1						
Декілька дорослих осіб, що зацікавились скавтігом, прийняли рішення про створення скавтської організації.	Діючих скавтських груп не існує.	Відповідних молодіжних програм не існує	Немає системи залучення і підготовки скавтських провідників.	Є контактна адреса.	Адміністративної і фінансової системи не існує.	Плану дій не існує

Примітка: Для визнання організація повинна досягнути середньої оцінки не менш ніж 4, при цьому по жодній з колонок оцінка не може бути нижчою 3.

3 гумору Ювілейних Пластових Зустрічей

Начальний Пластун про «Орден Хрестоносців»: «... Добрий курінь, як би не був Чортом то став би кандидатом...»

Розмова між старшими пластунками: «Що це за пластун?»... «Це не пластун а Чорноморець.»

Перед відкриттям Зустрічі одна поважна сеніорка не витримала: «О, Боже, ще я ніколи не стояла між Владикою і Чортом».

В підтаборі «Пластова сметана», що був розміщений на горбочку, і де табурували члени КПС з різних країн, був один гоцул з Австралії: казали, що він нічого не робить, тільки завжди починає роботу дуже рано.

Юнак знайшов відзначку. Не знає чия це. Надходить один сеніор і питає чи хтось знайшов саме таку відзначку. Юнак каже, що так. Та звідкіля знати, що це того сеніора? Сеніор новака переконає, що він такому пластунові, що має на шиї одне відзначення, а на кишені ще інше — напевно може довіряти. Юнак відповідає: «Мені дідо, сеніор, казав, що справжні сеніори відзнак не потребують. Відзначки — це тільки виховний засіб...»

Наш репортер бачив, як цей сеніор пішов в кущі відзнаки скидати.

ВЛІТКУ НА ТАБОРІ

Старші пластунки кожного вечора, для самооборони, посипають головну дорогу цвяхами, але за це бічними стежками дуже легко можна дістатися.

Представник Німеччини набрався між німцями всяких поганих звичаїв: він парадує тільки в повнім (дуже гарно накрохмаленім та випрасованім) однострою.

Повідомляємо усіх учасників ЮМПЗ, що це не є правда, що комендантом підтабору УПС є психіятр.

На збірці УПС підчуто:
«Я, не знав, що ти в Пласті?»...
«Я також не знав...»

Начальний Пластун підійшов до групи пластунок та й питає: «А ви звідки подруго?», «З Торонта..» «А... то не шкодить...»

Увага! Увага? Якщо якась юначка на тереновій грі загубила підошву, прошу по неї зголоситися до таборової кухні.

Братчик до новаків:

«Обмийтеся хлопці, завтра ваші мами приїзджають.»

Новак до братчика:

«Моеї мами не буде — тільки мій тато. Чи я мушу також митися?»

Жив собі чоловік сам, і добре йому було, як в Бога за дверима. Ні — треба було мені скуматися з товаришем, Юрком.

— Візьмемо собі мешкання на спілку, — каже мені, — буде дешевше.

Ну, воно то вийшло дешевше на якихсь тридцять центів на тиждень, але зате від того часу все мені якісь такі пригоди трапляються... І чи можна винуватити Юрка? Та нібито ні. Він хлопець на місці, але... Все чоловік виходить так як Заблоцький на милі... Наприклад: їсть хлопака, начиння ставить до зливу, а я мию. Може за пару місяців перестану, хай він тоді миє. Або, маю патефон і щось зі сто платівок. Юрко має всього три, та все грає мої, але я, щоб заграти його платівку, мушу йти попросити, позичити...

Не можу сказати, щоб хлопець був не товариський. Як коли вчуса до іспиту, тоді він напросить завжди повну хату товаришів... Це, очевидно тоді, коли не грає на своїй флейті... Тоді не можна нічого робити, тільки його слухати. Але ж треба терпіти. З хлопця може бути ще флейтист — так за десять років...

Візьмим хоча якто було з тою Куропатвою. Було це по старшопластунській зустрічі останньої осені. Юрко, великий Казанова, як звичайно, крутився навколо однієї такої Куропатви — і усмішка, і слова солодкі, й місячна ніч... Ах, але ми всі те пережили. Чого нагадувати? Танцювали вони на вечірці, сиділи близенько на ватрі, а що потім? Хто може наперед знати?

Я знаю тільки, що на другий день Юрко приходив до мене і каже:

— Слухай, підвеземо трохи Куропатву. Добре? Вона може їхати з нами до нашого міста, тоді візьме собі автобус...

Я згодився. Думаю, веселіше буде по дорозі, тай зробимо прислугу молодому коханню. Чому ж ні?

З оселі виїхали пізно — прощались, обіймались, обмінювались останніми сплетнями... Знаєте, як то буває! Дорога до нашого міста далека, довга — добрих десять годин. Було весело. Куропатва розказувала «цікаві» речі, «віці». Юрко бавився в Казанову, а я з них мав «фрайду». Їхали так, їхали, аж приїхали на третю вночі. Спати хочеться як сто чортів. Чоловік вже не спав чотири ночі, бо ночі місячні були, а дівчата такі життєрадісні... Приїжджаємо на автобусову станцію, а нам кажуть, що останній автобус поїхав годину тому. Пробиємо другу станцію, пробиємо поїзди, летовища, і нічого. І що тут з Куропатвою робити? Каже Юрко, джентельмен: — Не будеш хіба на станції сидіти до ранку, а

НУ І ЩО З НИМ РОБИТИ?

на готель шкода грошей. Ходи до нас спати. В нас хата велика, є окрема кімната.

Куропатва спочатку не хотіла, мовляв, не випадає мені в хлопців спати, але вкінці вдалося її переконати. Ми всі вже такі сонні були, що нам вже було все одно. Щодо мене, то я навіть прийняв би ціле стадо куропатв. Все що я мріяв — то подушка і сон... (Старіється чоловік).

І так привезли ми Куропатву до нашого помешкання. Увійшли на пальцях, щоб господині не збудити на долині. Юрко каже мені:

— Я завтра виходжу о сьомій годині до праці, а ти маєш лекцію аж в одинадцятій в школі. Будь ласка, завези Куропатву до автобусу, добре? Чого ж їй так скоро вставати?

Ну, я згодився.

Буджуся ранком. Куропатва встала раніше за мене, зварила снідання. Ах, як то гарно мусить бути мати жінку...

Зібрались ми. Куропатва спакувала валізку. Ідемо до авта. Виходжу я на коридор, дивлюся, а на долині наша господиня замітає. Куропатва засоромилась:

— Що вона подумає собі про мене? Що я за дівчина, що виходжу в дев'ятій годині рано з кавалерського помешкання?

— Ну, — каже, — почекаємо!

Сіли ми тай чекаємо. Що п'ять хвилин заглядаю на долину, але де там! Господиня поволеньки собі «гуздрається», а тут вже їхати найвищий час. Автобус втіче! Вкінці Куропатві прийшло на гадку:

— Зійдемо задніми сходами.

Добра думка. Ззаду сходи, т.зв. «фасрескейп». Вилізли ми віконом. Наперед Куропатва, за нею я з валізками. Вже маєже зійшли на долину, а тут відчиняється вікно і господиня починає тріпати килимки...

Подивилась на мене здивсвано, її очі стали великі, як паланиці. Вечером, господиня каже до Юрка:

— Ви знаєте, той ваш товариш, я про нього мала таку добру опінію, а він шмуглює дівчат до своєї кімнати!

І що ви думаєте? Чи Юрко спростував? Та де! Той «дрань» навіть не моргнув. Каже:

— Ну, і хто б по ньому того сподівався! — преспокійно так.

Скажіть! Ну і що з ним робити?

Бон Бон

	Від редакції		Наш Пластовий Шлях	1
		Любомир Онишкевич	В яких умовах виходить наш журнал	2
		Люба Крупа	14 точка пластового закону або: потреба «Корпусу Доброї Гадки»	3
	Дискутуємо!	Теодосій Самотулка	Роздуми з приводу КУПО	5
		Михайло Мохнатий	Як повинна виглядати організація Пласт у майбутньому	7
	Думки Старого Вовка		Єдність Українського Пласту	10
	Пласт і Україна	Володимир Соханівський	Суть демократії	12
	3 канцелярії ГПБ		Об'ява ГПБ про організування української молоді	15
	Куток виховника	Тоня Горохович	Роля емоцій в розвитку особовості	16
	Старшопластунський вісник		Слово Головного Булавного	19
			Головний провід та крайові проводи УСП	20
			Календар подій УСП-1994	21
		Галя Соловій	«Чар-Євашан Зілля» або Школа Булавних-93	22
		Галя Кузишин	І летом крил скоба під хмари полину	24
	Слово сеніорату		Слово Головного Булавного	26
			Від Булави Головного Булавного УПС	27
			На вічну ватру	29
			Пластун «око» — генерал Микола Кравців	30
		Тоня Горохович	Атанас Фіоль відійшов у вічність — як боляче з цим миритися	34
	Куток виховника	Маруся Січинська-Орликівна	Сучасний провідник-виховник у Пласті	37
	Наше листування		Листи від Ярослава Гавриха, Юрія Цегельського, Івана Костюка, Ю.Лєськіва	38
	Огляди і погляди		Розмова з Головою КПС України Віталієм Окунєвським	42
	Пластуни-поети	Лариса Онишкевич	Поетка Марта Тарнавська	46
			Поезії	47
	З пожовклих листів	Володимир Янів	Значіння таборів в українськiм національнiм вихованню	49
	Про Український Пласт	Михайло Рубінець	Український Пласт у Бразилії в поклоні України	52
		Корнелій Шмулик	Українці в Бразилії	53
		Любомир Онишкевич	Перший державний поштовий випуск присвячений українському Пласту	54
	Скавтінг	Г.Бурбєза	У дзеркалі «офіційних» скавтських видань: Україну і Пласт не видно	55
		Г.Б.	До СОСР прийнято скавтські організації Хорватії, Латвії, Румунії, Карибати та Санта-Лючії...	57
			Шкала оцінки розвитку скертської організації	58
	Пластун завжди доброї гадки		Пластовий гумор	60